

અનરણી-નવલ વિનામો અરિહતો પોતા
મારી સંપત્તિની રક્ષકો યોગેલા વિનામો
બીલીમોશી મંગલવાન વિનામો

મુરશીદે કામીલ, ૪

૧/૫/૧૯૩૭
બીલીમોશી રાહબર.

અનામત તથા છપાવી પ્રમિત મુદત
મારે રાહબરની કાચરી બીલીમોશી
૩/૧૦ દેખા રહી બીલીમોશી.
સને ૧૩૩૮ નો રામો મોટ મુદત ૨૩૩૮
યોગેલા છે. મારે મારેની રત સિવાય કાચ
છપાવી. અગર છપાવી નહીં

સને ૧૩૩૮ પ્રમિત. સને ૧૩૩૮ હીમરી.
આગત બીલી નવલ ૨૦૦૦.
કોમત રૂ. ૧-૦-૦

સુરત અરિહત પુલપર ટાંકી પાસે "શંકર" પ્રી.
પ્રેસમાં ન. રાહબર રત મુદત રત નીકમે છપાવી.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક: ૫૧૩૦ દર્શક

પુસ્તકનું નામ મુશિદ ડાખલ

વિષય ૮૭

૭૮૬

મુરશીદે કામીલ, ❀

-:યાને:-

❀ખાતીની રાહબર.

-:દીબાચો:-

ધનિસાનને ખુદા પાકે શા માટે પેદા કીધો છે. અને તેણે શું કરવું જોઈએ ? ખુદા-તઆલાએ ધનિસાનને મોજ શોખ અને એશ આરામથી જીંદગી ગુજારવા માટે પેદા કીધો નથી. પણ તે પરવર-દીગારની ઈબાદત એટલે બંદગી ગુજારવા, અને તેનાં ફરમાનો મુજબ ચાલી, તેને ઓલખે એવા હેતુથી પેદા કીધો છે. ખુદાનાં જાહેર ફરમાનોને શરીઅત તરીકે ઓલખવામાં આવે છે. અને તેની કુદરતનાં હુકમો બેદોને તરીકતનાં નામથી પીછાણવામાં આવે છે. પણ તરીકતનાં બેદો જાણવા બહુ મુશ્કેલ છે અને તે જાણવા સિવાય ખુદાની ઓળખ થઈ શકતી નથી. તે ઓળખ કરાવનાર મુરશીદે કામીલ, માને ખાતીની રાહબર, સૈયદાની જરૂર છે. તે રાહબર કેવો હોવો જોઈએ, અને ખાતીની બેદો શું છે ? તે બાબતથી સર્વે દીનદાર બાઈઓ વાકેફ

માય, એવા ઇગદાથી, કેટલીક ક્રિતાઓનાં આધારે. ઉરદુ જમાન
અને ગુજગતી હન્દોનાં આ ક્રિતાળ મુરશીદે કામીસ યાને બાતીની
રાહુ પર. તેવાર કરી છપાવી છે. આ ક્રિતાળથી દરેક દીનદાર
જામ પીઠાવત પામી પેનાના પેદા કરનાર માલીકને અગમર ઝોળખી
શકશે. આ બાતીની બેદો જાણવાયા ખુદાની કુદરતનાં અગમ્ય
તમાશા જેઠ શકશે. એ જાણવું અને જોવું. આસાન નથી; માટે
જરૂર કામ કામીસ મુરશીદ શોધી, તેના મુશીફ, (તાલીમ) થઈ તેની
મદદ લેવાની જરૂર છે.

જાણવાને ઘણું જ ખુશી છું, કે આ ક્રિતાળ છપાવતાં પહેલાં
મારા દાદી અને પીર. મુશીદે કામીસ જુમદતુલ અરેરીન, શ મુલ
વાગ્મેઝીન મૈલના મૈલવી સેયદ નુરુદીન સયયુદ્ધા રીફાઈ સાહેબ
રહ. ને દેખાડા હતી, અને તેમને ઘણું જ પસંદ પડી હતી અને તેઓ
સાહેબે મને છપાવવા માટે પોતાની ઘણી ખુશી દેખાડી હતી અને
તેમના હરમાન મુજબ આ ક્રિતાળ છપાવવા હું નસીવત થયો છું.
ખુદા પાક તેનાં હમીય હઝરત મોહમદ મુસતાફા સલ્લના વુદેલથી
સર્વે દીનદાર બાઈએને હીદાયત નસીમ કરે, અને આ ક્રિતાળ પઢ-
વાની તૈરીફ બખશે. આમીન.

આ ક્રિતાળની પહેલી વખતની એક હમર નકશો ખાલી મઠ
છે, અને વરાતની પુઝળ માંગણી થતી હોવાથી ખીજવર છપાવી
છે. આ ક્રિતાળ મારા કદરવાન વરાતને પસંદ પડી છે અને તેથી
મારી મેહનત સત્તી થઈ છે. એમ હું મનું છું.

ખા. બીલીમ્.રા, }
દેમડી સ્ટ્રીટ

લી. દુઆગો.
મીર સેયદઅલી કાદરી.

મુરશીદે કામીલ,

-:યાને:-

ખાતીની રાહબર.

બિચ મિલ્લા હિર-રહમા નિર રહીમ.

કોસ મોંઢસે અઘાહ તઆલાકી તાઅરીફ હો, જસને એક કતરે પાનીસે હમકો બનાયા આંખ, કાન, નાક, મોંઢ. તરેહ તરેહકી કુવ્વને, જોર નેઅમનેં અપને ફજ્સો કરમસે અતા કી. અગર સારી ઉમર કોઇ કસકી તાઅરીફ વ સના કરે. તો કરોડોં-મેંસે એકબી અદા ન હો-સકે. સત્રસે બડી નેઅમત હમ પર પેહ કી, કે હમકો ખયરે ઉમ્મત બનાયા. જીસ નખીકી ઉમ્મત કીયા, જો સત્ર નખીયોંકા સરતાબ, સત્ર નખીયોંકા પ્યારા, સંયદુલ મુર સલીન, ખાતે-મુન નખી-ઇન, યાને હજરત મોહંમદ મુસતફા સલ, હે.

ઈનજાન કીસલીયે પચહા હુવા હે ?

સત્રસે પેહલે ઈસ ખાતકો જનના ચાહીયે, કે આદમી જસમ જોર જન, યે હો ચીઝોંસે બના હુવા હે, જનકી ગીબ જહરે ઇલાહી, જોર

મોહનમતે ખુદા હે. ઓર જીસમ ઓર નફસની ગીજ ખાહીશાતે નફસાની હે. જીસમકો જળ ખાહીશાતે નફસાનીની ગીજ મીલતી હે, તો કિસસે ગફલત પયદા હોતી હે. ખુદા યાદ નહોં આતા બુરે કામ કરને હે, ઓર જળ જાનકો ગીજ જીકરે ધિવાહી, ઓર મોહનમતે ખુદા મીલતી હે, તો ગફલત દુર હોતી હે ઓર આગાહી આતી હે. બન્ને કામ ઉસસે હોતે હે, આજ કલ બચ્ચોંકી પરવરીશ ઇસ તરેહ હોતી હે, કે ઉનકો બચપન-સેહી ગીજ ખાહીશાતે નફસાની મીલતી હે, ઇસકીયે જો કોઇ જવાન હોતા હે, ખાદ વોહ મર્દ હો, યા ઓરત, ખુદાની તરફસે બડા ગાશીવ હોતા હે, ઇસ ગફલતકે દુર કરનેકા ચે ઇલાજ હે, કે ઉસકે સામને અયસી બાને કહે, કે જીસસે ગફલત દુર હો, ઓર દીલ પર ચોટ લગે, ઓર ખુદા યાદ આવે.

ચાંદ સુફીદ નસીહતે.

ઇસ જગમેં હમને આકર બાલ સરકે ગુધાયે, ઓર પટ્ટી ચોરી ઓર બનાવ સીંગાર અપનેમેં અયસે લગે, કે વોહ ઘર અસલી, કે જહાંસે આવે. ઓર જહાં શીર જાતા હે, કિસકો ભુલ ગયે. ઓર ઉસ બનાવ સીંગારકો હમને અયસા સમજા, કે હમને બહોત પાયા હે, મગર ચે સમજ હમારી ગલત થી ચે સમજ હમારી કલટી થી. જળ ખાલી હાથ શીર ચલે, તો માગનુમ હુવા કે હમને પુંજ ગંવા દી. ચાહીયે તો ચે ચા. કે હમ ઇસ દુન્યામેં, કે જો આખીરી તીજરતકી જગા હે. અગર કુછ કયેદા ઓર નફા હોતે. હમારી

ગફલત ઓર બનાવ સીંગારસે બાત ચે હો-ગમ, કે હમને અસલ પુછ અપની ઉમરકીબી ખો-દી. ઓર હમ બડે નુકસાનમેં રહે. કુછ તો સમજો !

ચે જગ, ચે દુન્યા. જીસમેં અછછા ખાતે, અછછા પહેનને હો, ગુલ છરે ઉડાતે હો, મુતનજન ઓર ખીરયાની બગેર હલકસે નીચેડી નહીં ઊતરતા, તનજેખ, ચીકન, કામદાની, ખુક નેનસુખ બગેર સખ કપડા બદન પર ચુભતા હે, લેકીન ચે પાની-કીસી લેહર હે. જીસપર અપના અસલી ઘર, કે જહાં જાના હે. ઓર જો સખકા ખાહ અ-મીર હો, ચા ગરીબ, દીકાના હે, ઉસકો લુલ-ગયે હો, અય બાવલે ! અપની દાનાઇ ઓર સમજકો કહીં ગીરમી રખ આવેવાલે, તેરી સમજ પર ચે કયા પથ્થર પડ ગયે, જો તુ અપને અસલી ઘરકો, કે જહાં સખ જા રહે હેં, લુલ ગયા હે ?

ચે આલમ, ચે બનાવ સીનગાર, ચે જોખન, પેહલે કય થા ? જીસપર અયસા ધુમડ, અયસા ખરતાવ, અયસા ગુરર, અયસા ઇતરાતા હે ! તુ એક ગંદા પાની, ખુનકા લોથડા, આજીઝ ઓર લાચાર, બે ચારો મદદ-ગાર થા, અગર વોહ તેરી ખબર ન લેતા, તો શીર તુ ફના થા. ઓર અખ જો તેરા ચે જમાલ હે, કે અંદે આફતાખ અંદે માહતાખ હે. હરએકકી નઝર તુઝપર પડતી હે. ચેહબી ચાર દીનકા હે. જખ ખુડલાખા આચા. ખાલ લટક પડી, મોંહપર ખુર્રીયાં પડ ગઈ, દાંત નીકલ ગયે, મોંહ કુલ્હીયારી ડરાની શકલ હો-ગમ, તો શીર ચે જોખન, ચે બનાવ સીનગારબી ન રહેગા. શીર ઈલ્લ ઓર દીનકી જવાની પર કયા ખુટી બાતેં બનાતા હે, કે

મેં અયસા, ઓર મેં અયસા ! ઇસો સમજ, કે ઇસ જવાની પર,
ઓર ચાર દીનકા અયેશ ઓર મએકી જીંદગાની પર જે જુલે, વોહ
દીવાના હે.

દેખો ઇસ દુન્યાકા ક્યા ખુશ હાલ હે, કે ઝીમરકી પુંજ તો
બહોત થોડી હે, ઓર હીરસો હવા કીતની બડી હે, હર ચીઝ-કો
ચુહી કેહતા હે, કે ચેબી મેરી ચેબી મેરી ! ઓર જમ ઇસ જુટી
દુન્યા જુટે જહાનસે ચલે, તો કોઇબી મેરી ન રહી ઘર બારકા તો ક્યા
ખ્યાન હો ! વોહ ચંદન-હાર, જે હર વડા ગલ્લેમેં પડા રેહતા થા,
વોહ જડાવ નથ, જે કીસી વડાબી નાકસે ન ઉતરતી થી, લાશ પરસે
ઉતાર લી-ગઇ. એકબી મેરી ન રહી. જીસકી થી ઉસકી હો-ગઇ.
તમ માખનુમ હુવા, કે હાય હાય, ગોત મેરા તો ખાક ઓર મીટ્ટી
થા, ઓર ઊસ ખાક ઓર મીટ્ટીના છુપાકર મેં સુકાગન હો-રહીથી.
ઓર મેરા વોહ હાલ થા, કે આટા મેરે પાસ ડેરહ પાવ થા, ઓર
ઉત્તપર ચે કેહતી થી, કે ચોખારે પર જાકર હમારે વાસ્ને રસોઈ
પકાવ, ઓર ખાના તૈયાર કરો.

અય ખારે ! જુટે જગસે, જુટે આલમસે, જુટી દુન્યાસે,
જુટે જહાનસે મોદખ્યત કી, દોસ્તી લગાઇ, ઉસપર ગીરા જતા હે,
ઉસપર મરા જતા હે, ક્યસા જુટા હે, કે ઇસકી ઇધરબી ઉધરબી
ખાક ઓર ધુલ હે. આખીર કાર સીવાયે ખાક વ ધુલકે ઇસસે ઓર
કુજ હાસીલ નહીં હે. ચે નંગે સર ઓર નંગે પાઉં હે. જીસકો તુ
દુદન ચંદ આફતાખ ચંદે માફતાખ, લિયાસે ઝરરીન પેહને કુચે
સમજ રહા હે. ગઓરસે ઓર આંખેં ખોલકર દેખે, તો માખનુમ
હો, કે ઇસકે તો પાઉંમેં જુટીબી નહીં. સરપરદુખદાબી નહીં, નચે

સર ઓર નંગે પાઉં છે. ઓર અયસી છે, જયસે ચીડીયાકે પર તોડકે ઉસકો કટી બનાયે, ઓર ઉસકા નામ કપુરી રખે, યા બી કલનુકા નામ નુર-જહાં બેગમ રખે, યા બી કાનીકા નામ મુરગા નયી ખાનમ નામ રખે.

અયસે જગ, અયસે આલમ, અયસી દુન્યા, અયસે જહાનકો કાન અકલ-મંદ, ઓર દાના મોહ લગાના છે. કે જો ફાની છે. ઓર નીન નયે એક હાલપર કીસી વક્તબી નહો. જય ઇસમેં હુડે, કે હમકો કયા હાસીલ હુયા, તો કુછબી નહો. ઇસકી નીરી મુરતલી મુરત દેખશે, ઇસકી મોહમ્મતમેં મરે જાતે હે, મગર અખીરમા કુછબી હાસીલ નહો, જયસે કેસુ કુલતા છે, તો બડાહી ખુશ-મુરત ઓર ખુશનુમા માઅલુમ હોતા છે, મગર વોહ સદા નખુત હોતા છે, કયુંક બીજ ઉસમેં નહો હોતા.

ઇસ દુન્યામેં ઇસ આલમકી જો લાલચ રે, વોહ સમ ફાની ઓર શુદી છે ઇસ લાલચમેં તુ સારી ઉમરે અઝીઝ અપની ખોતા રે, ઇસકી ખબર જય હોગી, જય ઉસ જગમેં જો આખીગત રે, વહાં પહોચેગા, ઓર અનને હાલમે દેખેગા, કે હથ પરે કુઝબી નહો, તો રાચેગા ઓર પચતાવે ના, કે હાલ ! દુન્યામેં મંતે બસે કાન કયું ન કાયે, હાં, અજ ઇસકી તુઝકો ખબર નહો રે, કે તુ આંખોંડી આંખોંમેં સોતા રે, ઓર જાગતા રે ઓર ચોરીકા ચુડ તુઝકો મીઠા લગતા રે. ખચેર જય કબ્રમેં સોવેગા, ઓર અપને ઉમ વક્તકો રાવેગા. ઓર ચે કહેગા, કે દુન્યામેં આકર મેં સુખ, ઓર આરામ ન કરતા, ઓર અચેશ ઓર મહે ન ઉડાતા, તો કાહેકો ચે દુખ, ચે તકલીફ, ચે અજબ, ઉડાતા. ચાહીયે તો ચે ચા, કે

દુન્યામેં જાકર અયસે કામ કરતા, કે યહાં ખાતા, લેકીન કામ અયસે કીયે, કે જો યહાં ઉગલના પડા. ઝોર વોહ જાર પડી, કે સખ ખામા પીયા નીકમ ગયા. દુન્યામેં તો શયેખ, બના હુવા થા, ઝોર યહાં આકર જુલાહા નીકલા. સચ હે, કે “નાહક ચોટ જુલાહા ખાવે.”

અય પ્યારે ! અય જાની ! યે જ્ઞાન સુનચો, ઝોર ખુખ સમજ લો, કે યે વક્ત બડા ગનીમત હે, ઇસ વક્તમેં ઇસ આલમમેં કુછ કરચો, યાને ખુદકી બંદગી કરો, કુછ ખુદાસે દીલ લગાઓ, કે જો તુમ્હારે કામ આવે. મરને પીછે તો હોની હોગી. શીર કુછ ઈખત્યાર નહીં રેહતા. કાયલ-બી વહીં ખોલતી હે. જો ડેલા ઉસમા દેખા હુવા હોતા હે, જો દેખા હુવા નહીં હોતા, વહાં નહીં ખોલતી. ઇતી તરેહ રહમતકે ફરીસ્તેબી ઉસીપર આવે હેં, કે જીસને નેક કામ કાખીલે રહમત કીયે હોં. શીર સમજ, કે જો કુછ કરના હો, ખુદકી દરગાહમેં આજ કરલે, શીર અયસા વક્ત નહીં મીલેગા. અય બાઈ ! ઇસિસે બચ, કે કહીં “ઝોછી પુંજ ખસમાન ખાઈ.” ન લગ જાયે. ઝોર ઇસ આલમમેં અપની પુંજકી ઉમર ખોકર, તુ ખાલી હાય જાયે. ઝોર હાય હાયકી આવાજ ચારોં તરફસે આવે. આજ વક્ત હે, ઝોર આજ તેરે પર જોખન હે. જો કુછ કામ, યાદે ખુદા, અલ્લાહસે મોહખ્યત કરના હો, આજ કરલે. શીર નીરા પચતાના હોગા. ઝોર ઉસ પચતાનેસે હાય પલ્લે કુછ ન પડેગા. યે દુન્યા તેરી જીમરે અઝીઝ-મેંસે પલ પલ ઘટા રહી હે. જખ ઉમરકા ખ્યાલા બર ગયા, શીર કુછબી ખન ન આવેગા. કીસીને સચ કહા હે, કે જનમકા લેના કયા હે, કે દુખ ભરના હે. યાને ઇસ દુન્યામેં પચદા હોનાહી બડા દુખ ભરના હે. કયું-કે તીન દરજે તથ કરને

પડતે હેં. પેહલા બાલાપન, ઓર ઉસકે બહોત દુખ હેં, સેકંડો બીભારીયાં ડાબનકી તરેહ મોંહ ફાટે ખડી હેં, હરએક યેહી કેહતી હે, કે મેંહી ઈસકો નીગલ લું. ઈન સખસે બચે, તો જવાનીકી મુસીબત સર પર આઈ; તો શેહવાની પુરે ખ્યાલ અપને જોર પર હેં. નફસ બદનમેં આગ લગાતા, ઓર ખાહીશોંકો બડકાતા હે. ઉધર શરીઅતકા કોડા સર પર પડા જરા ચુકે ઓર તડાકસા કન-પટી પર પડેગા, ઓર સીધા બના દેગા ઇસ દુનીયાકા યેહી કાએદા હે, યેહી દસ્તુર હે, કે યેબી દેખા હે, તો વોહબી દેખ. યાને અગર અયેશ ઓર આરામ દેખે હેં, તો દુખ ઓર અજબ, ઓર મારબી દેખ. ખાત યે હે. કે ઇસ દુન્યા, ઇસ આલમમેં જો કોઇ બલે કામ કરે, ખુદાકો યાદ કરે, ઉસસે મોહબ્બત લગાવે. વોહી ખેહીસ્ત ઓર જન્નતકો જાને, ઓર જો પુરે કામ કરે, ઓર છુસકે પાસ આખેરતમેં પુરી પુંછ હોગી. વોહ પુંછ દોજખમેં ઉસકો લે-જાવેગી. જહાં બડા સખ્ત અજબ હોગા, બડી માર હોગી, પસ દુન્યા આખેરતકી ખેતી હે. જયસા કોઇ યહાં ખોરેગા. વયસા આખેરતમેં કાટેગા, જો ઇમાન રખતે-વાલા હોગા, જિસરી ફનેહ હોગી, ઓર ગુનેહગારકી ખરાબી ઓર હાર હોગી.

અય ખારો તુ કીસ ગુન પર, ઓર કીસ ખાત પર, અયસા કુશા, અયસા ઇતરાયા, અયસા અકડા, કે અપના દુન્યામેં આના, કે માંકે પેટમેં એક ઝીલ્ડીમેં લીપટા હુવા આજુઝ, ઓર રોતા હુવા નીકલા. ઓર ઇસ જહાનસે અપના જાના, કે સખ દોસ્ત ઓર આશના. અપને ઓર પરાયે, ખેટે, ઓર ખેટીયાં, રોતે ચીટને રેહ જાઈગે, ઓર તુ બે--અસ ઓર લાચાર, સખકો ઉસ હાલમેં

છોડકર ચલા જાયેગા, સમજ, કે અજ તુ, કીતનાહી અકડ લે, ઓર કીતનાહી ધન-લે. કીતનાહી કુલ લે. લેકીન આખીર કાર, વહી જાયેગા. ઓર મૈતકા મઝા અખેગા. પીર હો, યા ફકીર, વઝીર હો યા અમીર. ઇસ દુન્યાસે આખેરતમે જાનકે લીયે, મૈતકા મઝા અખના પડતા હે.

હરને યાને ખુદાને સમજો માયા દી-હે. યાને સમજો ખાહ વોહ ઇનસાન હે. યા હયવાન, અપની કુદરતે કામીલા, ઓર હીકમતે બાલી ગાસે બનાયા હે. ઓર ઉનમે તરેહ તરેહકી ઇન્તેઅ-દાદ ઓર કામે-લીયત ઝંકર કુવતે રખી હે, ઓર આદમી-ઓમે અપને ઇશ્ક, અપની માઅરે-ફતમી ઇસ્તેઅ-દાદ, ઓર કામેલીયત રખી હે. ઓર કીની હયવાનમે યે ખાત નહી હે. જમ ઇસ દુન્યામે હરસે ઇશ્ક કીયા, ઉસકો અપના પીયુ જાના, અપને ઉસ પીયુકો પેહચાના, તો વોહી પુગા ઉતરા. ઓર વોહી ઇસ દુન્યાસે કે જો દુન્યા હે, પાર ઉતરા. જો કોઇ ઇસ દુન્યામે અપને પીયુસે દીલ લગાના ચુક-ગયા, તો શીર વોહ હાથ નહી લગતા હે. જમ ઇમ દુન્યાસે ચલે ગયે, તો શીર કુછ ઇખત્યાર દીસી રેહકા નહી રેહતા.

અપને ખુદાકો, અપને અલ્લાહકો, અપને મહમુમકો, બર જોખન યાને સારી ઉમર પુજના ઉસકી બંદગી કરની ચાહીયે. અમર યે સોચ કરેગા, કે આજ ઉસસે જુ લગાઈ, યા કલ, યા યે સોચ કરેગા કે મીયાં અબી ઉમરકે દીન બહોત પડે હે, જમ થોડી ઉમર રેહ જાયેગી. ઉસકે પાસ ચલો લગે-ગે, તો ઉસસે જુ લગાઇગે, તો અચક્કા નહો, કે આજ કલ, આજ કલ, ઓર સોચમે યે જવાની ચલી જાયે, ઓર શીર તુ પચતાયેગા. અમર કુછ કરેગા. તો પાર ઉતરેગા.

ઔર યેહી દીન તેરે કરનીકે હેં. ઇસમેં અલ્લાહકી ઇઆદત કરની. ઔર ઉસસે જ લગાના. તેરે દીનમેં યે ચાહે. કે કીસી તરફ ખુશકી મોહખમત ખુશકા ઇસ્કે મુજકોબી હાસીલ હો-ગયે, તો જવાનીકે દીનોમેં યે કામ કર. ઔર સપ તરફમેં અપના જ હટાકર જિન્નસે લગા, ઔર અપસા જિન્નસે ધ્યાન લગા. ઔર અપની ઉસકી તરફ તવજ્જો કર. કે જો પુરી હા, ઔર અપને તખં શરીઅત, તરીકત, જક, ઔર શીકમેં અવજા લગા, કે પુરા જિન્ને. ઇસ વકત જવાનીમેં તેરી કુચરોં જસમાની-બી, તેરે ઇસ કામમેં મદદ કરેંગી જવાની ઔર જોખનકે દીન ઇસ કામમેંબી જોખન અપના દીખાઇગે, અગર ઇસ જોખનકે દીનોમેં તુને ઇસ્કે ઇજ્જાહીકા જોખન ન ઉઘાયા. ઔર યે જોખા હો ચુકા, ઔર ખુડકે હો-ગયે, તે શીર મોહખમતે ખુશ ઇત્રકે ઇજ્જાહીકી નહીં હો-મકના હે. કે સપ તા-કતે થટ ગઈ, સપ કુત્ર જઈકે હો-ગયે. જામેં ઉસ ઇત્રકે ઇજ્જાહીકા જુકુર હોતા. અપસે હાજી અગર કોઇ મોહખમતે ખુશકી ચાહ કરેગા, તો ઉસપર યે મીસાલ સદીક આયેગી. કે “મોસા ફીરે કીસા ૧ કાતક માંગે મેંહુ” કયું-કે કાતકકે મકીનેમેં મેંહુ નહીં ખરસના હે. ઔર અગર બાદુમેં જો ખરસતકી જવાનીકે દીન હેં, ખરસના હે ઔર અગર કમી કાતકમેં મેંહુ અસબી, તો યે શાજો નાદીર ખાત હે. ઇસી તરફ અગર ખુડકેપેમેં કીસીકા ઇસ્કે ઇજ્જાહીકા જુગાબી, તો યેમી શાજો નાદીર ખાત હ. મેંકડોમેં કીસીકા હોતા હે.

જવાની ઔર જોખનકે દીન ચાહીસ ખરસ નકમી જમરકે હેં. ઇસ જમરમેં ખુશમે પુરા ધ્યાન લગા; અગર તુ અપની ગફલતકી વજોસે ઇસ જમરમેં યે કામ નહીં કર સક, તો સાહ ખરસકી જમર લકબી

કર. કે ઉસ તકની આંખી રત છે. ક્યુંકે સાઠ બરસકી ઉમર કે બાદ તો સરકા પીટના છે, કે પુરી ધુન નહીં રેહતી. સારી તાક-તેં ઘટ જાતી હેં, ઓર ફક્ત ખાલહી ખાલ રેહ-જાતી છે, તો શીર કયા હો સકતા છે ઇન બાતોંકે યુનનેસે કુછ ગફલત દુર હોતી છે, મગર કીસકી ? જો સ-ઈ-દે અઝલી છે, ઓર નેક-અખતી ઉસકી કીસમતમેં લીખ્ખી છે, બેહરેકે પાસ ઢોલ બજાઓ, તો ઉસકો ખબર નહીં હોતી, નીમકે દરખતકો તુમ કીતનાહી શુડ ઓર ધીસે સીંચો, ઓર ઉસકી જડમેં રોજ શુડ ઓર ધી ડાલતે રહો, વોહ કબી બિનસે મીઠા નહીં હો-સકતા. ઇસી તરેહ જો શ-કીયે અઝલ', યાને બદ-અખત છે, ઉસકે સામને ગફલતકે દુર કરનેકી કીતનીહી બાતેં કરો, ઉસકે કાન પર જુંબી નહીં ચલતી, વોહ ચેહ સમજતા છે. કે યે જો અમ દુન્યાકે મઝે હેં, યે શીર કહાં ? ઇન મઝોંકે છોડને, ઓર ખુદામે મોહખ્ખત જોડનેકી બાતેં ઉસકી સમજમેં નહીં આતીં. ઓર સચ છે, સમજમેં તો જખ આવે, કે જખ ઉસકી સરીશ્ત, ઓર ખીલકતમેં યે સમજ રખ્ખી ગઇ હો. જખ સરીશ્ત-મેંહી યે સમજ ન રખ્ખી ગઇ હો, તો શીર કયસી સમજમેં આવે.

સુરશીદ કરનેકી ઝુરફત.

જીસ શખસને અલ્લાહકી માઅરેફતકો, કે જીસકે લીયે ઇનસાન પયદા કીયા ગયા છે, કઠન ઓર મોહાલ સમજ લીયા છે, ઓર ઇસ વાસ્તે ઉસકી તલબ નહીં કરતા, તો વોહ આબેરતમેં

ખરામ, ઓર ગીરફતારે અખમ હોગા. અલાહકી મોહખમત, ઓર ઊસની ઇમાદત, જો રહકી ગીમ હેં, રહકે ખાનેકી પુરીયાં ખાવે તો મુરાદ પુરી પડે. આખેરત-કે અખમસે છુટે, યે ખાતે પુરી પડની, ઓર નજાત પાનેકી કાશીશ વોહી કરતા હે, જો સ-ઇદે અઝમી, યાને તેજ-અખમ હોતા હે. સ-ઇદે અઝમીકે સામને જમ યે ગફલત દુર કરનેકી ખાતે કી-જાતી હેં, તો ઊસ્કે દીવપર ચોટ લગતી હે, અલાહ યાદ આતા હે, રહ અંદરસે તડપતી હે. ઊસકા ઇસ દુન્યાસે ચક્કના અમસા નજર આતા હે. ગોયા અબી ઓર ઇસી વકત જાતા હે. ઝોંદગી-હીમેં સ કી તરફસે મોંઢ ફેરતા હે. ઓર ખુદાકી તરફ લગાતા હે. ફરઝ કરો, કે એક સ-ઇદે અઝમીકા, ઇન ખાતોંકે સુનેસે તલમ ખુદાકી પયદા હુઇ, ઓર દુન્યાસે ઊસકા જ ખટટા હુવા. ઓર અલાહકી મોહખમત, ઓર ત-લ-પે મવલાકા દમ બરને લગા. તો ઊસકી ઇસ આબી હીમ્મત ઓર ખુદાંદ ઇગાદેકો દેખકર આ-લ-મે આ-મ-મીયાં-મેં યે શોર પડા.

અયેત.

ગદાયે મુખતીલાયે આદ-શાહે,

અજમ કારે વ મુશ્કીલ માજરાયે.

યાને કયા તાંઅજમખુમકી ખાત હે, ઓર મુશ્કીલકા માજરા હે, કે એક ફકીર, એક ગદા, ખાંડકા પુતલા, બાદશાહે જહાં, ખાલીકે આ-લમ, વ આ-લ-મીયાંકા મુખતીલા હુવા હે, ઓર દોસ્તીકા દમ બરતા હે. “મા લીત-નુરામે લે-રખ-મીલ અરમામ” કહાં ખાક ઓર મીટકી, ઓર કહાં રખખુલ અરમામ મગર ચુકે ઇસ સ-ઇદે અઝ-લીકા ઇન ખાતોંકે સુનેસે સચ્ચી તલમ પયદા હો-ગઇ હે, ઓર અંદ-

રસે જન ઉસકી બે ચયેન ઓર બૈકલ હોમર તડપની હે. કીસી તરફ ચયેન ઓર કલ નહીં પડતી. મોહન્યતકે જોશમેં ઓર ઇશકે ઇલાહી કે લરંગમેં, જનાબે ખારીકી તરફ મુખાલીખ હોકર કેહતા હે.

બયેત.

હરચંદ તુ શાહ મા ગદાઇખ,

દામન મ-દશાં કે મુખતીલા-ઇખ.

માને ઇસમેં કુછ શક નહીં હે, કે તુ બાદશાહ, ઓર મેં ગદા હું. હહાં-નેરી દરગહે આલી. ઓર કહાં મેરા મુકામે ખાક, મગર કયા કરેં. કે દીજકે હાથેસે લાચાર હું. રહકી તડપમે બે-ફરાર હું. તુ અપના અચલ, અપના દમન. મુકમે ન-છુટા. ઓર અપના જમાલ. અપના દીદર દીખા, કે મેં નેરા મુખતીલ હું. જમ ઇસ તરફ-કે ખ્યાલ, ઓર વલ-વલે, ઊસ સમઢે અઝલી, ઓર સચ્ચે તાલીખકે જીમેં પયદા હુયે, તો મોહન્યતે ખત્રાદીને ઓરબી બદનમેં આગ લખાદી. ઓર અપના દીવાના બનાયા. મગર ચુંદ, ઊસ બાદશાહે ખુશાં સુખતાને મદખુશાંને, અપની હીકમન ઓર મશીયનસે, યે કાએદા મુકરર કીયા હે, કે જો દાઇ ઊપમે મોહન્યત કરના ચાહે, ઊતમે ઇશકકા દમ બગના ચાહે, તો ઉસના ચાહીયે, કે વોહ પેહલે ઊસકે મદખુશસે. ઓર ઊસ મદખુશકે મદખુશોમે મોહન્યત ઓર ઇશક કરે. ઓર ઊનકે વસીયેસે ઊપ તક પડોચે. ઇસતીયે ઊતકો કે જીસકા ઇન બાનોસે સચ્ચી તલખ પયદા હુઇ હે. આપહી આપ હર-સે કુછ હાસીલ નહીં હોતા ઓર મોહન્યતે ઇલાહી ઓર ઇશકે હકીકી ઊસકે અંદરસે અવસા જોશ નહીં મારતા, કે જયસા મારના

આલિયે. એક તરારા આના છે. ઓર રેહ જાના છે. જિડના છે ઓર
ગીર જાના છે. મયર રહમને ઇત્તાકી. જય ઉમરા ચીક હોતી છે,
તો કીસી શહરકો જિસકે પાસ બેઝ દેના છે. યા કીસીક પાસ
ઉમરા પડેંચા દેતા છે. ઓર વોહ ઉમરા શહ જાતતા છે. ઉસ
શહરકો મુરશીદ, યા ગુર, કહેતે હેં. ઓર જો કોઇ બગેર કીસી
મુરશીદકે જાચે કીસીની દેખા દેખી, કુછ કરતય કરે, ઓર
કોઈ જીક યા કોઇ શીક કરને લગે કુછ ધ્યાન યા કુછ ગ્યાન. આપહી
આપ ગાંડને લગે, ઇન ખ્યાલસે કે બગેર મુરશીદ, યા બગેર વસી-
લેકે ઇસ કરતયસે ખુશ તક પડેંચ જાતો. તો જિસકે ઇસ આપહી
આપ કરનેકો કુછમી ન મમઝ, કયું-કે વોહ ખ્યાલે ખમ છે. જિસમે
કુછ હાસીર ન હોગા જિન્કા અવસા હાલ છે, કે જંયાની અંધી ચુકી
ધાનમેં ટકરેં માર મારકે મર જાતી છે. ઉસમેંજે ઉસે મીતના
કુછમી નહોં.

જો કોઇ આપહી આપ સુધઃ ઇત્તજાકા ચલેગા, વોહ સીવા
રાસતેમેં નહોં જાયેગા. બીયત્તા ચલેગા, ઓર રાસતા જુવ જાયેગા
કયું-કે વોહ અંધા છે ઓર રામતા નહોં જાના છે. પસ ચાકીરો.
કે જુત્ત બઝક કર જીસ તરેહ હો, ગુર ઓર મુરશીદ પકડ, કે વોહ
તુઝકો સીવા રાસતા જાલયેગા, ઓર મંઝીતે મકસુદકો પડેંચયેગા.
ઓર યે ખાત વાહ રખ, કે તુ આપહી આપ કુછ નકર, કીસીત્ત
હોકર અપાં જાતીનકી સફાઇ કર, કે જીસસે જિસકા વિસાલ હાસીત્ત
હો. "હરકો બજે સો હરકા હોયે."

ઇસ મતલબકે હાસીત્ત હોનેકી એક ખાત તુઝકો ખતાઉ. વોહ
ખાત યે છે, કે જિસકે સાચ હોખ, કે જો રાસતા ખતાવે. જહોં

જંગલ લક દીક હો, ઝોર કોઈ રાસતા નહો, યા જહોત રાસતા પેચદાર ભુલ ભુલૈયાંસે હો. ઝોર ઝોર, ઝોર રાહ-ઝન, જગા જગા પર હો. વહાં જગેર કીસી સીધા રાસતા જતાને વાલે. ઝોર વાકીફ-ગાર મંઝીલે મક્સુદકો પહોંચે હુયે, કે કીસ તરેહ આદમી પહોંચ સકતા હે અયસે રાહ જતાને વાલે, અયસે મુરશીદકે સાથ લગેગા, તોં તુબી મંઝીલે મક્સુદકો પહોંચ જાયેગા. ઝોર ઊસકે પાસ એક ઘડી નહીં, બલકે સારી જીંદગીકો કાટ, ઝોરી સારી ઉમર યુગ્મર કે મંઝીલે મક્સુદ તક પહોંચાવે. ઝોર હર વક્ત તુઝસે ચે કેહતા રહે, કે ગીયાન ધ્યાન દોનોંકો મીલા-કર, એક જન કરકે સમેટો. ઝોર ઇસ ખાતસે ખખરદાર રહો, કે દુશ્મન તુમહારા તુમહારે ધરકે અંદરહી હે. કહીં ખાહેર નહી હે.

અય મુસાશીર! તુ જગ, કયું પાઉં પસારે લખી તાને સોતા હે. વહાં ચોરોંકા ડર હે. જરા સોયા. ઝોર ગાઝીલ હુવા, ઝોર કાએદા ધ્યાન ગીયાનકા ભુલા. તો ઝોર તેરી સારી ગઠડી સારી પુછ ચુરાકર ભાગેગા, ઝોર તુ ખાલી હાથ રેહ જાયેગા. ઝોર તુઝકો શરમીંદગી ઝોર નદામત હોગી, ઇસસે એહતર ચેડી હે, કે તુ ન-સોવે. ઝોર જગતા રહે. ઝોર જો કુછ તેરે પાસ ઇમાન, ઝોર આમાલ-કા માલ હે, ઉસકો ખયા રખે.

મુરશીદ જયસા તખીય, ઝોર હકીમ, ઇમરાઝે નફસાની ઝોર રહાનીકા હુંડ, કે જો દુખ દુખકી દવા દેતા હે, મરઝ મરઝકા ઇલાજ કરતા હે, વોહી હર મરઝકા સખાય જનતા હે, કે કહાંસે પચદા હુવા હે. ઝોર કીસ તુસખેસે જાયેગા. વોહ નફસાની, ઝોર રહાની

મરઝોંકે અમ્મબાળાં ઝોર પલાળસે અયસા વાકેદ હોતા હે, કે જયસે
કોઇ કામીન-હાર, રત રતકી છાસોંકે યોનિકા હાલ જનતા હે.

પીરે કામીલકા યમાન.

મગર અબખતા, તાલીખે સાદીકકો એક બડી મુશ્કીલ પેશ
આતી હે, કે આલમમે દોનોં કીસમકે ગુર, યાને મુરશીદ હે. નાકીસ
બી હે, ઝોર કામીલબી હે, ઝોર યે તાલીખ અધા હોતા હે, ઉસકો ઉસકી
પેહચાન કુછ નહીં હોતી; ઇસમે બી સખા-દતે અમલી, ઝોર તૌરીકે પલાહી
દરકાર હે, છસકે સખખસે મુરશીદે કામીલ જીસકો મીલે.

જો કોઇ પુરા ઝોર કામીલ મુરશીદ પાવે, કે છસને સલુકકી મંઝીલે
અબ્દલસે આખીર તક, તય કી હે. ફના શીલા, બકા-બિલા હો.
બોહ જીસ ગુર, યા મુરશીદે કામીલકી તવજજો ઝોર ખીદમતસે આપ
બી બને, ઝોર કામીલ ફના શીલા, ઝોર બકા-બિલા હો-જાયે. ઝોર
ઝોરકોબી કામીલ, ઝોર અપને જયસા બનાવે, કયું-કે હર, યાને
અલાહ, ઝોર ખુદા, ઉરકા હોતા હે, બોહ હરકા. યાને અલાહ. ઝોર
ખુદા હોતા હે, ઝોર બાત યે હે, કે “છસે પીયા ચાહે
મોહી મુહામન.”

મુલુક યાને જોગ બંદોત મુશ્કીલ હે. છસકે જરીયેસે ખુદા તક પહોંચને
હે ઉસકો મોહી બાત સહતા હે, કે જો આપ સહ ચલા હેઃ ઝોર છસને
પુરા બંધને મુરશીદે કામીલસે ઉસ મુલુકકે તય કીયા હે. કયું-કે જો પુરે

મુરશીદે કામીલકા તાઅલીમ યાફતા હોતા હે. વોહી તરેહ તરેહસે મુરીદ કરતા હે. ઔર હર કીસમકે ખલાને રહાનીકે કાએદે જનતા હે.

પસ અય તાલીમે સાદીક ! અયસે મુરશીદકો સારે જગમેં સારે આલમમેં શીર કર હુંડ, કે જે કામીલ હો, ઔર સુલુક તય કરચુકા હો, ફના-શીલા, બકા-ખીલા, સરસે પાઉં તક તુર હો, ઔર ફરીયાયે શુહુદમેં ગફ હો. તાકે વોહ તુઝકો મુંઝકર મુરીદ કરકર, યે રાસ્તા મોદખખને ખુલા, ઔર સુલુકે ધવલાકા બતાવે. ઔર નફસાની ખરાબીયાં તેરી જનસે છુડાવે. સારી મંઝીલેં સુલુકકી તય કરાવે, ઔર ઉસકી તવજ્જો, ઔર ઉસકે ફયેઝસે તેરી રહકો ધશકે હકીકી-કી ગીજ પહોંચે. ઔર તુ ઝાહીર ઔર બાતીનમેં ઉસકી તાઅરીફ કરતા કરતા ચક જાયે. ઔર યું કહે, કે “જુસકા ખાયે ઉસકા ગાયે.”

પુરે ગુર, યા મુરશીદે કામીલકા વોહી ચેલા, યાને મુરીદ, સુખ ઔર આરામસે પુરા ગુર, ઔર મુરશીદે કામીલ જનતા હે. જે અપને મુરશીદકી બાતોંકો ઔર ધરઆદોંકો યાને હુકમકો ધ્યાન લગાકર સુનતા હે. ઔર અન મુઝા હો, ઔર મુરખ ચેલા હો, વોહ ઉસકી રીસ કરે, ઔર મુરશીદકે હુકમકો બે-સોચે, બે-સમજે, બે-કહે, ઔર બે-બતાયે ચલે, તો ઉસપર સો લાતે, ઔર હજાર જુતીયાં ધસ રાસતેમેં પડતી હે. ઔર જે મુરશીદે કામીલકા ચેલા, યા મુરીદ હો, ઔર સમજરાલા તાબેદાર ઔર ફરમા-બરદાર હો, તો વોહી તરેહ તરેહસે મુરશીદકી તવજ્જો, ફયઝે બાતેનીકો હાસીલ કરતા હે. ઔર સમજકર ચલતા હે. ઔર સારી મુશ્કીલાતકી બરદાસ્ત કરતા હે, ઔર સર પર ઉઠાતા હે. ઔર ઝીલતા હે, ધલ અમલસે જખ જોખનકો જખજખ

ઝોર કશીજ ધલાહીકા ઉસપર આતા હે, તો વોહ મહાનુમ, ઝોર ખારા બનતા હે.

પીરે નાકીસ યાને બનાવટી પીરકા હાલ, ઝોર
ઉસસે બચનેકી ઝુરરત.

જો કોઇ મુરશીદ કરના ચાહે, ઝોર બચાવત હોના ચાહે, તે પુરા ઝોર કામીલ મુરશીદકી તલાશ કર, અગર મુરશીદે કામીલ તુઝકો મીલ જાયેગા, તો ઇસ રાસતેકી સબ કુછ સમજ તુઝકો મીલેગી. ઝોર જો કોઇ પુરા ઝોર કામીલ મુરશીદ હોગા, વોહી ઇસ રાસતે સુલુકે ઇલાકામેં તુઝસે રીયાઝત. ઝોર ઇલાદત કરાયેગા, ઝોર બતાવેગા. કે “સેવા કરે સો મેવા પાવે.”

ઇસ બાતકો અછછી તરેહ યાદ રખના, કે જબ કીસીસે હાથ મીલાવે, ઝોર કીસીકા મુરીદ હોવે, તો બહોત અછછી તરેહ સમજ કર, ઝોર સોચકર મુરીદ હોવે. કીસીકી ઝુટી, ઝોર ચીકની ચોપડી બાનોં પર એતેબાર ન-કરે. ઝોર ઉસકે દમમેં ન આવે. કયુંકે સર જબી દીયા જતા હે, ઝોર બેચા જતા હે, કે જબ કોઇ પુરા મીલે. કયુંકે ઝમાનેકા હાલ પુરા હે.

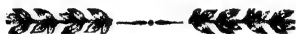
બડે મુલહીદે બડી રીયાઝત, બડી મેહનત, ઝોર ઇલાદતસે ઇશકે ઇલાહી દીલમેં પયદા હોતા હે. લોગ ઇસકો યાને ખુદાસે મોહબબત હોને, અલાહસે ઇશક હોનેકો આસાન ઝોર સેહલ સમજતે હે. અસ

મોહસે યું કેહ લીયા, કે મીયાં હમબી આશીકે અક્ષાહ હેં, હમબી અક્ષ હકા ચાહતે હેં, કપડે રંગ લીયે, પીંઠ લગાઇ, તો જોગ ઝોર ઇશક હાસીલ હો-ગયા. વાહ ઉનના કયા કેહના હો આજ બનીયે થે, કલ સેઠ બન બયઠે. હાલાંકે બનીયેસે સેઠ બનના બહોત મુશ્કીલ હે નીરે મોહસે સેઠજી સેઠજી કેહલાનેમે સેઠ નહીં બન સકતે. જબ તક હમરોં લાખોં કરોડોં રૂપીયે પાસ નહોં જબ ઇશકે ઇલાહી લોગોંકે દીલોંસે કમ હો-ગયા, ઝોર ઇશકે હકીકી, ઝોર પ્રેમકી દોલતકા રખતેકા સેઠ ના-રહા, તો જીતને બનીયે થે, કે જો સીફ સવાહ સલહકે બેચને વાલે થે. ઝોર ઇશકે હકીકી ઝોર પ્રેમકી દોલતકા એક ટકાબી નહીં રખતે થે, વોહબી સેઠ બન બયઠે. ઝોર પ્રેમકી માલદારીકા દમ ભરને લગે. ઝોર ઝોઘી પુંજીકા બનાવ કરને લગે, ઉનકા અયસા હાલ હે, જયસે “અધોં બીતર કાના રાવ.” કે જબ સારેહી અધે હોં, તો ઉનમેં કાના રાવ હે.

જો કોઇ જોગ, યા સુલુકકી ચાલ ન ચલા હો, મુઝહીદા ઝોર રીયાજત કરકે અનવારે ઇસલામ, જોગ યા સુલુકકો હાસીલ ન કીયા હો. નાકેસુલ હાલ હો, ઝોર ઉસ હાલમેં વોહ લોગોંકા મુઠે તરેહ તરેહકી જલ બાબા કર, મકર ઝોર ફરેશકી બાતેં બનાકર ચેલે બનાવે. આપ મહંત, ઝોર પીરે કામીલ બને ઝોર લોગોંકા મુરીદ બનાવે. ઝોર ઉંકે ગદમે કાંમી હાલે. તો વોહ ચેલે, ઝોર મુરીદ શીર કીસી કામકે નહીં રેહને. ઉસ કાસી ઝોર જલમેં ફંસકર મરજતે હેં. ઇસ કુટે પીર, કુટે મહંતકે તો પેટ ભરનેકી બાત ઠેહરી. ઝોર ઉસ બિચારે ચેલે, યા મુરીદકા કે જો જલમેં ફંસા હે, ઉસકા મરના હો-ગયા,

ન ઓર કીસી ખુદા-રસીદા, પીરે કામીલકી સોહબત હસકો નસીબ હોગી. કે હસકે નક્સે પાકકી બરકતસે ખુદા તક પહોચે.

જો કોઈ નાકેસુલ હાલ, શયખુલ મશાયેખકા નામ રખાન્દર, શુર, મુરશીદ, પીર, હાદી, રાહબર, કેહલાવે, ઓર ચેલે, યા મુરીદોંકા બેહકાવે, જોગ યા સુલુકકા હાલ ઓર ઉલકા રાસતા બાનેહી બાતોસે બતાવે. ઓર વેહ કરતબ હસકે કુઝબી નહીં જનતા હો, તો ઉમકા અયસા હાલ હ. જયસે “અનાડી નાઈ સરકો છીલે,” ગાને બે-વકુફ હજમ છુટનોં પર સર રખકર, સરકો ધલ તરેહ મુંડતા હે. કે સર કટે તો ઉસકી બલાસે. ઉસકો તો અપને ટકે લેનેસે કામ.

પીરે નાકીસકે મુરીદોંકા હાલ.

જબ કીસી મુરીદકો, બનાવટી પીર યા મુરશીદસે, કીસી બાતસે નસલી નહો, ઓર વેહ નાદાન મુરીદ, યા ચેલા, હીસ શુરત કહે, કે જ. મેં તો તુમહારા ચેલા હું. ચે બાત કહા પુછને જાકે. તા વેહ બનાવટી પીર, કયા ચલાબી કરતા હે કે કુછ ન કુછ વેકો શામશી સવેર, ઓર આધા તીતર, ઓર આધા બટેર, બતા દેતા હે, તો વેહ બિચારા સુનકર ચુપ હો-રેહતા હે.

જો પીર અયસા હો, કે સુલુકની ચાલ ન ચત્તા હો, ઓર મુજાહીદા, ઓર રીયાઝત, ઓર હબાદત, અમકાર, ઓર અશગાબસે

હરએક મુકામ સુલુકકા તય ન કીયા હો, બનાવટી પીર હો, ઝોર ઉસકે પાસ ચેલા, યા મુરીદ ઉસકા અપની કોઇ બાત કહે, અપના કોઇ હાલ બયાન કરે, તો ઉસકા અયસા હાલ હે, કે વોહ મીઠી મીઠી ધધર ઉધરકી બાતો બનાકર, ઊસ અયેબકો ઢાંક દેતા હે, ઝોર ઉસકો બાત અયસી બતાતા હે, કે હો કહીં કી, ઝોર કહે કહીં કી. કે ઇસકા સર ઝોર પાઉં નહીં.

આજ કલકા ચે હાલ હે, કે જબ કોઇ ચેલા, મુરીદ, યા તાલીમ, બનાવટી પીરકા તાબેદાર હો-જાતા હે, ઝોર ઉસકે હાથ પલ્લેમેં કુછ નહીં પડતા હે. તો ઉસ મુરીદ, યા ચેચેકી સમજમેં ચેહી બાત આતી હે, કે જો કુછ હોના થા વોહ હો-ગયા. અબ જહાં તક હો સકે, અપને પીર, અપને ગુરકી બડાઇ કરો. અગર ગુર જાતા હે, ઝોર જીંદા હે. તો ઉસકે અયબોંકો, ઉસકે નુકસોંકો બાતોસે ઢાંકતે, છુપાતે હે. ઇસકે આગે ઉસકી બડાઇ કી, ઉસકે આગે ઉસકી બડાઇ કી. ઝોર કેહતે શીરે, મીયાં હમારે પીર, હમારે ગુર, અયસે હે. ઝોર જબ મર ગયે, તો શીર કયા કેહના હે. “ મુવા બાપ બડી બડી ર્યાંબ , ખાહ વોહ અંધા ઝોર કાનાહી કયું ન-હો બડાઇ કરને-વાયે ચેહી કેહતે શીરતે હે. કે મીયાં! હમારે બાપકી આંખેં દતની બડી બડી થાં. અયસે તરેહદાર ઝોર સજીવે જવાન ચે. ઇસી તરેહ વોહ મુરીદ, યા ચેલા ચે કેહતા શીરતા હે, કે મીયાં હમારે ગુર, હમારે મુરશીદ. અયસે ચે, ઝોર અયસે ચે, ચે કરામત ઉનસે ઝુહુરમેં આઇ, ચે ચે ખીરકે આદત ઉનસે ઝાહીર હુઇ, નમકશક કરી બના દી, ફુરદોડો જીંદા કીયા, ખાહ ઉનસે મુછકા બાહબો ન હીલા હોમા.

જીસ કીસીને ગુર, યા મુરશીદ દુખતા નાકીસ, યા ખામ, ખના-
વટી પાયા, ઝોર વોહ જીસકા ચેલા ઝોર મુરીદ ઉસકે દમ ધાંસેમેં,
આકર હો-ગયા, તો શીર વોહ ચેલા, વોહ મુરીદ, નહીં તીર સકતા,
દરીયાયે તાઅલ્લુકાતે આલમકો, કે જીસમેં એક જહાંન કુખા હુવા હે.
ઉસસે પાર નહીં હો-સકતા. વોહ રીત ઝોર રસતેકો ખોકર બુલકર
અધુરાહી મર જાયેગા, કયું-કે વોહ ખિયારા કયા કરેગા, “મુદલાકી
સખ દોડ મસીત.” જખ કીસી બંવરમેં પડેગા, તો ઉસે પારે
નાકીસ, યાને ખનાવટી ગુર કહેગા, કે મુઝે નીકાલીયો, મેરા હાથ
પકડીઓ, તો વોહ કયસે નીકાલેગા? ઝોર હાથ પકડ કર ઉસકો કયસા
સંબાલેગા? કયું-કે વોહ ખુદ બંવરમેં પડા હે, ઝોર ગોતે ખા-રદા
હે, તો દુસરોકો કયસા બચાયેગા.

જખ તુક મુરશીદ કામીલસે તેરી મુલાકાત ન-હો, યાને વોહ
તુઝકો ન મીલે, તો રાત ઝેર દીન તુ સુખસે મત સો. ઝોર કીસી
વક્ત આરામ મત કર, કુછ ન કુછ ઇમાદત કરતા રેહ, મગર ઇસ
ખાતકા ખ્યાલ રખીયો, કે જખ તુઝકો કોઇ મુરશીદ કામીલ, મીલ
જાવે, તો ઉસીકા દામન મઝબુત પકડ કર બચેઠ જાઇયો. અયસા ન
કીજીયો, કે જીસકો છોડકર શીર દુસરેકે પાસ જાયે. કયું-કે અયસા
તાલીખ, હર જાઇ કેહલાતા હે.

હર જાઇ મુરીદ, યા ચેલોંકા ખયાન.

જો ચેલા, યા મુરીદ હર જાઇ હો, ઝોર હરએક ગુર, યા મુરશીદ
કા ચેલા ખનાતા શીર, ઉસકે મનમેં, ઉસકે દીલમેં, સચ્ચાઇ, ઝોર

ધાન્યાસ, ઝોર સમ્યા ઝોર નેક ધરાદા નહીં હોતા, કપટ-ઝોર ખરાબી હાતી છે, ઝોર વોહ મનમેં કપટી ખાતે ગીનતા છે, કુછ ઇસ ગુરકા ખતાયા કુવા કરતા છે, કુછ ઉસ ગુર, ઝોર મુરશીદકા, ન ઇસકા હો રેહતા છે, ન ઉસકા. ઝાહીર તો અયસા રખતા છે કે જીમ મુરકે પાસ જાતા છે, ઉસકા દાસ, ઉસકા પકડા અકીદત-મંદ, ઝોર ઉસકા સમ્યા તાલીમ હોકર મીલતા છે. મગર દીલ ઉસ પર કાયેમ નહીં હોતા. કે ખસ ઇસી ગુરકા પકડ કર બયેઠ રહું, ઉસકા યે હાલ છે, કે નીર ભરે ઝોર ખ્યાસા રહે. વોહ કીતનાહી હરએકસે કુછ કુછ પાની પીતા છે, મગર ખ્યાસાહી રેહતા છે, કયુંકે ઉસમેં સમ્યા અકીદત નહીં હોતી, કે જીસમેં વોહ પાની ઠેકરે. “થક હર ગીર વ મોહકમ ગીર.” યાને એક દરવાઝા પકડ, મગર મઝબુત પકડ, ઇસકે મીસાલ હોના ચાહીયે.

અય તાલીમે સાદીક ? સીદક નિયતસે તુ એક કામીલ ગુર, એક મુરશીદ, પકડ, મુરતદ-કુમ પકડ, મઝબુત પકડ. જીજ એક મુરશીદકો કામીલ પકડ લીયા. તો ઉસસે અકીદત તોડકર દુસરેકે પાસ મત જા. કે જીતને મુરશીદે કામીલ હેં, વોહ એકહી જાન હેં. “અલ કુદરાઓ ક નફ્સીન વાહેદીન.” એકકી અકીદત, સખકી અકીદત છે. એકકો છોડના સખકો છોડના છે. ઝોર હર કીસીકે પાસ જાનેસે ધર ઉજડતા છે, જે કુછ એકકે પાસ રેહનેસે હાસીલબી હો જાતા છે, વોહ દુસરેકે પાસ જાનેસે ઉસકે અકીદતની ખરાબીસે, ઝોર તરીકતકે ઇખતીલાફસે જાતા રેહતા છે. ઝોર મુરશીદને કામીલબી ઇસ ખાતકો અહછા નહીં જાનતે. ઝોર ખયસે ચેલે, યા મુરશીદકો

પુરા સમજતે હેં, ઝોર હર જાણ કરતે હેં. ઝોર અયચે હર જાણકો
ચોંઘ નહીં લખાતે. દીલસે જિસકી તરફ તવજળે નહીં કરતે હેં.

સુસ્ત તબીબતકે સુરીદોંકા બખાન.

અ ય તાલીબે સાહીક! એક ખાત ઝોરબી સુન લે, કે અમરચે
કાનુને કુદરતકા ચે કાએદા હે, કે જબ તક મુરશીદકા સાથ નહો, તબ
તક હરકી ખાત, ખુદાકા વિસાલ નહીં પા-સકતા. મમર ઉસકે સાથ ચે
ખાતબી હે, કે જો કુછ વોહ મુરશીદ ફરમાયે. જિસકો સુરીદ જાનો
દીલસે બળ લાવે, ઝોર ઉસકે ધરજાદકી બળ-આવરીમેં સરે-મુ
તફાવત ઝોર કુસુર ન-કરે. અગર કીસીકા અયસા હાલ હો, કે પુરા
ગુર, ઝોર મુરશીદે કામીલ, ખુબીયે કીસમતસે મીલે, મગર જો વોહ
ગુર યા મુરશીદ કહે, જિસકે બળ લાનેમેં ઝોર ઉસપર અમલ કર-
નેમેં વોહ સુસ્ત ઝોર દીલા હો, ઝોર જાનો દીલસે જિસકો બળ
ન-લાવે, તો ઉસકી બડી કમ-નસીબી, ઝોર બદ કીસમતી હે,
કયુ'કે “ ગુર પાવે ઝોર હોવે સીલા, કમબખ્તીકા આટા ગીલા.”
જબ કમબખ્તી, ઝોર કમ-નસીબી, સામને આતી હે, તો આટાબી
ગીલા હો-જતા હે.

ક્રમ સમગ્ર મુરીદોંકા બયાન.

જો કોઇ મુરખ એલા, નાદાન ઓર ક્રમ અકલ મુરીદ, અપને ગુર; યા મુરશીદકી બાતોં પર ધ્યાન ન લગાવે, કાન લગાકર ગઓર ન-કરે, ઓર અછછી તરેહ ન સમજે. ઓર ઊસપર ખરાબી થે કે, ઉસકી અકલે ખામ, ઉસકી કુન્વતે ખ્યાલ, ઓર કુન્વતે વાહીમા ઉસકો હરદમ ખેહકાતી રહે. બાત તો કુછ હોવે, ઓર વોહ કુછ ઓરહી સમજે. મુરશીદકી બાત ઉસકી સમજમેં ન આવે, ઓર ઉસકી તેહકો ન પહોંચે, તો ઊસકા અયસા હાલ હે. કે જયસા “અંધા કુત્તા ગુમેં રાલે.” ઓર ઊસમેં મોહ માર કર ઇધર ઊધર ફયલાવે. ઓર સારી જગા ગુસે ભર દેવે.

મુરશીદકી બાતકો માનનેકી ગુરત.

અય તાલીમે સાદીક ! તુઝકો યે બાત ચાહીયે, કે તુ અપને ગુર, અપને મુરશીદ, અપને પીર, અપને હાદીયે કામીલકે ઇરશાદ, ઓર બાતેં, જીસે, દીલસે, ધીયાન લગા કર, ગઓર કર કર સુને. ઓર અપને હીરદમેં અપને અકીદતમેં ઉનકો પુરા પકકા ઓર સચ્ચા જાને. અપની અકલ ઓર અપને ખ્યાલકા દખલ ઉસમેં ન--દેવે. અગર વોહ કપડે રંગનેકો કહે, તો બાલ રંગ લે. ઓર યું ન પુછ, કે કયું રંગું. કયા વજે ઇસ રંગનેકી હે ? ઇસકો સમજ, કે “જયસા દેસ વયસા બેસ.”

તાલીએ સાદીકકી કોશીશએ મુરશીદે કામીલકા.

મીલના.

યે ધરશાદ, જિસ રશીકકા સુનકર, ઉસ સ-ધદે અઝલીકે દીલમેં ત-લ-એ ખુદા, ઓર તલાશે મુરશીદકા ઓરબી બેશ પયદા હુવા, ઓર દેહ બ-દેહ, ઓર શેહર બ-શેહર, મુરશીદે કામીલકી તલાશમેં શીરને-લગા, ચુકે તાલીએ સાદીક, ઓર સ-ધ-દે અઝલી થા, કીસમત ઉસકો ખેચકર એક મુરશીદે કામીલ, મરદે ખુદા, વલી અલ્લાહકી ખીદમતમેં હે-ગઇ, હજર જન, હજર તમન્નાસે ઉનકે કદમેં પર ગીરા. મુરશીદે કામીલ તો યે ચાહતેહી હેં, કે કોઇ તાલીએ સાદીક, સ-ધ-દે અઝલી, જનકે પાસ આયે, ઓર-ખુદાકા નામ સીએ, ગમર અયસા કહાં ! હજરેંમેં એક, લાખેંમેં એક, કરોડેંમેં એક, ઉન્હોંને પુરે શીરાસતસે આસારે નેક-અખતી, ઉસકે ચેહરે પર દેખકર, જિસકે સરપર હાથ રખ્યા, ઓર છાતીસે લગાયા. ઓર વકતે મુનાસીબ પર ઉસકો તમામ ગુનાહોસેં તૌબા કરવા-કે બચખત કીયા, ઓર ખુદાકા નામ બનાયા, ઓર ફરમાયા, કે અગરયે બહોતસી બાતેં ઇસ કામમેં કરની પડતી હેં, મગર આઠ બાતેં, ઓર આઠ ચરતેં, અયસી ઝુરરી ઓર લાઝીમી હે, કે બાદુન ઉનકે યે કામ પુરા ઓર યે સુલુકે રાહે હક, તય નહીં હોતા.

પેહલા જલસા, તાલીમે સાદીક, ઓર મુશ્કીલે કામીલકા.

શર્ત પેહલી-હર વક્ત પાઠ રહે, ઓર વુઝુ રખ્ખે, કોઇ કામ ખાને પીને, સોને બયેઠને, જીકર કરનેકા, બીદન બદનકી પાકી ઓર વુઝુકે નકરે. યે આહીરી પાકી હે, ઓર આતીની ઓર દીલકી પાકી યે હે, કે જો કામ શરીઅતમે પુરે હે, જીનસે દીલસે બચે, ઓર નકરે. ઇસકો તહારતે શરીઅત કેહતે હે. ઓર પુરી ખોઆંકો જયસે હસક, યુખ્લ, રીયા, હીસ હવા, ગીલા, શીકવા, ધુમંડ, ઇતરાના ખયસે, કોડીસે મોહખ્ખત વ-ગયરા હે, ઇનકો દીલસે જોહદે, ઇસકો તહારતે તરીકત કેહતે હે, ઓર સીવાયે અલ્લાહ, કે તરફ ધ્યાન લગાનેકે, ઓર કીસી તરફકા ધ્યાન દીલમે ન-રહે. ઓર જો ખાત મા-સીવાયે અલ્લાહકે દીલસે ઉઠે, ઉસકો દીલસે દુર કરે, ઇસકો તહારતે હકીકત કેહતે હે, જય-તક યે આહીરો આતીનકી તમામ તહારતે પુરી નહીં હોતી, યે શર્ત પુરી નહીં હોતી.

શર્ત દુસરી-દવામ જકીર રહે, કે રાત દીન, સફર ઓર ધરમે મર્જ ઓર સેહહતમે, આહીર ઓર આતીનમે, જગતે ઓર સોતે, ચલતે ઓર શીરતે, ખડે ઓર બયઠે, બ મુજબ આયતે શરીફ “વજ કુરદલાહા કીયામન વ કુઉદન વ અલા જુનુ-મોકુમ,” ઉસ તરફીય ઓર ઉસ તરેહસે કે જીસ તરેહસે મુશ્કીલે બતાયે, જીકે અખાનસે આ ખ્યાલસે કરે.

શર્ત ત્રીસરી-દવામ નશીયે ખાતીર કરે, ઇસસે યે મુરાદ હે, કે જીમે જો બાત આવે, જોસે અપને દીલસે દુર કરે. યાને જો બાત પુરે કામ કરનેકી જો શરીઅતમે મનેઅ હે, ઝોર ખુશ હે, વોહ જીમે જીઠે, તો ઉસકો દીલસે દુર કરે. કે વોહ ખાતીરે અચતાની કેહલાતી હે. અચતાન જીસ ખુરે કામ, ઝોર ના—ફરમાની કરનેકા વસવસા દીલમે ડાલતા હે. જળ જીમે વોહ બાત આતી હે, ઝોર જો બાત જીમે અયસે કામ કરનેકી ઉઠે, કે જો શરેઅ શરીફમે મુઆહ હે, ઉસકોબી દુર કરે. ઇસકો ખાતીરે નફસાની કેહતે હે. યે દોનોં દીલકે ખરઝ હે.

શર્ત ચોથી-યે કે અપને દીલકા રખત, ઝોર તાઅલુક, અપને અયેખ, ઝોર ઉસ્તાદકે સાથ દવામ ઝોર હમેશા રખ્ખે. કે દીલકો દીલસે રાહ હે. ઇસ રખત, ઝોર તા-અલુક, ઝોર મોહબ્બત, અપને અયેખ, ઝોર મુરશીદસે ફયઝે રહાની, ઉસ અયેખ, ઝોર મુરશીદકે દીલસે તાલીમે સાદીકકે દીલમે પહોંચતા હે,

શર્ત પાંચવી-દવામ ખીલવત રખ્ખે, ઝોર ઉસસે યે મુરાદ હે, કે મા સીવાયે મુરશીદકે બે-ઝુરરત કીસીસે નમીલે. ઝોર હુબરે ઝોર ગોશીમે રહે. ઝોર ઈઆદત કરે, ઝોર હવાસે ઝાહીરી, યાને આજ નાક કાન મોંહ ખ્યાલ વ-ગયરાકો, વાસતે ખુલને હવાસે ખાતીની રહાનીકે બંદ કરે. ઝોર ઉનકે કખીબે ઝોર કુનબેસે નમીલે.

શર્ત છઠી-દવામ સંકુતે માલા, યાને સીવાયે યાદે ખુલાકે ઝોર મુરશીદસે કોઈ બાત, યા કોઈ કામ, યા કોઈ ફીકર, બે-ઝુરરતે અજાદકે નકરે. અપને દીલકો ઉસસે રાકે, ઝોર સુપ રહે, યે કીલ હઝરત અલી રહી, કા પહોંચાઈ રખ્ખે,

કે ખાત ઓર તુલ, જે યાદે હક નહો, વોહ લગુ ઓર બે-ફયેદા હે. ઓર હર સુકુત, ઓર શીકર, કે જે શીકરે હકસે ખાલી હો, વોહ ખતા હે. અલ્લાહ તઆલા, અપને બંદો પર રહમ કરે. ઓર ઊસકી જીકર ઓર શીકર ઓર ઉસ્કી યાદ કરનેકી તવશીક બખશે.

શર્ત સાતવીં—દવામ સુમ રખ્ખે, યાને ઇસસે યે ગરજ હે, કે ખાના પેટ ભરકે નખાયે. ઓર જીયાદ ખાનેસે પેટકો રોકે, મગર ઇતના કમબી નખાયે, ઓર ઇતને રોઝેબી ન-રખ્ખે, કે આખોમેં દમ આ-જાયે. ઓર દીમાગ જુક ખાસકી ખુશકીસે પરેશાન હો-જાયે. મતલબ યે હે. કે ઇતના ખાવે, કે ખાના અપના બોલ ઓર બારી ન-દીખાવે. અયસા ન-ખાવે, કે પેટકો પકડે શીરે, ઓર અયસા ખાનાબી નખાવે, કે જે દેરમેં હજમ હો. ઓર અયસા ખાના ખાવે, કે જીસસે મગજકો તાકત રહે. વોહ કમજોર નહો. ઓર જબ હ-બ-સે દમસે જીકર કરે, જીસ વકત જીતના ખાવે, વોહ ચીકના ખાવે, રૂખા ઓર ખુશક નખાવે, કે હ-બ-સે દમકે સાથ જીકર કરને વાલેકે મગજમેં તરાવતકા હોનાબી જુરર હે, ખુશકી ન આ-જાયે, કે જીસસે મરજે સવદા પયદા હો-જાયે.

શર્ત આઠવીં—દવામ તરકે એતેરાજ હે, યાને હર કામમેં એતે-રાજ કરના તરક કરે. ઓર જે કુછ ઉસપર મુશ્કીલ, યા મુસીબત અછછા યા ખુરા ગુજરે. જીસમેં કઝા ઓર કીસમત પર રાજી રહે. માલીકકી તરફસે જે કુછ આવે, બંદોંકા કામ ઉસપર રાજી હોના હે. ન ઉસમેં હુજબત ઓર સવાલ કરે. મુશ્કીલકે કામ પરબી એતેરાજ કરના બહોત ખુરા હે. કયું-કે અયસા કરનેસે જે ફયેઝ મુર શીદકે દીલસે તાલીબકે દીલપર આતા હે, વોહો-જતા હેં બ હે,

ઝોર થે સારી ખરાબીયોંકા બાએસ હે, દુસરોં પર એતેરાજ કરનેસેબી તાલીએ હકકો કયા કામ ?“ તુએ પરાઈ કયા પડી, અપની નબેડ તુ.”

અય પ્યારે ! ઇન બાતોં, ઇન ઝરતોં પર, પુરા અમલ હોનેકે લીએ, પેહલી બાત થે હે, કે ઇસ મનકો, ઇસ જીકો, અપના કર, અપના બના. સારે કામ ગરમ ઝોર સર્દ ઇસકે સર પર ધર, ઝોર રખ, જખ ઇસ તરેહ ગર્મ સર્દ સેહ જાયેગા, ઝોર ખરદાસ્ત કરેગા, તખ થે સખ રોલે મેહનતે શાકકાકે કામ ચામેગા, ઝોર દબેગા. “દબા બનીયા પુરા તોલે.” યાને બનીયેકા થે ખાસ્સા હે, કે જખ સર ચડા હુવા હોતા હે, તો પુરા નહીં તોલતા હે. ઝોર જખ દબા હુવા હોતા હે, તો પુરા તોલતા હે, અયસાહી નહસકા હાલ હે. પસ ઇસકો ખુખ જન લે, કે તેરે અંદર એકહી ઝોર હે, જીસકો નહસ કેહતે હે. ઝોર જો ખુરાઇયોંકી જડ, ઝોર ખુરાઇયોંકી માં હે, જહાં મીલે બક્ત ઉસકા તાકત ઊસકી જોર ઉસકા તોડ, ઝોર અખ્બારાસે લબ્બા મા બના. જખ વોહ દુટ જાયેગા, તો કુછ તાકત ઝોર જોર ઉસમેં ન રહેગા, તો સીધા ઝોર મુત-મઇન બન જાયેગા, ઝોર ઊસ પાપી નહસકા માલ, જો હીર્સ, હવા, હસદ. વ-ગથરા હે, વોહ પરાપત જાયેગા, ઝોર ઝાયે હો- જાયેગા, ઝોર જાતા રહેગા.

ઇસ અમનકે ઇસ નહસકે બલ તોડને, તાકત તોડનેકી થે ગત, થે તરકીબ સુનલે, કે ઝુરરતસે જો ઝીયાદા મીલના, ખાના, પીના હે, વોહ છોડ દે, કે ઉસીસે વોહ દુટતા હે, ઉસકા જોર કમ હોતા હે. હાં, જો ઝુરરી મીલના ખાના પીના હે, વોહ ન છોડ. કે વોહ ઊસકા હક હે. હકકો નહીં છોડ સકતે. ઇસ બાતકો યું ખુખ સમજલે, કે જો ઝુરરતસે ઝીયાદા મીલના, ખાના પીના, હોતા હે, વોહ નહસકા

હજ છે. હજને નહસકો છોડતે હેં, નકે હકકે નહસકો, ગુરત હર
 સખસકી અપને હાલકે લીલાજસે હોતી હે. પસ હર સખસ અપને
 હાલકે લીલાજસે અપની ગુરતકા, ઝોર અદમ ગુરતકા ફયસલા કર
 સકતા હે, ચા મુરશીદ બતા સકતા હે. કે કોનસા કામ કહાં તક હજને
 નહસ હે, ઝોર કોનસા કામ કહાં તક હકકે નહસ હે, જબ હુઝને નહસ,
 જો મીલને, ખાને પીને વ-ગયરામે હે. વોહ છોડેમા, તબ ચે નહસ
 દુટેમા, જબ ચે દુટેમા તો ઉસકા જોર. ઉસકા બલ કમ હોમા. ઉસ
 વકત ચે કુછ કામ તરીકતકે કરેમા. કયું કે “લકડીકે કર બંદરી નાચે.”
 ઝોર ઇસ બંદરીકે પાસ તેરે ખાતીનમે એક બંદર હીલા હુવા હે.
 ઝોર ઉસસે મીલા હુવા હે, ઇસકો કચતાન કેહતે હેં. વોહ બંદર
 ઝોર બંદરી મીલજતે હેં, તો શીર આઠમીકો ફાડ ખાતે હેં. ચેહી
 દોનોં તેરી જન, ઝોર ઇમાનકે દુસ્મન, બચરી હેં, દો બચરી, દો
 દુસ્મને નહસ, ઝોર કચતાન, ઘટમે ખાતીનમે જીમે ખેલતે હેં, જો જીત
 જત્તા હે, ઉસમે હી વોહ ખેલ જતે હેં. અગર નહસે દીલપર ફતેહ પાતા હે,
 તો વોહી તુઝમે ખેલ જતે હે, ઝોર કાપુ પાતા હે, ઝોર
 તમામ અસમ પર ઉસકી હુકુમત હો-જતી હે, તો જો વોહ ચાહતા
 હે, વોહ હોતા હે, ઝોર અગર કચતાન જીત જતે હે, તો નાહકમાનીચે
 હાલાકીકે કામ કરતા હે. ઝોર ચે હાલ હોતા હે, કે “ઇસકી
 લાકી ઉસકી લેસ,” ચે દોનોં બચરી, ખાતીનકે દુસ્મન તો બડે
 અખરદસ્ત તાકત-વાલે, જોર આવર ઝોર બલવાલે હેં. ઇનસે બહના
 તો બડે મરદાંકા કામ હે. છોકરી બિચારી. સુરતમે બહકા, માખનીમે
 બહકી, વોહ ઇનસે કયા લડેગી. ઇનકે ગુરરીખાત જો ખાતીનમે
 બહોતસે બરે હુયે હેં, વોહ અયસે હે. કે અયસે વખસેકો તો વોહી
 માર લેતે હે, ઝોર ઉસકો લેસકી તરફ અપની બાજીસે હાંકતે

ઝોર અઘાતે હેં. જીસ ઠીસીકો ચકીન નહો, વોહ અપને ગીરેખાનમેં
 મોહ ડાલકર દેખે, ઝોર ચરમીંદા હો, કયું-કે હાથ કંઝનકો આરસી
 કો ક્યા ઝુરતે હે. ખુબ સમજાવે, કે ઘટકે બચ-રી, બાતીનકે
 દુશ્મન, હીસ, હસદ, મઝમ, ગુસ્સા, વ-ગયરા. સીફતે મજમુમા નહસકે
 ઇસ કદર હેં, કે ગીને નહીં જાતે. ઝોર અયસા ઉનમેં એકકા ઝોર
 મોવાફિકત હે, કે 'કામ પડે પર સખ મીલ જાન.' હવા, યાને ખાહી-
 શોકો એક તરફસે ઉબારે, હીસ ઉઘાડો ઉઘાડાવે. હસદ લખાવે. મઝમ
 ઝોર ગુસ્સા કામ કર દીખાવે. ખુરે કામ કરનેમેં યે સખ સીફતે
 મજમુમા મીલકર એક હો-જાતી હેં. ઇન્સે જખ્ખી બચ સકતા હે.
 કે જખ ઉનકો છોડે, ઝોર સુલી દે, ઝોર મુખાલેફત નહસમેં
 ઇતના મુજાહીદા, ઝોર રીયાઝત કરે, કે તખીઅત-મેંસે જડ બેનકી
 ઉભાડ જાયે. ઝોર યે નકરે, કે એકકો તો ઉખાડે, ઝોર દુસરીકો
 બડાવે, એક સીફતે મજમુમાકા દુશ્મન બને. ઝોર દુસરીકા દોસ્ત.
 કે ઉસસે ઝોરબી ખરાબી હોતી હે. બલકે સખકા દુશ્મન હોના
 ચાહીયે ઝોર સખકા એક બારહી સુલી દેની ચાહીયે. કે "ચોરોં"
 ટાલી એકહી બોલી." યાને ચોરોંકી ટાલી, ઝોર ગીરોહકી એકહી
 બોલી હે. ઉન સખકી એકહી ગરજ હે. ઇસલીયે ઇન સખકો એક
 ખારી, સુલી ઝોર ફાંસી દેની ચાહીયે. કયું-કે ચે ઘટકે બચ-રી, યે
 બાતીનકે દુશ્મન. ઝુટી બાતેં કર કર, ઝુટી સુરતેં દીખાકર, તુઝકો ખોતે
 હેં. તુઝકો ખરાબ કરતે હેં. ઝોર તેરે અંદર વોહ સખ મીલકર,
 મોહની સુરત બનાકર. તુઝકો મોહતે હેં. તુઝકો દમ દીલાસા દેતે હેં.
 અલખતા અમર હીમત કરે, ઝોર મુજાહીદા કરે, તો શીર યે સખ

જુટે. અપને જુટકો છોડકર, સચ્ચે ઝોર હુકમકે તામે ઝોર મુત-મધના હો-ગને હેં. કચુકે મુળહીદા, ઝોર માર અયસી ચીઝ હે, કે મારકે આગે ભુતભી નાયતા હે.

અગર કોઈ યે ચાહે, કે ખુદામી મીલે, ઝોર રીયાઝતભી ન-કરે, તો એ અગરચે ખુદાકે ફઝલસે કુછ દુર નહી હે. મગર ઉસીકા બનાયા હુવા કાએદા કુછીયા નહી હેં. કાએદા કુછીયા કાનુને કુદરતકા ચેહી હે, કે રીયાઝત કરે, તો સમ કુછ પાવે, યાને મુળહીદા કરનેસે તજકીયા નફસ, ઝોર તસરીયા કલમ (દીલકી પાકી ઝોર સખાઇ) ઝોર રહકી તજકી, સમ કુછ ઉસકો હારીલ હોતા હે, જે ઇસ રાસતેમે ચલા હે. હાં યે બાત જુર હે, કે પેહચે વોહ મુળહીદા, ઝોર રીયાઝતમેં દુખ ઉડતા હે. લેકીન પીછે અયસા આરામ ઝોર સુખ પાતા હે, કે ઉસકે બાતીનમેં રાજ રાજ, ઝોર પરખ સુખી હોતી હે.

અય પ્યારે, અગર તુ મુળહીદા. ઝોર રીતાઝત કરેગા, ઝોર ઇન ઘટકે બચ-રીયોં, ઝોર બાતીનકે દુશ્મનોંસે લડેગા, ઝોર ઇન સમકો સુતી દેગા, તો સુખ પાવેગા. ઝોર તુર ઇસલામકા તેરે દીલ-પર ચમકેગા આફતાય ઇસલામકા મશરીકે બાતીનસે ઝમીન. આસમાન, જામીનો જાનકે સમ રૌશન હો-ગઈંગે જે ઇસ બાતકો જાનતા હે. કે ઉસ નુગા હીમમ, ઉસ આફતાયકા પરદા, ચેહી ઘટકે બચ-રી, ચેહી બાતીનકે દુશ્મન, સીફાતે મજસુમા હેં. જમ યે દુર હુયે, તો શીર આદમી "તુરન બલા તુર હે."

અવસાફે જમીમા ચુ' મલક શુદ,

હર બીકદા કે હર તુ ખુદ હલ શુદ.

વોહી તજવીયા નક્કસ, ઓર તસવીયા કલ્મ, ઓર તજવીયા
શહેકે લીયે, દુખ ભુગતતા હે. દુખ સરપર ઉઠાતા હે, સખતસે સખત
મુજબીદા, ઓર રીયાઝત કરતા હે, કીસીને કયા અછંડા કહા હે.

ઉન દુખોં પર સુખકો મેં કુરઆન કરં,

છન દુખોસે મેં પ્યારે-કો મીલું.

જો અયસી હીમ્મત-વાલા હોતા હે, વોહી ઇસ લગાઇ, ઇસ મય-
દાનકો છતકર ધર આતા હે. કયું-કે જો ધાવા કરતા હે, ઓર ધાતા હે,
હીમ્મત કરતા હે, મોહી ફતેહ ઓર વિસદા ફલ પાતા હે ઓર ઇસ બાનકો
ખુશ જાનવે, ઓર ખુશ દીવમેં પુખતા કરવે, કે બીન કષ્ટીકે બીદુન
મુજબીદા યા રીયાઝતકે ચે મારગ. ચે રાસતા. ચે મુકુદે ઇત્લાહ હરગીઝ નહીં
મીલતા, કયું-કે કાયેદે હીકમત, ઓર કાનુને કુદરત. જનરલ લો, ચેહી
હે. પસ જમ તુજકો ચે રાસતા મીલ જાવે, ઓર ઇસ સીચે રાસને.
ઓર સીરાતે મુસ્તકીમ પર આ-જાવે, તો યહાં તક ચલ, ઓર અયસા
મુજબીદા કર. કે અગસોંકે સાથ ઓર બીનકે સાથ, કે જો આગે
કાશીલા કામીલોંકા જ-રહા હે, ઉસમેં શામીલ હો-જાવે. મગર ઇસ
બાતકો યાદ રખ, કે મંઝીલે મકસુદકો તો જબી પહોંચેગા. ઓર
કામીલ તો જબહી હોગા, કે જબ કરતખ છુટેગા. યાને ઇઝાફત
અફઆલકી. જો અબ શીલ હકીકત અપની તરફ કર રહા હે, વોહ
છુટ જાયેગી, ઓર ઉસકી તરફ હો-જાયેગી. ઓર ચે બીસ વક્ત
હોગા, કે જબ તજવીયે અફઆલ. મીન જાનીમે અલાદ આયેગી.
હસતીચે મોહુમીસે છોડકર ફના-શીલા મનાયેગી. ઓર બીલ્લીકે
તસીબસે જોંકા દુટેગા, ઓર ઇસકા મીસદાક હોગા, કે “જાલેકા

ફેફસાહું ચુતીહું મ'ય મશાઓ, બહાહું જીવ ફેફસીલ
 અઝીમ. ” મગર ઇસ ખાતકોની જનસે, કે જે મન, અવલક્ષી
 અવલ આડા ચલતા હે, કબી ઇધર તો કબી ઉધર જતા હે, જે ખાત
 નહીં ચાહીયે, કે એક બારહી ઉસકો તોડ મસોસ કર રખ દેવે, ઓર
 એક બારહી ઉસકે સરખર ઇતના બોજ, ઓર છપ્પર ધર દેવે, કે
 ઉસસે છઠ્ઠાયાની ન-જાયે, થકે બયેલકી તરેહ દમ ચુરા જાવે. ઓર
 બોજ કંધેસે ફેંક કર, ઝમીમેં ગુડે ડાલકર અયસા બયેહ જાવે, કે
 શીર કીલનાહી લાહીયોંસે કુટા, તો ખબરની નહો, દમ દીલાસેસે
 કાએદેસે તરીકતસે ઇસસે કામ લેના ચાહીયે. ક્યુ-કે જમસા જે પુરા
 હે, વયસાહી અછછાબી હે. કે હમકો રતખા ઇસીસે હે, હમ ફરીશ-
 તોંસે આગે બીદુન ઇસકે ચલબી નહીં સકતે. કે ઇસકી સવાસી
 હમકો ફરીશતોંસે આગે લે-જાતી હે, પસ ઇસકા માર ડાલનાબી એક
 બાર ઝુરર નહીં હે. બલકે જે ચાહીયે, કે રાહમેં કાએદેસે થોડા થોડા
 ઇસકો કાબુમેં લેવે, ઓર ઇચ્છ રાહે તરીકતમેં કુંક કુંક કર પાજી ધરે,
 દોડ નચલે, કે જીખડ પડે. યાને અયસે દોડકર ચલના ના ચાહીયે,
 કે અપને જોરમેં આપહી ગીર પડે, જખ જીખડ કર ઝમીન પર,
 મોંહકે બલ ગીરેગા. તો ચોટે લગેગી, મોંહ દુટ્ટેગા. પસ દોડકર
 ચલના, ઓર એક બારહી અયસા મુજહીદા, યાને રીયાઝત કરના, કે
 આગે ચલનેકે લાયેક નહસ ન-રહે, અયસી ઝુરર નહીં હે.
 મસલન પેહલેહી સાંસકો, પેટ, યા દીમાગમેં અયસા
 બંદ કરના, ઓર હ-બ-સે દમ કરના, કે પહેર પહેર લક ન આવે.
 જે અછછા નહીં હે. ક્યુ-કે અગર મેઅદેકી તાંકતે હાઝીમા જાતી
 રહી, ઓર ખાના હઝમ હોનેસે રેહ-ગયા, યા દીમાગમેં સવાસી ખમ્મા

હો-મધી, તો ક્યા હસીલ હુવા. કે આઈદાંડી તરકકી બંદ હો-ગઈ, જમ સેહકતે જસમીદી નહો, તો રીયાઝત, ઓર મુમહીદા, કીસ તરેહ હો-સકેગા. પસ ઝુરર હે, કે કાએદા ઓર તરીકતસે નહસકો (મનકો) થોડા થોડા કાબુમે લાવે. દોડ ન-ચલે, કે ગીર પડે.

પસ અય તાલીમે ખુદા ! ઇસ જાનમે, ઇસ નહસમે મિલકર, ઇસ રાસતયે તરીકત, મુઝુકે ઇલહલા પર ચલ, ઓર ઇતના મુમહીદા ઓર રીયાઝત કર, કે ઇસકા બલ, ઇસકા જોર દુટ જાવે, ઇતના નહીં કે મરજાવે, અગર યે મરજાવેગા, ઓર ફના ઓર અદમ હો જાવેગા, તો શીર રાસતા કોન ચલેગા ? સુઝુક કોન તય કરેગા ? ઇસકા મરના નહીં ચાહીયે. મગર ઇસ તરેહ ચલના. ઓર અયસા કરના, કે નહસ અપની જાનસે બિઝકુલ મરબી નજાવે, ઓર જીતા બી ન રેહ જાવે, બલ ઇસકા દુટકર અયસા મુરદા હો-જાતા હે, જયસા કે સરદીસે ઠંઠર કર સાંપ મુરદા હો-જાતા હે. આસાન નહીં હે. કચ્યા દુધ જખ તક ગરમ નકીયા જાયે, ઓર જમાચા ન-જાવે, તો ઊસમે સે ધી નહીં નીકલતા, ઊસકે ગરમ કરને ઓર જમાનેકી પેહી તર-કીયે હે, કે ઘટકો ઓર જીકો એક જાનકર મીલા, જ. ઓર ઘટ જો ધરકે બેદી હે, વોહ નહસકે પાસ રેહને-વાલે હે, ઓર ઊસકે સખ અયબોસે વાકીફ હે. અગર વોહ મીલકર તરીકત, શરીઅતકે કામ કરેગે, ઝાહીર ઓર બાતીનમે એક હો-જાઈગે, તો નહસકો કાબુમે લાઈગે, પેહલે ઇસ કામકો ખુબ લીપટે, ઓર સીમટા ઓર મુકડા હુવા ઇસી મધીમે જાવે, ઓર ધખરાવે નહીં, ઓર પુરી ધુન લગાવે, જખ અયસા કરેગા, તો ઇસ રાહકો, ઓર ઇસ મધીકો ચરડા પાવેગા. ઓર મ'જીતે મકસુદ તક પહોંચેગા, ઓર આરામ

પાવેગા. યે મુજહીદા, યે રીયાઝત, જો તરીકે ઇલ્લામેં કી-જાતી હે. ઉસકા નતીજા તુર ઓર હુશુરે દીલ હે. ઓર યેહી અજાઝા કામ હે. લેકીન પુરી ધુન ઓર અલમેલા હોકર, મએ શરયેતકે ઇસકો કરના ચાહીયે. અગર અલમેલા હોકર, ઓર અયસા હોકર, ઓર કીસી તરફ ધ્યાન ન લગાકર, ઓર ઇસ રાસતેમેં જોજો સગી-મતેં, ઓર મુશકીબેં, તકલીફેં, પેશ આયેંગી, ઊનસે નીડર હોકર, ઇસ રાસતે, ઓર તરીકે ઇલ્લા પર ચલે, ઓર અયસી ધુન, ચલનેકી બાધે, કે સખ તરફસે અંધા હો-જાવે, કે ફક્ત યેહી રાસતા સુઝે, ઓર કુછ નઝર ન-આવે, તખ યે રાસતા તરીકે ઇલ્લા મીચેગા. પસ પુરી ધુન, પુરી તવજ્જોસે ઇસ રાસતેમેં ધાવા કરના ચાહીયે, કયુંકે ઇસ આલમકા યેહી કાયેદા હે, કે “જયસા તાવ વયસા બાવ.” જખ તુ અયસી ધુન બાંધકર ઇસ તરફ ધાવા કરેગા. ઓર તેરે ધાવેકા અયસા તાવ હોવેગા, જયસા કે લડને-ચાલેકા ધાવા, ઓર દલા ઘોડોંકી બાગ ઉઠાયે હુયે, એક-દમસે ટુટ પડતા હે બિનકો દાયેં બાયેકી કુછ ખખર નહીં હોતી. યુનચી ગડડેકી કુછ શીકર નહીં હોતી, તો વોહ હલ્લેકા તાવ ઓર જોર, ગતીમકો ફૈજ-કે પરરેકે પરરે, ચીરતા ચત્રા જાતા હે, ઓર ફતેહ પાતા હે. અયસીહી ધુન, ઓર હાલ ઓર તવજ્જો-કે હલ્લેસેં તુબી ઇસ રાહમેં ધાવા, ઓર ઓર યુરીશ કર. તુબી બાતીનકે દુશ્મનોં પર, નફસાની ખાહીશોં પર. ફતેહ પાયેગા કોઇ તેરે મુકાબીલ નહોગા, લડને વાલે ઓર મરને-વાલે, કે સામને કોઇ નહીં પડતા, વોહ અપની મુરાદકો જલદી પહોંચ જાતા હે. હાં, જુસકા યે હાલ હો, કે અગરચે કુદાઉ, મગરચે ગીર પડું. દીલમેં અંદેશા ઓર શીકર ઓર ડર હે, વોહ બે-દિમ્મત

એક કદમબી નહીં ચલ સકતા. મંઝીલકા તથ કરના કદાં! ઉસમે લીયે હતુજ દીક્ષી દુર હે. પસ અગરચે લડાઇમે બહોતસે ખતરે. ઓર અંદેશે હોતે હેં. ઓર મરને ઓર ખરાબીયેં ઓર મુસીબતોમેં ગીરફતાર હોનેકા ડર હે. મગર ફનેહકી ઉમ્મદબી હોતી હે. ઓર જે લડાઇ પર ચડતા હે, પેહલે અપના મરના ખ્યાલ કર લેતા હે. પસ તુ જે તાલીમે હક હે, ઓર નફસસે લડાઇ કરનેકો ચડતા હે. તો તુમકોબી ચાહીયે, કે રાહે ખુદા, તરીકે ઇલલામેં સખ શીરોં. ઓર અંદેશોંસે અલગ હોકર. ઓર ઉનકો દુર કરમે ચલે, તાકે યે ખાતીનરી ગાડી, જે નફસકે રોડેસે અટકી ખડી હે. વોહ ચત્ર પડે. ઓર જખ ચલ પડેગી તો કુછ ન કુછ યે રાસતા યે તરીક, તથ હો-જાયેગા, પીછલોંકા કે જીનકે ખાતીનકી ગાડી, અટકી ખડી હે. છોડેગા. ઓર અગલોંસે, કે જીનકે ખાતીનકી ગાડી. ઓર ખાતીનકી રેલ ચલ રહી હે. બરકે મોહંમદીકા તાર ખાતીનમેં લગ રહા હે, ઉનમે જી-મીલેગા, ઓર ઇસ ખાતકા ખૌફ ન કરે, કયુંકે જખ જજાન વારીદ હોગા, બદનમેં ઇશકી આગ લગ જાયેગી, તો સખ કુછ છુટ જાયેગા, રાહે ખુદા, ઓર મોહબ્બતે અલાહ-મેં કદમ રખનાહી મ-નેસે પેહલે મરના હે, તાલીમે સાદીક, ઓર ખુદાકી રાહમેં ચત્રને-વાલેકા તવજજતે તામ, ઇલલામેં કોઈબી અયસી શીકર, અયસા અદેશા ન રખના ચાહીયે, સખસે બેશીકર હોકર પુરી ધુનસે ઇસ રાહમેં ચત્રના ચાલીયે પુરી ધુનકે જે બાદમી હોતા હે, વોહ પુરી કરતા હે. બે-વકુફ અપની નાનાની. ઓર બે-વકુશીસે દોડતા હે. ઓર ગીર ગીર પડતા હે. ઓર યે ખ્યાલ કરતા હે, કે મેહનત ઓર મુસીબત, નફસસે લડાઇ કપતક કરને પડે, ઇસમેં તો બહોત દીન લગેંગે. કયા અજબા હો, કે

હલદી લગે ન શીટકી, આજહી મુઝકો સખ કુછ મીલ-જવે. આજહી વલી-અધાહ, ઓર કામીલ બન જઈ. તો કબી અવસા ખ્યાલે ખામ, ઓર બે-વકુશીકા દીલમેં ન આને દીજો, ઓર દીનોંકે પીત નેકા ગુજરનેકા કુછ ખ્યાલ ન કીજીઓ, કે અકસર ખાતે દીનોંકે ગુજરને, ઓર મીઆદકે પુરા હોને પર હોતી હે. દેખો આદમીકા બચ્ચાલી પેટમેં નવ મહીનેમેં બનતા હે, ઉસકે લીયેબી મીઆદ મુકરર હે અગરચે અધાહ તખાલાકો ચે કુદરત હે, કે એક આનમેં ઓર એક લમહેમેં ઇનસાનકે બચ્ચેકો પયદા કરે, મગર ઊસકી હી-કમતે બાલીગીકા ઇકનઝા ઇસીમેં હે, કે બોહ એક વકતે મોઝબીન મેં પયદા કરતા હે, ઓર હર અમરકો એક વકતકે સાથ, ઉસને મરહુન કીયા હે. પસ હુસુલે મુરાદમેં દેર લગનેસે ન ધબરાના આ-હીયે. અછછી ચીઝ દેરમેં હાસીલ હોતી હે, ચેહી હાલ રાહે હક, ઓર તરીકે ઇલધાકા હે, કે બહોત દીનોંમેં ચે રાહ, ચે મુઝુકે ઇલધા કટતા હે, કતેઅ હોતા હે, તય હોતા હે, ચે ખાતલી ઊસ વકત હાસીલ હોતી હે, કે જખ તૌશીકે ઇલાહી રશીક હો. ઓર રશીકે તરીકે હો. ઇસ ખાતકો ખુબ અછછી તરેહ સમજ કર, ઓર દીલકો ઉસપર ઠેહરા કર, ગયાની હેકર. ઉસકા ધ્યાન ધરો, ઓર હર વકત ઉસકે ધ્યાનમેં રહો, ઓર ઊસીકી તરફ તવબજો તામ અપની રખો. ઓર દીનોંકે ગુજરનેસે ઓર હુસુલે મતલબમેં દેર લગનેસે ન ધબ-રાઓ. યાને આહીસ્તા આહીસ્તા સખ કુછ હોતા હે, જલદીમેં કુછ નહીં હોતા.

ખુદાએ, બદલાહસે, ગયાન ઓર ધ્યાન લેંગા, ઓર ઊસકી તરફ તવબજો તામ કર, ઓર જી, મધવા ઉસકા, ઓર ઉસકી મોહબ્બત,

ઝોર ઉસકે ઈશ્કકી શરાબ, ચુપ ચુપ, ઝોર આહીસ્તા આહીસ્તા,
 છુપ છુપકર, ઝોર ખુશીયા ખુશીયા ધુંદ, ઝોર ચસકી લગાકર પી.
 યાને થોડા થોડા પીનેસે ખુશ નશા આતા હે, ઝોર ઉસકા મઝા
 પાતા હે, ઝોર યે શરાબ એક દફાહી આંખે બંદકર મટ મટ પી.
 જાનેસે બાવલા, ઝોર મનજુમ હોજા-તા હે. શીર ઝોરકે કામકા નહીં
 રહતા, ઝોર કીસી વક્ત અમસાબી હો-જતા હે. કે આંખે મીચકર
 મોહ બરકર, યે શરાબબી પી નહીં જાતી. ઉછછુ હો-જતા
 હે, ઝોર દમ મલેમે આ-જતા હે. ઇસલીયે જિસકો થોડા
 થોડા ચસકીસે પીનાહી મુનાસીબ હે, ઝોર યેહી ખુશ મઝા દીખાતા
 હે, યે ફરમા કર મુરશીદે કામીલને ફરમાયા, કે યે જો બાતે બતાઇ
 હે, ઇનપર અમલ કરના, કે બીદુન અમલકે નીરે બાચક મયાની,
 ઝોર નીરી બાતે બનાનેસે કુછ હાસીલ નહીં જો કોઇ સીરફ નીરી બાતે
 બનાકર હદીસે નફસમે ફસકર અપની પુંજ. અપના માલ ખો બેઝમા.
 વોહ પચતાયેમા, ઝોર શાવેગા, બીન કરતબ, બીન અમલ, બીન
 તવજજો ઇલલાકે, યે નીરી બાતેહી બાતે, કુછ કામ નહીં આતીં,
 કુછ ફાયેદા નહીં દેતીં. તુ મઝદુરીમે લગ, ટાકરી ઝોર ઇબ્લાદતકી,
 તવજજે ઇલલાકી સરપર ઉઠા, જો જામકો મરનેકે વક્ત ફના-શીલા
 હોનેકે વક્ત, કુછ દામ કુછ ટકે ઉસસે હાસીલ હોં, નીકમ્મા-પન, નીકમ્મા
 કર દેતા હે. ઝોર કામ, કામ કરતા હે. પુરે તૌરસે અલાહકી ઇબ્લાદત કર,
 ઉસસે જી લગા, ઝોર સબસે હટા. જો દુખ, ઝોર તકલીફ તુઝ-પર
 પડે, જિસકો સેહજા. જિસ દુખકો સુખ જાન. ઝોર કરતુત ઝોર
 અમલ પુરે કર. જીસ તરેહ શરીઅત, ઝોર તરીકતમે કરનેકા હુકમ
 ઝોર ઇરશાદ હે. જાન તુ અચસા કરેગા, ઝોર અપને પ્રીતમ, ઝોર

અપને પીયાકો, અપને પ્યારે ખુદા, અપને અલાહકો મીલ ભેગા, જખ પીયા હીરદેમેં, જમેં, દીલમેં બસ ગયા, અપને જલ્લવે ઉસને દીખાયે, અપની તજલ્લીયાં કીં. તો બાહર બીતર સખ ફલ ગયા, રંગ લગા ગયા. જખ બાદું ખુબ ખરસતા હે, તો ઝાડોં ખુટીયોંમેં વલયા હોતા હે, ઝોર બડા ગલા પવદા હોતા હે. કીસી બાતકી કમી નહીં રેહતી.

જો તાલીખ, જો સાલીક, દીન દીન, રોજ રોજ, અપને કરતુત, અપને અમલ, ઇબાદત, અજકાર, અશગાલ, તસબુરાતકે ઉસ તરેહસે બડાવે, જસ તરેહસે ઉસકા મુરશીદ ફરમાવે, ઝોર ઇસ્તે-કામત ઝોર તસકીનકે સાથ, હીમ્મત ઝોર કાશીશ કર કર, બડતા ચક્કા જાવે, પીછા ન હટે, વોહી ઇસ રાહકે ભેટોંકો, ઇસ રાહકે ઇસિરોંકો પાતા હે. ઝોર જો સખ ગીનતી કર કર, શામ કરદે. કુછ આસાર ઇબાદતકે જુકર, ઝોર શીકરકે ઉસપર ઝાહીર ન-હોં. તો ઉસકી ઇસ્તેઅ-દાદ ઝોર ઊસકે કરતુતોંમેં કુસુર હે. જો ખેટા કપુત હોતા હે, ઊસકા ગયાન, ઝોર સખજબી મોટી ઝોર ભદદી હોતી હે, હાં. કોઇ સપુત, ઝોર સ-ઇ-દે અઝલી, મેહનત ઝોર મશક્કતસે, ઇરશાદે (હુકમ) મુરશીદ, ઝોર શરીઅત, ઝોર તરીકતકે મોતશીક અમલ કરે, તો સખ કુછ પાવે, અન કરનીસે યાને ઉનકે ન કરનેસે કુછ હાસીલ નયો. ઝોર કરતમ ઝોર ધ્યાનસે યહાં તક હાલ હો-જતા હે. કે જત ઊસકી જો અન દેખી હે, ઝોર કોઇ ઊસકો દેખ નહીં સકતા, વોરબી અન દેખા ધ્યાન કરને, ઝોર ઊસકી તરફ તવજજો તામ રખનેસે, ઝોર અનવાર ઊસકે નઝર આ-જતે હેં. યાને અગરયે હકીકતે જત નઝર નહીં આતી, મગર તજલ્લીયાત, ઝોર અનવાર ઉસકે નઝર આ-જતે હેં. જો બ-મંઝીલા દેખનેકે હેં. કયુંકે

જળ તાંત બળતી હે, તો રાગ ઉસ બળનેસે ગાનેમેં પેહલેહી માઅલુમ હો-ગત્તા હે. કે કુલાના રાગ હે. ઇસલીયે જહાંતક ઇનસાન દેખ સકતા હે વેહ તજલી-યાતહોં હેં. પેહલે તજલીયાતે અફઆલી, શીર તજલીયાતે સિફાતી, શીર તજલીયાતે ગતી હોતે હેં. જળ યે તજલીયાત વારીદ હુયે, તો ગોયા ધ્યાનમેં ઇસકો દેખલીયા. ઓર ગત ઓર કુનેહ ઉસકી મુમતનેઅ-ઝલ ઇદરાક હે. દેખી નહોં જ સકતી.

ઇસ જગમેં, ઇસ આલમમેં, કર તુતોંસે નેક અમલોંસે, લાગ ઓર પુછ હે. યે બાત નહોં હે. કે બસ કાલીસે વજુદ, સુસ્ત હોકર બયેઠ ગયે. ઓર કેહદીયા, કે મીયાં જો કિસ મતમેં હોગા, હો-રહેગા. અબ કયું તકલીફ ઓર દુઃખ ભરેં, ઉસકા ફઝલ તો હર વક્ત દરકાર હે, મગર તા-હમ અમલ કરનાબી ઝરૂર હે. ઓર અમલ કરનેકી તૌશીકબી ઉસકા ફઝલ હે. ઓર શરીઅત, ઓર એહકામે ઇલાહી, નાઝીલ હુયે હેં. ઉનકા બજલાના લાઝીમ ઓર વાજબ હે જો કોઈ ઇન કરતુનોંકો, ઇન અમલોંકો જો બ-મુજબ શરેઅ શરીફ હોં, જીસકો જીસે ઓર ખુલુસ નીયતસે ખાલેસન લીલ્લાહ કરતા હે. ઓર ઇન અમલોંકે કરનેસે. ઉસકી ગરઝ કીસી મઝદૂરી યા સવાબકી નહોં હોતી, જીસકો ઇસી જગમેં ફના શીલાહ, બકા ખીલાહ, હોનેકા સુહાગ મીલગતા હે. ઓર નુરે ઇમાન હાસીલ હો-ગત્તા હે. વાહ કયા કેહના હોં ખુદા સબકો નસીબ કરે. ઓર જો જીએ નહોં ક-તા. રીયાસે ઓર દીખલાવેસે કરતા હે. ઓર ખીન હાથ ઓર બે-તરીકે ચલતા હે, પરાઇકો તકતા હે, ઉસકો કુછ હાસીલ નહોં હોતા. ઉસકે લીયે ઇસી આલમમેં ખરાબી ઓર ખરાબી હે. કયું-કે આગ આવે, સો ઇંબારે હવે. દુન્યાકે

તામલ્યુકાલ માન્સીવારે અલ્લાહકે, ઇલાકે—નતરી આગિ આવેમી, તો
ઇગારે હગેગા.

યે સમઝ, કે તેરા પીયા, તેરા મહયુગ, તેરા પ્યારા, તેરા
માલીક, તેરા ખાવીંદ, તેરા સાહેબ કોન હે ? વોહ હે, કે જીસ
સાહેબ—કે આગે તો છુપી, ઝોર ધાડી યાને નંગી, ઝોર ખુશી ઝેઠસી
હે. અગર હજર કોનોમેં, હજર પરદોમેં છુપી હુધ હે, તો ઉસકે
આગે હે, ઝોર ઉસસે કીસી તરેહ છુપ નહીં સકતી હે. ઝોર અગર
ખુશી હુધ હે, તો ઉસકે આગે હે. તુ સમઝતી હે, કે વોહ મેરા
મહયુગ હે, મેરા પ્યારા હે, ઝોર ખાત યે હે, કે તુ ઉસકી મહયુગ—
હે, ઝોર પ્યારી હે, તુઝકો વોહ અપની આંખોં—કે સામને, અપની
નઝર કે સામને, અયસા રખતા હે, કે તુ ઉસસે છુપ નહીં
સકતી હે. ઝોર તુ ઉસસે સવદા કરતી હે, પ્યાર લગાતી હે, મોહ-
ખત જોડતી હે, જો તેરે હીરદેમેં, તેરે જીમેં, તેરે દીલમેં જગતા હે,
સમા રહા હે, તજલીયાં કર રહા હે, પસ ઇસ ખાતકો અછળી તરેહ
સમઝ. લે, કે અયસે પ્યારે, અયસે મહયુગસે, જી લગાકર, શીર
ઝોર તરફ નઝર ઉઠાકર ન દેખના ચાહીયે, જો દીલમેં કપટ હે, કે
યેલી મઝા ચખા, વોહલી મઝા ચખુ. યેહલી દેખા, વોહલી દેખુ,
ઇફકો જાનેદે, કે યે કામ ખુરા હે. ઝોર ઇસકો ખુશ જાનમે, કે
વોહ પીયા, વોહ મહયુગ, જયસા અછળા. ઝોર સંખમેં બલા. ઝોર
પ્યારા હે, અયસા ગયરત વાલાલી હે. યે વોહ નહીં ચાહતા, કે ઉસસે
જી લગાકર ઉસસે મોહખત કરકર, શીર કોઇ અસલી મોહખત
ઝોર કીસીસેલી કરે. હાં, ઉસકી મોહખત કરકે, ઝોરોસેલી મોહખત

કરે, તો કુલ સુખયેકા નહીં, ઇસ સુરતમેં ઉસકી મોહબ્બત અસલી હોગી, ઓર દુસરોંકી મોહબ્બત ત-બ-ઈ. જયસે કાતીબકો લીખ-મેકી મોહબ્બત અસલી હોતી હે, ઓર લીખનેકી વજેસે, જે દવાત કલમસે ઉસકો મોહબ્બત હોતી હે. વોહ ત-બ-ઈ હોતી હે, પસ જે કોઈ ઉસકી મોહબ્બત, ઓર પ્યારકા હમ બરકર, ઓરોં સેબી અસલ મોહબ્બત રખતા નહીં હે. ઉપરકે જસે, મોહબ્બત રખતા હે, ઉસકાબી કબી ન-કબી નાશ્ હો-ગતા હે. ક્યુ-કે જે કામ ઉપરકે જસે કીયા ગતા હે. વોહ આપીરકો બરબાદ હો-ગતા હે, ઓર જે અંદરકે જસે કીયા ગતા હે, વોહ ફલ ગતા હે. અગર તુ, યે તરીકતકા સુચુકે ઇલાલાકા કરતમ કરના ચાહતા હે, તો સીવાયે ખુદાકે કુલ મત ચાહ, મા-સીવાયે અલ્લાહ-કે, કહીં નઝર ઉઠાકર મત દેખ. ઇસ કરતબકા યે ખારસા હે, કે ઇસમેં અમર ઓરકી યાને મા સીવાયે અલ્લાહકી ચાહ, ઓર મોહબ્બત, અસલી મીલ ગતી હે, તો રાહ ખીગડ ગતી હે, ઓર રાસતા સીધા જુલ ગતા હે, ઇસકો ખુશ યાદ રખ, કે પીયુકો, પ્યારકો, મહબુબકો, ખુદાકો, વોહી પાતા હે. જે સચ્ચા હોકર સદક દીલસે ઉસપર ચલતા હે, ઓર ફીસી ખાતકી સીવાયે દીબારે ખલાહીકે, ચાહ નહીં કરતા હે, જે અયસા ફરખ્ત લગાતા હે, વોહી ઉસકો સીચતા હે, ઓર પાની દેતા હે, ઓર ફલ પાતા હે. ઓર અયસે હાલ સીદકો ઇખલાસમેં રહમતે ખલાહીબી શામીલે હાલ હોતી હે, ઓર અલ્લાહ તઆલા, ઉસકે હાલપર ફઝલ કરતા હે.

જે કોઈ અશ્વાહકી ઇમાદત કરે, એર ઊસકે ઇવજ એર બદલેમેં બેહીસ્ત માંગે, વોહ બે-ફાયેદા હે. કયું-કે ઇશક, એર મોહ-ખતે ઇલાહી ચેહી હે, કે ઉસની ઇમાદત ખુબુસ. યાને સચ્ચી નિયતસે ખીલા કીસી ગરજકે મહજ ઉસકે હુકમકી તાઅમીલ, એર ઉસકે ઇશક એર મોહખતમેં કી-જાયે. અગર કીસી ગરજસે કી-જાયેગી, તો વોહ મજદૂરી હોગી, ઇસમેં શક નહીં હે, કે અયસી ઇમાદતસે જે બેહીસ્ત મીલનેહી નિયત, એર દોઝખસે બચનેહી ગરજસે કી-જાયે, બ-સુરતે મકયુલ્લ હોનેકે, તો આખેરતમેં બેહીસ્તબી મીલેગી, એર દોઝખ-સેબી બચેગે. એર બેહીસ્તમેં કબી કબી દીદારે ઇલાહીબી હોગા, એર યે કામ અછાજ એર નેકો-કારીકા હે. ખુદા સખ મુસલમાનોંકો નસીખ કરે. મગર આશીકે અલ્લાહકે નજદીક, જે એક હીમ્મતે આવી રખતા હે, ઇસ ગરજસે ઇમાદત કરના, હુન હીમ્મતી એર મજદૂરી, અયેશ એર આરામે નહસકે લીયે હે. કયું કે ઊસકે દીવકા જે ઇશક, એર મોહખતે ઇલાહી, અપની તરફ ખેંચતી હે વોહ જન્નતે જાતકો, કે જે હીખલયે દીલ હે, ઉસકો આલા જાનતા હે. એર જન્નત, હુર, એર, કુસુરકો. કે જે ખાહીશે નહસ હે. ઉસકો અદના જાનતા હે, અદનાહી તમ્મના નહીં કરતા, એર યું કેહતા હે.

શેઆર.

હરકે હર જન્નત દીલ મીસ્તે વુ હુરે દારદ,
ગર કુનહ મેલ બ-દીરદોસ કુસુરે દારદ.

ઓર શીરદોસ, હુર, કુસરકી નરક મેલ કરને-વાલેકી નિસખત
 યું કહેતા હે, કે અફમોસ હે, અયસે શખ્સકે હાલપર, કે જે દુખે
 યાને દુન્યાકો તો છોડે, ઓર મંઠે યાને આખેરતકે લેવે, હાલકે આરઘ્યે
 નકસકે લીલાઝમે દોનોં એક હેં. “નાય ન જાને અંગન ટેડા” યાને
 વોહ નાય નહીં જાનતા, ઓર ખ્યાલત-કે અસલ મકસદ, ઓર
 હિખતસે વાકીફ નહીં, અગર બિનમેંસે કોઇ યું કહે, કે આદમીકી
 ખુદાસે મોહખખત હોના મોહાલ હે, ઇસલીયે કે, મોહખખત જીન્સકી
 જીન્સસે હોતી હે, ગયેર જીન્સસે ના-મુમીન હે. ખાલીક ઓર મ-
 ખતુકમેં કોઈ જીન-સીયત નહીં. પસ ખ્યાલતમેં નિયત સત્રાખ ઓર
 બેહીસ્ત મીલનેકી-હી રખ સકતે હેં, વોહ સીરરે ઇનસાની હકીકતે
 હાલ, “યોહીખખુ-હુમ વ યોહીખખુ-નહુ” સે વામીફ નહીં. “નાય ન
 જાને અંગન ટેડા.” યાને વોહ યુંકે યે નાય નહીં જાનતા, કે જે
 જે મોહખખતે હકીકી નયાતી હે, વોહ અંગને હકીકતે ઇનસાની,
 ઓર આત્રમે શહાદતકો ટેડા બતાતા હે ઓર આશીકે અલ્લાહ, જે
 યે નાય નાયતા હે, ઉસકે લીયે યે અંગન અયસા કુશાહ હે, કે
 ઉસમેં કહીં બાંકા પનહી નહીં, ઓર વોહ “વશી અન-ફાસોકુમ
 અ-ફ બા તુમ-સેરન” કહેતા હે. ઓર કહેતા હે, કે “ફ શી કુલ્લે
 શેઇન લહુ.” ઓર યુંકે ઇસ નાયસે કે જે મોહખખતે હકીકી નયાતી
 હે, ઇસ અંગન સીરરે ઇનસાની, ઓર હકાયેકે આલમાકો અનવાર,
 ઓર તજલીયાને ઇલાહીસે રૈયન પાતા હે, ઓર ઉસ રૈયનીસે હર
 કમકે કાએદે અસલી, ઓર હર ફેઅલકે ખારસે, ઓર નતીજ્યે,
 હકીકીસે વાકીફ હો-જતા હે. ઇસલીયે ખ્યાલતકે ઇત્ર ખારસેસે વાકીફ
 હોકર, અગર વોહ ખાલેસન બિલાહ, ખીલા ફીસી ગરઝે દુનવી,

ઝોર આપેરીકે કી-જયે, તો નતીજ ઉસકા ધસી આલખમેં તજલી-
યાત ઝોર તુરે ધલાહી હેં. અબી વુસુમેં ધલવા હે. હર કામ ઝોર
હર ધમાદતમેં નિયત ખાલેસન લિલ્લાહ રખતા હે. ઝોર ઉસ જત ઝોર
હકીકતકી મોહખ્યત, ઝોર તાઅમ્મીલે હુકમમેં ધખાદત ઉસકી કરતા હે,
તોલીયાને હક, ઝોર આશીકાને અલાહ, દુન્યાવી મઝોં, ઝોર લગજ-
તોકો છોડતે હેં, અયસેહી ઉખરતી મઝોં, ઝોર લગજતોં-કોબી છોડતે
હેં. ઝોર યે ખાત દુસરી હે, કે ખુદયે તઆલા, કી તરફસે જીનકો
ખીલઅતે શરાફત, અપની મોહખ્યતકી વજેસે પેહનાયા જાવે, ઝોર
તાજે કશમત, ઉનકે સરપર રખ્યા જાવે, ઝોર દુસરોં પર ઉનકો
ફઝીલત જખશી જાવે, ઝોર સર-ફરાઝ ઝોર મુમતાઝ કીયા જાવે.
ઉનકી અપની ગરઝ ધખાદતમેં ધન મરાતીયકે હુસુલકી નહીં
હોતી જીનકે દીલમેં તો ઝોરહી કુછ આગ લગી હુધ હોતી
હે. અલ્લાહ અલ્લાહ, કી હરદમ ઝોર હર સાંસ પર, જો દીલ-
પર ચોટે લગતી હેં, ઉસસે વોહ માદદા ધક્કે ધલાહીકા, જો
ઉનકે ખાતીનમેં હોતા હે, વોહ જોશ મારતા હે, ઝોર અપના રંગ
દીખાતા હે, ઝોર સખ આરઝુઓં, ઝોર સખ ખાહીશોંકો, સફહયે
દીલસે મીટા દેતા હે. એક વોહી યાદ રેહતા હે, જીસકી બગન, જીસકી
જલન, દીલમેં લગ જતી હે. ઝોર જસ. જીસકા અયસા હાલ હો,
વોહી આશીકે સાદીક, ઝોર આશીકે અલ્લાહ, કહા જતા હે. મવલાના
જુમી રહ, ને ક્યા ખુશ અવજા કહા હે.

રૂખાઈ.

ખા ધક્કે તો અમ હવા ન માંદસ્ત વ હવસ,
ખા આલશે સોઝંદા ચે સાં માનદ ખસ.

ખાહીદ જ તુ મકસુદ દીલે ખુદ હમા કસ,
જમી અજ તુ તોરા હમી ખાહીદો અસ.

યાને અય માઅથુકે હકીકી, ઓર અય મહયુએ તહકીકી, તેરે ઇશ્કમેં ન મુઝમેં હવા રહી હે, ન હવસ. કયુંકે ઇશ્ક તેરા ખાસીઅત આગકી રખતા હે, ઓર આગબી કયસી ધુકતી હુમ. શીર ધુકતી હુમ આગમેં ખસો ખાશાક, કોરાકીટ કયા અયે ? ઓર કયસા જલકર ખાક ન-હોજાયે. તેરેસે હર શખ્સ જુસકો તેરા ઇશ્ક નહીં, અપને દીલકા મકસુદ તેરે મા-સીરા ચાહતા હે. ઓર જમી, તુઝસે તુઝકોહી ચાહતા હે, ઓર અસ. યાને પીયાસે પીયાહીકા માંગતા હે. પીયાસે પાન તાંખાકુ છાલીયા નહીં માંગતા. કયરો એ-વકુફ ઓર કમ સમજ હે. વોહ ખીરહન. જો પીયાસે અપને પ્યારકા દાઅવા કરકર પ્યારસે પીયાકો ન માંગે, ઓર કયું કહે, “અય પીયા તુઝમેંહી જગ રહા મેરા જીયા.” ઓર ઇસકે બદલે યું કહે, જરદા છાલીયા દીલવાઓ, પાન ખીલવાઓ, યેનો સમજકા બલ હે, વોહ મોહબબતકે તરીકે, પ્યારકે કાએદે નહીં જનતી. ઓર જો સમજ-દાર, ઓર ચતર હોતી હે, વોહ સબ ચીજોસે અપને પીયાકો અછંછી જનતી હે, વોહ એક રંગ હોકર ઝાહીર ઓર ખાતીનકો એક કરકર, પીયાકે તરફ અપને મહયુબકે તરફ, અપને ખુદાકે તરફ ચલતી હે, ઓર ધીરે ધીરે ઓર આહીસ્તા આહીસ્તા વકતન ફ-વકતન હરસે, ખુદાસે, અલ્લાહસે, મીલતી હે, ઇસલીયે ઉસકા મુજબીદા હે, વોહ ઉસીકે મીલનેકે લીયે હે. જો રીયાઝત હે, જો ખ્યાદત હે, વોહ ખાલેસન લિલાહ ઊસકે હુકમકી તાઅમીલમે ઉસકે ઇરશાહકી બજા-આવરીમેં હે, ન કીસી ઓર નિયત, યા ગરઝસે હે, કયું-કે વોહ જો ચતર ઓર દાના, ઓર સમજવાલા હે.

જાન તી હે, કે દો-દીવા હોતેમેં, ઓર દો તરફ દીવકા મોક રખતેમેં
 યાને કુછ પીયાકે તરફ, ઓર કુછ ઓર ચીજોંકી તરફ રખતેમેં મન
 ઓર દીલ ફટ જતા હે, ઊસકે ટુકડે હો-જાને હેં. ઓર યે બાત
 સાદીક આતી હે. કે “દુબકામેં દાનોં ગયે, માયા મીલી ન
 રામ.” જમ્મ મન ફટ ગયા. ઓર દીલકે ટુકડે હો-ગયે, તો કુછ ન
 મીલા, યે હાલ હુવા, કે “ઘાળીકા કુત્તા ઘર ન ઘાટ.” યાને
 કહોંકા-મી ન રહા. જો ચતર જો દાના, જો સમઝ-દાર હોતી હે.
 વોહ અયસા કામ કમ કરતી હે, વોહ સમ તરફસે દીવકો હટાકે,
 એકે ઉસી અપને પીયાસે લગાકર ચેહી કેહતી હે, કે “ચક દીલ
 દારમ ખસ અસ્ત, ચક ફિલ-દારમ” યા યું, કેહતી હે,
 “પીયા તુઝમેંહી લગ રહા મેરા જીયા.” પસ અગર તુ.
 તાલીમે ખુદા હે. તાલીમે સાદીક હે, તાલીમે કાજમ (જુદા) નહોં હે, તો
 અપને ઝાહીર ઓર બાતીન, બાહર ઓર બીતરકો એક કરદે. કે
 ઇસીકો ઇખલાસ કેહતે હેં. ઓર યે નકર, કે ઝાહીર કુછ હો, ઓર
 બાતીન કુછ, મોંહ-પર કુછ હો, ઓર જીરોં કુછ, તો ઇસીકા નીકાક
 કેહતે હેં. જમ્મ તેરા ઝાહીર ઓર બાતીન એક હો-જાવે, તમ શીર
 તુ યે કામ કર, કે ખુદાકે ધ્યાનકી તવજ્જો ઇલિલાકી ટેક દેદે. ઓર
 અયસા મુતવજ્જો ઇલિલા, બ તવજ્જો તામ હો, કે ઇસ આલમકી
 કુછ ખમર ન-રહે ઓર ખુદાકા ધ્યાન, તવજ્જો તામે ઇલિલા નમી
 કુવાયે તમીઠ, ઓર હમમે બાતીનીસે કરની ચાહીયે, જમ્મ યે સમ
 કુવાયે તમીઠ, ઓર હમમે બાતીની મીલ જાવે. તમ મહવીયત, ઓર
 શુદ્ધે શીલા હાસીલ હો, કે “સાતકી લાઠી એકકા ઓજ.”
 હે. ઇસકો જાનલે. તીન પવન, તીન હવાઓં, ઓર તીન બડી બડી

કુવ્વતોં, નક્ષ, અકલ્, ઓર ખ્યાતકા, યા તીન નીએ, દુન્ના, ઉકળા ઓર ખુદાકા ચાહને-વાલા, ઓર યે તીન ખાહીશે રખને-વાલા તેરા છ હે, જ્ય ઇનકા એક કરેગા, ઓર ઇન સખકા મોહ, ખુદાકી તરફ કરેગા. ઓર ઉસ ખુદાકી તરફ અયસા મુતવજજા બ-તવજજે તામ હોગા, કે ઓર સખકા જે ખા-સીવાયે અધાહ હે, ઉનકા ભુલ જાવેગા, યહાં તકકે અપને તઈબી ભુલ જાવેગા, તખ પીયાકા પાવેગા. ઓર અપને ઇન કરમેં ઇન અમલોં-હીસે પુરી પડેગી. બીદુન ઇન કરમેં ઓર ઇન અમલોંકે, યે મુરાદ હાસીલ નહીં હોતી, કયું-કે ઇસ આલમે જહાદતકા યે ખારસા હે, ઓર યે હાલ હે. કે અપને કરમેં, ઇન અમલોં હીસે પુરી પડેગી. ઓર જયસી કરની હે. વયસીહી ભરની હે. અગર બેહીસ્તકે મીલનેકે લીયે, ઓર દોઝખસે બચનેકે લીયે ઇલાદત કરેગા, તો દોઝખસે બચેગા. ઓર બેહીસ્ત મીલેગી. ઓર કબી કબી વહાં ખુદાકા દીદારબી હોગા. ઓર અગર ઇન સખકા ખુદા પર છોડકર સીદ્દ ઉસીજી મોહખતમેં ઇલાદત કરેગા, ઓર સખ ખ્યાલોં, ઓ શીકશે ઓર કુવ્વતોંકા એક કરકર, બીસીકા ધ્યાન લખાવેગા, તો ઇસી આલમમેં ઉસકા શુકુદ, ઉસકા ઇસ્તગરાક, ઉસમેં મહવીયત, બીસકે અનવાર, ઉસકે તજલીયાત, હાસીલ હોંગે. બીદાર નકદે વકત હો-જાવેગા. કે જયસી કરની વયસી ભરની હે. યાને ઉસકે તરફસે કુછ કમી નહીં હે. કુસુર કરને-વાલેકી તરફસે હે. જયસા કોઈ કરેગા, વમસા પાવેગા.

તંબીહ—મગર ઇસ ખ્યાતકા ખ્યાલ રખના, કે યે મસઅલાર કરની ભરનીકા બડા નાઝુક હે. મોઝી ઓર ભદદી સમજ-વાલા ઇસકે અસલ માઅને નહીં સમજતા. ઉલટે માઅને સમજકર બીગડ જતા.

હૈ. જ્યસે વોહ સાલીક, સુકુકે ઈલલ્લા ખીગડ જાતા હે. જસ પર આમાલે સુકુકસે કુછ એહવાલ, કુછ આસાર, કુછ અનવાર, જુકરે શીકે વારીદ હોતે હે. ઝોર વોહ અપની નાદાની, ઝોરબે-વકુશીસે ઝોર મોટી ઝોર બદલી સમજસે યે સમજ જાતા હે, કે યે જો એહવાલ ઝોર આસાર ઝોર અનવાર હે, યે મેરી કરનીકે સખખસે હે. ઝોર ઇસ વજેસે અપની કરની પર ઇતરાને લગતા હે. ગુરસે પેટ ઉસકા ભર જાતા હે. ઝોર ઉસકે ફઝલ પર નઝર નહીં રખતા, ઝોર ઇસ કરની ભરની દોનોંકો ઉસકે ફઝલકા ઝુહુર નહીં સમજતા. યા વોહ ખીગડ જાતા હે. જો શીલસુશી હે. ઝોર ઉસકા સારા મદાર કારે અકલે અઝીઝી પર હે. અપલે કુલ્લીસે ઉસકો બહરા નહીં, ઝોર અપની ખામ ખ્યાલીસે ભરની કરનીકા નતીજ લાઝીમી કરાર દેતા હે. કરની ઝોર ભરની દોનોંમેં ઉસકે ફઝલકો બાલાયે તાક રખ દેતા હે, ઝોર યે નહીં જાનતા, કે વોહ મોઅતલ ઝોર બેકાર નહીં. આલમકો બનાકર હાથ પર હાથ રખે નહીં બચકા, જો કુછ કામ હોતા હે. ઉસીકા મશીયત, ઝોર ઉસકે ફઝલસે હોતા હે, ઇકતઝાયે હીકમતકી જાનબી ઉસીકી મશીયત, ઝોર ઉસીકા ફઝલ હે, ઝોર ઉસપર કીસી કામકા કરના વાજબ ઝોર લાઝીમ નહીં. કે ઉસકે મોઅતલ યા બેકાર હોનેમેં, યા ઉસપર કીસી કામકા કરના વાજબ યા લાઝીમ હોનેમેં ઉસકા ઇજ્જ લાઝીમ આતા હે. ઝોર આજઝ ખુદા નહીં હોતા. પસ જો કુછ ઝુહુરમેં આતા હે, વોહ સખ ઉસકા લુલ્હ ઝોર ફઝલ હે. યાને અગરબે નતાયેજ, ઝોર એહવાલ, ઝોર આસારકે અસખાય ઝોર ઇલલબી. ઇસ વજેસે કે, હસને અપની કુર્રી કાનીલા, ઝોર હીકમતે બાલીગાસે, અશીયા ઝોર આમાલમેં

ખવાસભી રખે હેં. કે “ગંદુમ અઝ ગંદુમ બે-૩૫૬, જવ ઝે જવ.”
મગર ઇન સખ અસખાખ, વ ઇલલકી જન, ઓર ૩૬, ઉસકી
કુર્મિમેં તો અસખાખ, વ ઇલલ હેય હેં, જે કુછ હે, વોહ ઉસકા
ફઝલે અઝલ હે.

યે તુંબીહ ઇસલીયે કા-ગઇ હે, કે ઇસ મસઅલે નાઝુક, યાને
કરની બઝનીકો ગઝોરસે સમઝા જાયે, કે જયસી કરની વયસી
બરનીભી હે. ઓર ઉસકા ફઝલભી હે, યાને કરનીભી ઉસકા ફઝલ
હે. ઓર બરનીભી ઉસકા ફઝલ હે. ફઝલ નહો, તો કુછભી નહીં.
ન કરની ઝુલ્ફરમેં આવે, ઓર ન બરની, પસ જે કુછ કરે.
વોહ અપને મનસે ઓર દીલસે મીટા દેના. ઓર ઊસકા ખ્યાલ
અપને દીલ પર ન આને દેના. કે મેંને અયસા કીયા, ઓર મેંને
અયસા કીયા. બલકે નીહાયત આજીઝીસે ઓર ગડગડા કર, ચેહી
કેહતે રેહના, કે તુનેહી મુજકો ઇન અમલોંકી તૌશીક દી. તેરીહી
મેહરબાની ઓર ફઝલકા ઝૂલ્ફર હે. જે મુઝસે કુછ ઝુલ્ફરમેં આતા
હે. વર ન મેં કયા ચીઝ હું. જે મુઝસે કોઇ અમલ, કોઈ છકર,
તેરી જનાયકે લાયેક હો. કહાં ખાક, ઓર કહાં તેરી જનામે પાક.
યે હીદાયત ઇસ ગરઝસે હે, કે અયસા ન-હો, કે યે ખ્યાલ, ઓર
યે આજીઝી ઓર ગડગડાના તેરા ન-રહે, ઓર કહીં તેરાભી પેટ
બર જાયે, ઓર તુઝકોભી ઝુરર ઓર ધુમંડ આ-જાયે. અસતગ
શીરૂલા! અસતગ શીરૂલા! અય તારીમે ખુદા, તુ કીસ ગુન પર. ઓર
કીસ અમલ પર, કીસ લઈજન પર, કુલતા હે. ઓર કાએદે
તરીકત, આજીઝી ઓર ગડગડાનેકો લુલતા હે. યહાં તા ધર ધરમેં

મીટીકે ચુલ્હે હેં. ચાંદી, ઝોર સોનેકા કીસીકા-બી નહીં. સારે નખી, સારે વસી, થેહી કેહતે ગયે હેં, કે હમ ખાક હેં, હમ કુછ નહીં. તુહી હે, તુહી હે; તેરેહી ફઝલકા ઝુહુર હે. જો કુછ આમાલ, હમસે હોતે હેં, વોહ “લા-ફાએલો શીલ હકીકતે ઇ-લલા” હી કેહતે હેં.

જો કોઇ જલ્દ અને, ઝોર જલ્દ તાસીરાત, જીરે શીક, ઝોર ઇઆદાત, કે ઉસપર ઝાહીર હોં, ઝોર વોહ ઇસ આજીકે રાસતે, ઝોર ગઠગઠાનેકો, ઝોર જો કુછ કરે, ઉસકા ખ્યાલ દીલસે મીટાનેકો છોડ દે, વોહ બે-વકુફ હે. ઝોર મીસકીન હે. ઉસકે પાસ કુછ માલ નહીં, ઉસકો કુછ હાસીલ નહીં ઉસને ઇસ રાહકો છોડ દીયા ઉસને મુરશીદ ઝોર પીરકે ઇરશાદ પર અમલ નહીં કીયા. મુરશીદકો પુરા નહીં પકડા. અગર તુ ઇસ રાહે સુલુકે ઇલલામે કદમ રખના, મંજીલે મકસુદ તક પહોંચના ચાહતા હે, તો મુરશીદકો પુરા પકડ. ઉસકે કેહને પર પુરા અમલ કરના. ક્વાએદે તરીકત, સુલુકે ઇલલા-કે કબી બર-ખીલાફ ન કરના, ઝોર દીલ પર અયસા ખ્યાલ ન આને દેના, અગર તુ અયસા ન કરેગા, ઝોર પીરકો પુરં ન પકડેગા, તો તુબી ઇસ રાહકો ભુલેગા. ઝોર જગા જગા, ઝોર કદમ કદમ પર બટકેગા. ઝોર તેરાબી વોહી હાલ હોગા, કે આગે દોડ ઝોર પીછે ચોડ. હર મુરશીદ, અપને મુરીદકો યુંહી સમજાતા હે, કે કરતુતોસે ઝોર અમલોસે કે જીનસે તાસીરાત પયદા હોં, જીનસે મા-મત કર. યુફર મત કર. હુમંડ મત કર. યે “મે” ઝોર ખુદી હે. નસત્રે ઝોર ખુદીસેબી માઅરેફતકો દીમક લગ જાતી હે. ઝોર ય “મે” ઝોર ખુદી, ફેઅલ ઝોર અમલકી અસલી ઝોર હકીકી ઇજાહત અપની તરફ કરના, માઅરેફતકો અયસા ખા-ખતા હે, જયસે દીમક

ਲਕੜੀਕੋ ਆ-ਜਨਤਾ ਹੈ. ਖੁਨ ਤਾਸੀਰਾਨੇ ਆਮਾਨ, ਤਾਸੀਰਾਨੇ ਭੁਕਰ, ਪਰ
ਮਤ ਫੁਲ, ਔਰ ਮਤ ਭੁਨ. ਔਰ ਮਤ ਕੇਹ, ਕੇ ਮੇਂ ਅਖਾਓ, ਕਾ ਘਾਰਾ
ਫੁੰ, ਵਲੀ ਅਖਾਓ ਫੁੰ, ਕਥੁੰਕੇ ਵੋਹ ਸ਼ਾਨੇ ਯੇ-ਨਿਆਜ਼ੀ ਰਖਤਾ ਹੈ. ਵੋਹ
ਜ਼ਰਾਸੀ ਆਤਮੇਂ ਥੋਡੀਸੀ ਫੇਰਮੇਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ-ਜਤਾ ਹੈ. ਮੇਂਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਤਾ
ਮਲਾ ਸੋਧ ਤੋ ਸਹੀ, ਕੇ "ਰਾਜ ਨੇਗੀ ਕੀਸਕੇ ਮੀਤ." ਪਸ ਫਰਗੀਜ਼
ਫਰਗੀਜ਼ ਗੁਰਰ ਔਰ ਧੁਮੰਡ, ਔਰ ਦਾਅਵਾ ਘਾਰੇ ਹੋਨੇਕਾ ਪਾਸ ਨ ਆਨੇ
ਦੇਨਾ, ਔਰ ਫਰ ਵਕਤ ਅਪਨੇ ਤਖ਼ ਧਾਨੇ ਅਪਨੀ ਜਤਕੋ ਹੋਧ, ਔਰ,
ਅਫਮ ਸਮਝਨਾ, ਔਰ ਉਸ ਘਾਰੇਕੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੀਜ਼ਾਜੀਸੇ, ਔਰ ਸ਼ਾਨੇ
ਯੇ-ਨਿਆਜ਼ੀਸੇ ਊਰੇ ਰੇਖਨਾ.

ਫਰਕੇ, ਧਾਨੇ ਘੁਟਕੇ ਮਾਰਗ, ਤਰੀਕੇ ਖਲਵਾਕੋ ਸਹੇਯ ਔਰ ਆਸਾਨ
ਨ ਜਨ, ਕੇ ਅਸ ਖਵਰ ਉਧਰਕੇ ਹੋ-ਘਾਰ ਅਮਲ ਕਰਨੇਵੀ ਪਹੁੰਚ ਜਯੇਗਾ.
ਵਾਸੀਯੇ ਮਿਖਾਓ ਹੋ-ਜਯੇਗਾ. ਯੇ ਮਾਰਗ, ਯੇ ਰਾਖਤਾ, ਯੇ ਤਰੀਕ, ਅਡਾ
ਕੀਨ ਅਡਾ ਮੁਸ਼ਕੀਲ ਹੈ. ਮਾਸੀ ਮੁਰਾਫੇ, ਔਰ ਸਾਰੀ ਆਖੀਸ਼ੇ, ਅਪਨੀ ਛੋਡਨੀ
ਪੜਤੀ ਹੈ. ਔਰ ਸਭਕੋ ਛੋਡਕਰ, ਐਕ ਉਸੀਸੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਨਾ ਪੜਤਾ
ਹੈ. ਔਰ ਜਮ ਪੂਰੀ ਤਰੇਫਸੇ ਔਰ ਮਿਤਕੁਲ ਸਭ ਤਰਫਸੇ ਵੀਤਕੇ
ਤਾਅਵਜ਼ੁਕਾਤਕੋ ਫਟਾ ਕੇਨੇ ਹੈ, ਤਮ ਉਸਕੀ ਤਰਫ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਲਗਨਾ
ਹੈ, ਔਰ ਉਸ-ਪਰਬੀ ਊਰ ਹੈ, ਧਾਨੇ ਕਦਮ ਕਦਮ, ਮੰਜੀਤ ਮੰਜੀਤ ਪਰ,
ਘਾਟ ਘਾਟ ਪਰ ਊਰ ਹੈ, ਕੇ ਕਈਂ ਛੰਟ ਘੋਲੀ ਕੁੱਤਾ ਕਾਟੇ, ਧਾਨੇ ਅਧਸਾ
ਨਡੋ, ਕੇ ਘੜਨੇ ਪਰ, ਧਾਨੇ ਕੁਝ ਸਖ਼ਾਖ਼ ਆਤੀਨਕੀ ਹੋਨੇ ਪਰਬੀ ਨਖ਼ਸਕਾ
ਕੁੱਤਾ ਕਾਟ ਆਯੋ. ਔਰ ਜੇ ਕੁਝ ਛਾਸੀਤ ਫੁੱਕਾ ਹੈ, ਵੋਹ ਜਤਾ ਰਹੇ,
ਕੇ ਅਸਰਕੋ ਜੇ ਉਸਕਾ ਊਰ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ. ਉਨਕਾ ਯੇ ਕੁੱਤਾ ਕਾਟ ਆਤਾ
ਹੈ. ਔਰ ਉਸਕਾ ਝੇਫਰ ਘੜ ਜਤਾ ਹੈ, ਤੀਫਲੇ ਰੇਖਾਨੀ, ਮੁਰਾਨੀ ਅਧਯਾ
ਉਨਕਾ ਜੇ ਸਖ਼ਾਖ਼ਯੇ ਆਤੀਨਸੇ ਪਧਾ ਫੁੱਕਾ ਥਾ, ਵੋਹ ਮਰਜਤਾ ਹੈ.

અગરચે હરકે, ખુદાકે. અલ્લાહકે, સબી તાલીમ હેં. ઓર હર એકકો હર ચાહતા હે, ઓર હર એક ઉસ હર, ઊસ ખુદા, ઉસ અલ્લાહકી તરફ, સરકો કદમ ખનાકર જાતા હે. મગર શીરબી ચે માઅલુમ નહીં હે. કે હર કીસકો હો. કીસકે અમલકો, કીસકી મોહખતકો પસંદ ઓર મક્મુદ કરે. કયુંકે બહોતસે લોગ ઇસ રાસતેમેં ચલકર નક્સ, ઓર શયતાનકે બેઠકાનેસે બગડ ગયે હેં. રાસતા ગુમ કરદીવા હે. મંઝીસે મક્મુદ, ફના-શીક્ષા, ઓર બકા-ખિલાકો નહીં પહોંચે, ઇમલીચે સાલેકાને તરીકે ઇલિલા, ઓર ઇસ રાહકે ચલને-વાલે, હર વકત ડરતે રેહતે હેં. ઓર યેહી કેહતે હેં. દેખેં. “કીસ કલ બચકે ઉંટ” હાં, હરને. ખુદાને, અલ્લાહને, સખકો સારે આલમકો, સારે આદમીઓંકો, અપની માયા, અપના જમાલ, અપના તુર દીયા હે, મગર ઊન સખમેં આદમીઓંકો વોહ માયા, વોહ ઇસ્તેઅ-દાદ, અપને ઇસ્ક, અપની માઅરેફત અપની પેહચાન દી હે. જો કોઈ ઇસ ખાતકો સમજા, ઓર ઇસ્તેઅદાદે ઇસ્કે ઇલાહી, માઅરેફત નકકી કુવ્વતસે ફેઅલમેં આઘ. અજાનસે જાહીર હુધ, ઉસને સખ કુછ પાયા. સારે જહાંકી નેઅમત ઉસે મીલી. મગર ચે દૈસત ઉસકો મીલતી હે, જો અપને ગુર, અપને મુરશીદકે ઇરગાદોંકો બળ જાતા હે, કદમ બ-કદમ ઊસકે અવ્વાલ સુલુકસે આખીર તક ચલતા હ. તુઝકોબી ચે ખાત-હાસીલ હોગી, અગર તુ કમર બાંધકર, સર ગરમીસે ઇસ કામ પર ઇસ્તેકામત રખે. ઓર તાલીમે કરામત નહો, તાલીમે ઇસ્તેકામત હો. કયુંકે જયસી બડી સડક, ઓર બડા રાસતા મંઝીસે મક્મુદ તક જાતા હે અચસીહી પગડડી ઉસસે લીપડી, હુધ, ઉસકે પીછે મંઝીસે મક્મુદ તક ચલી જાતી હે.

તાલીબે સાદીકકા રીયાઝતમેં મશગુલ હોના, ઓર ઉનમેં દીક્કતોંકા પેશ આના.

યે સુનકર તાલીબે સાદીકકા શૈક, ત-લ-બે ખુદાકા એક ચંદસે હજાર ચંદ હુવા. હઝરતે મુરશીદને ઉસકો રખસત કીયા. ઓર અપને મુકામ પર જાકર, જીરો શીક, ઓર ઇઆદત, રીયાઝતમેં ઉસ તરેહ મશગુલ હુવા જીસ તરેહ હઝરતે મુરશીદને તાઅલીમ ફરમાયા થા.

મગર ચુંકે મુઅતદીકા દીલ, સુલુકમેં કદમ રખનેસે પેહલે અકસર મરજે ખતરાત, હદીસે નફસ, ઇન્તિઝાશે સુ-વ-રે મહસુસાતમેં ખીમાર ઓર ખદોત કમ-જોર હોતા હે. વોહ જીકર ઓર શુગલ બા-શરાયેત, ઓર તવજ્જો તામે ઇલ્લહા, જયસીકે ચાલીયેં નહીં કર સકતા, ઇસલીયે બડી બડી દીક્કતેં, ઓર મુશ્કીલેં પેશ આતી હે. ઇસલીયે જુરર હે, કે ઉસ-તાલીબે સાદીક-કોબી વોહ દીક્કતેં ઓર મુશ્કીલેં ના-ગુરેઝ પેશ આવેં.

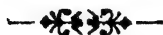
તાલીબે સાદીકકા અરજે હાલકે લીયે, મુરશીદકી ખીદમતમેં જના.

ફરજ કીજીયે, કે ઉસકોબી યે દીક્કતેં, ઓર મુશ્કીલેં પેશ આઈ, કે જબ વોહ જીકર, ઓર શીકર કરને બયઝતા હે, તો કહીં ખતરાત, સામને આ-ખડે હોતે હે. કહીં હદીસે નફસ, કહીં તુકુશે સુ-વ-રે

મહસુસાત. અગર એકઠો હીમ્મત કરકર દુર કરતા હે, તો દુસરા
 ઉસકી જગા આ-ખડા હોતા હે. ઇસી કથાકથમે હે. ઇસલીયે કે
 પેહલેસે વોહ દીલમે અયસે ભરે હુયે હોતે હે, જયસે ધરમે ખુવા,
 યા ઇજનમે ભાંપ. ઓર એક બારહી વોહ નહીં નીકલતે. રહતા રહતા
 કાએદે ઓર તરીકેસે નીકલતે હે. યુકે ખીમાર ખુદ અપના ઇલાજ
 સખ્ત મરજકા નહીં કર સકતા હે. જય તક કીસી તખીય, યા
 હકીમકી તરફ રજુ નહીં કરે. ઓર ઉસસે અપના સખ હાલ ના
 કહે. અવ્વલ-ઇસ વજેસે કે, ઉસકો ખીમારીકી માઅરેફત નહીં
 હોતી, દુસરી ઇસ વજેસે, કે વોહ ઉસકા ઇલાજ નહીં જનતા. તીસરી-
 ઇસ વજેસે કે, રાયે ચલીકકી અલીલ હોતી હે. ચેહી હાલ તાલીએ
 સાદીકકા હોતા હે. કયું કે વોહ અપને દીલકી ખીમારીયે ખાતીની, ઓર
 ઉસકે ઇત્તાજ અવ્વલહી અવ્વલ નહીં જનતા હે, ઓર દીલકી ઉસ
 ખીમારી ઓર કય-જોરીકી વજેસે અજકાર, ઓર અશગાલકે શરાયેત
 ઉસસે પુરે નહીં હોતે હે, ઓર ઇસલીયે ઉસકે આસાર ઓર અનવાર
 જયસે ચાહીયે, વયસે જાહીર નહીં હોને, પસ ખુરર હે. કે તાલીએ
 સાદીક ઇખતીદાયે સુલુકમે જલ્દ જલ્દ અપને મુરશીદકી ખીદમતે
 હાજીર હોતા રહે, ઓર સખ હાલ અપના કેહતા રહે, ફરજ કીજીયે,
 કે યે તાલીએ સાદીકબી, ઇન હાલાત, ઇન ખરાખીયોં, ઇન દીકતોંકો
 અરજ કરનેકે લીયે, હઝરત મુરશીદે કામીલકી ખીદમતે હાજીર હુવા.
 ઓર સખ હાલ અપના અર્જ કીયા.

દુસરા જલસા, તાલીએ સાદીક, ઓર મુરશીદે કામીલકા.

હજરત મુરશીદે કામીલને ફરમાયા, કે તેરા દીલ તીન ખીમારીયેં
(૧) ખતરાત. (૨) હદીસે નફિસ. (૩) ઈતિકાશે સુન્ન રે મહસુસાતમેં
ખીમાર હે. ઇસ વજેસે યે કામ બા-શરાયેત તુઝસે પુરા નહીં હોતા,
ખતરાત દીલપર બે કરદ, બે-છરાદેકે વારીદ હોતે હેં. વોહ આર
કીસમકે હેં. શયતાની, નફસાની, મલકાની, રહમાની, ખાતીરે શયતાની
ઓર ખાતીરે નફસાનીકા ખ્યાન મુખેસર પેહચે કીયા ગયા હે,
ખાતીરે મલકાની ઇઆદતમેં, ઓર ખાતીરે રહમાની, ઇલહામાતમેં હોતી
હે. ઓર ચુંકે અકસર ખવાતીર મુશ-તરકબી વારીદ હોતે હેં. ઓર
એકકા દુસરેસે કરીબ કરીબ મેલ હોતા હે, ઇસલીયે મુખતદીકા ઉસકી
માઅરેફત, ઓર પેહચાન, કે કોનસી નફસાની, ઓર કોનસી શયતાની,
ઓર કોનસી રહમાની હે. યા મલકાની, યાને યે બાતેં માઅલુમ
કરની, કે કોનસી ખાતીર નફસકી તરફસે હે. ઓર કોનસે ઇલકાયે
શયતાનસે, ઓર કોનસે ઇલકાયે મલકસે હે. ઓર કોનસે કબીલે
ઇલહામાતસે મુશકીલ હોતી હે, બાઅઝ ખુઝરમાને રીદવા-નદ્વા અલય
હીમને ફરમાયા હે, કે ખત-રયે શયતાની, ઓર ખત-રયે નફસાનીમેં
ફરક યે હે, કે નફસ એક ખાતીર પર હટ કરતા હે. ઓર શયતાન
મુખતલીફ ખાતીરેં પર. ઓર જય ખતરાત મુશ-તરીક ઓર મીલે
હુયે આવેં, તો એક તમીઝ બિનકી ચેબી હે, કે અકસર અબ્વલ
ખતરા હકકી તરફસે, ઓર દુસરી શયતાનકી તરફસે હોતા હે. જયમેં

એક શબ્દકે જાહેર પેહલે એ આવે, કે મેં નેક કામ ખાલેસન લીલ્લાહ કરું, ઝોર શીર ઊસી વક્ત ઉસકે જાહેર એ આવે, કે તુને જો હ ઇસ નેક કામ કરનેકા કંઈ (ધરાદા) કીયા હે, વોહ રીયા હે, યા કોઈ દેખેગા, તો રીયા સમજેગા. ચલો ઇસ કામકો ન-કરો, ઇસમેં પેહલી ખાતીર રહમાની થી, ઝોર દુસરી શયતાની, ઝોર આખર વક્ત અયસી ખાતીર મુશ્વ-તરીક વારીદ હોતી હે, કે ઇસકી તમીઝ મુખતદીકો મુશ્કીલ હોતી હે. જતાને સેલી એ નહીં આતી. જમ તક કોઈ હાલ ઉસપર વારીદ નહો, ઝોર ગર્મ સફ સખ હાલતેં જ્હેખકર પુખતા-કાર ન હો-જાયે. ઇસલીએ મુખતદીકો ચેહી મુનાસીબ હે, કે માઅરફતે ખાતીરકા ખ્યાલ છોડકર, ઝોર ઊસકા ધ્યાન ન કરકર, કે એ જો ખાતીર વારીદ હુઈ હે, કોનસી હે ? આયા ખાતીરે નફસાની હે, યા શયતાની ? મલકાની હે, યા રહમાની, નશી ખવાતીરમેં જો કુછ બચકે દીલપર ચેકાચક ખીલા હરાદે વારીદ હો, તો ઉસકે હુર ક નેમેં ઝોર દીલસે ઉસકો હવાને ઝોર મીઠાનેમેં કોશીશ કરે. પેહમેલી પેહલે તો નહીં, મગર રફતા રફતા, હર અમલસે ખતરાત ની હો-જાયેગી. ઝોરબી ઇસકે ધલાવ હે. ચુનાએ ઇસકા એક ધલાવ એ હે, કે સુ-રતે શયેખ, યાને અખતે મુરશીદકી સુરત અપને ખ્યાલમેં હાજીર રખ્ખે, ઝોર ઉસકી તશ્ક મુત-વજ્જ હો, ઝોર ઊસકે રૂપ ઇજો જારી કરે, અગર આરી સુરત શયેખકી ખ્યાલમેં ન આ-સકે, તો જો કુછ ખ્યાલમેં આ-સકે, ખાહ વોહ રીશે મુખારકકા એક ખાલહી કહું નહો. ખ્યાલમેં રખ્ખે, કે તાઅલીમ મુરીદે સાદીકકે ખાતીન પર બડા મોઅસ્સીર હે. એક ધલાવ એ હે, કે ઇસમ, “ યા ફઅઆલો ” કે માઅનેમેં

ઈસિતગાલ કરે, ઓર ખ્યાલમેં યે ઇલતી-માસ કરે, કે અપ મોલેકુલ
 ભુલ, જો કુછ હોતા હે, વોહ તેરે હુકમ-સેહી હોતા હે. યે જો ખવા-
 તિર મેરે દીલ પર ખતરે (વસવસે) કર રહે હે, યે સખ તેરેહી હુકમ ઓર
 મશીયતસે ખતરે કર રહે હે. ઓર તુજકો યેબી કુદરત હે, કે મેરે
 દીલસે ઇનકો દુર કરે. ઇસ અપની કુદરતકે સદકેસે, અપની કુદરતકે
 તુફલસે, મેરે દીલસે ઇનકો દુર કરદે. ઓર ઇસ્મ “ફઅઆલ”કો મએ ઇસ
 માએને ઓર ઇલતીમાસ-કે ચંદ્યાર દીલ પર અર્જ લગાયે. એક ઇલાજ
 યે હે, કે ઇસિતગ-ફાર પરહે, કે “અસતગ-શીરફાહે મીન જમીઇન મા
 કરા-હુલાહો, કવલન વ-ફેઅલન, વ અ-મ-લન. એતેકાદન, વ ખાતે
 રન. વ સામેઅન, વ-નાઝેરન વલા હવલા વલા કુવ્વતા ઇલા બિલાહ.”
 ઓર દીલમેં યે ખ્યાલ કરે, કે યે ખતરા, જો નિસખતે આતીનકા
 મજાહમ હુવા હે; દાખીલે મા-કરાહ હે, ઇસસે તૌખા કરતા હું,
 ઓર આમુરજશ ઓર અખશીશ તેરી આહતાહું ઓરબી ઇલાજ ઇસકે હે,
 જીનકે ખ્યાનકી ઇસ વક્ત ઝુરરત નહીં હે. શીર કીસી વક્ત અ સુરતે ઝુરરત
 ખ્યાન કી-જયેગી. યહાં સીફ ઇતના સમજ લે, કે ઇલાજકે
 બહોતસે તરીકે હે. ઇસ વજેસે કે. મીઝાજે આતીન. તાલીખોંફ
 મુખતલીફ હોતે હે. ઇખતીલાફ મીઝાજકે ખાએસ, કીસીકો કીસી
 નુસખેસે ફાયેદા હોતા હે, ઓર કીસીકો કીસીસે. મગર ઇસ
 મીઝાજકી કેરીયત મુરશીદાને કામીલહી અપને આતીનકી કુવ્વત.
 અપને મતખમે તીખમે રહાનીકે તજરબેસે માઅલુમ કર સકતે હે.
 ઓર ઉસકે મોવાશીક ઇલાજ ખતાતે હે. ઓર વોહી ફાયેદા દેતા હે.
 ઓર જો ઇન આતીની મીઝાજેકા પેહચાનના નહીં જાનતા હો, ઉસકે
 રખરે સખ ઇલાજેકી તફસીલ, ઓર તેઅદાદકા ખ્યાન કરના
 લા-હાસીલ હે. ઓર યેબી વજે હે, કે દીલ પર ખતરાતકા વારીદ
 હોના કઇ હાલતોમેં હે, કે કબીતો વોહ બહોત થોડી કુવ્વતસે

આતા હે, ઓર ઘોડી રીખાજત, ઓર કોશીશસે દુર હો-જતા હે. ઓર, કબી મીસલે શેરકે અયુસી તાકતસે આતા હે, કે સારી જમીઅતે સાલીકકો ખા-જતા હે, ઓર કઇ કઇ દીન રેહતા હે. વોહ કબી સખ્ત મુઝહીદાકે એક અમલસે, ઓર કબી દો અમલસે, ઓર કબી કઈ અમલોસે, કે જે મોવાશીક ઉસકી કુવ્વતકે કુવ્વત રખખે, ઉસ્સે જતા હે, ઓર ચુકે ખતરેકે કુવ્વતકી પેહચાન, ઓર મુઝહીદોં ઓર અમલોંકી કુવ્વતકી પેહચાનબી, મુરશીદાંને કામીલ-કોહી હોતી હે. ઓર વોહી મુતાખીકે કુવ્વત ખતરેકે મુઝહીદા, ઓર અમલ ખતાતે હે. ઇસલીયે તાલીખે મુઅતદી, અખની તજવીઝસે મુકાખીલા ખતરાતકા નહોં કર સકતા. ઉસકો તો એક પેહી અમલ ચાહીયે, કે જહાંતક હો-સકે, વહાંતક નશી ખવાતીરમે, ઓર ઉનકો દીલસે મીટાનેમે કોશીશ કરે. ઓર યે ખાત જાનની ચાહીયે, કે તાલીખકે હકમે ખતરાત બહોત આડે આતે હે. જમ તક ઇન ખતરાતકી કુછબી ખુન્વાદ બાકી રેહતી હે, ખતરા દીલપર આ-જતા હે. તો ઇલહામકા આના મૌકુફ હો-જતા હે. ઓર જમ ખતરા બંદ હો-જતા હે, તો વારેદાત અપના ગલબા કરતે હે. અગરયે દુસરે દરજેમે શીલ-વાકેઅ વોહ વારેદાતબી ખતરાતકી હે, મગર અવ્વલન સાલીકકો ખીદુન બીસકે ચારા નહોં, ઓર ઉનકે હકમે કેહતે હે, કે “હાજેહી વારે દાતુન તુરયા-ખેહા ઇતફા-ઝુત તરીકા.” યાને ઇતફાલે તરીકત, ખઅ્યેગાને રહાનીકો ઇન વારેદાતકા દુષ પીલાયાજતા હે. જસસે વોહ પુરવરીશ પાતે હે. મરજે હદીસે નફસ-યે હે. કે આદમી અપને ઇરાદેસે અપને જીહી જમે ખાતે કરે, ઓર મનસુખે ધડે. જોખ ચીલ્લી બન જાયે, જમ કોઈ રાત દીન હદીસે નફસમે ફસા

રહેતા હે, તો યે મરઝ ખડતા જાતા હે, ઓર દીલમેં અપનાં ધર ફર
 લેના હે, શીર ખડી મુશ્કીલસે દુર હોતા હે. જસ આદમીકે દીલખર
 ધસ મરઝકા ગલખા હો, ઉસકો જીકરકે વંત યે મરઝ બહોત સતતા
 હે. મરઝે ધનતેકાશે સુ-વરે મહસુસાત-યે હે, કે આદમીકા ખાતીન
 એક આધના હે. જો જસમકે મકાનમેં રખખા હુવા હે ઓર ધસ
 મકાને જસમકે પાંચ રોઝન હેં હવાસે ખમસા. યાને બાસેરા, (દિખના)
 સામેઆ (સુનના) શામ્મા (સુંધના) જામેકા (ચખના) લામેસા (ધુના)
 ધનકી મહસુસાતકા નકશ, યાને બિન ચીઝોંકા નકશ, જો દેખી જાતી
 હેં. સુરતેં વ-ગયરા, ઓર બિન ચીઝોંકા નકશ, જો સુંધી જાતી હે.
 જયસી ખુશખેયેં વ-ગયરા બહોતસી કીસમકી હેં. ઓર બિન ચીઝોંકા
 નકશ, જો ચખખી જાતી હેં, જયસ ખટાસ, મીકાસ વ-ગયરા. બહોતસે
 ધકસામકી હેં. ઓર બિન ચીઝોંકા નકશ, જો છુપ જાતી હેં. જયસી
 સખતી નરમી વ-ગયરા બહોતસી ચીઝોંકી હેં, ધન હવાસોંકે રોઝનોસે
 આધનયે ખાતીન પુર હો-જાતા હે. ઓર ઉસસે ખાતીન ખરાબ ઓર
 મંચલા હો-જાતા હે. જય કોઇ જીકર કરને, યા તવજજો ધલિલા, કરને
 બયેઠતા હે. તો વોહ અકસ, ઓર નકશ સામને આ-જાતે હેં. ઓર
 ધસ કામકે માને ઓર હરીજ હોતે હેં. પસ તાલીબે સાદીક, ઓર
 સાલીકે તરીકતકો અપને આધનયે ખાતીનકો ધનતેકાશે, સુ-વરે મહસુ-
 સાતસે અયસાહી બયાનાં ચાહીયે, જયસા કે ફાટોઆફર, યાને અકસી
 નકશા ખેંચને-ચાલા, કાંચકી ઉસ પલેટ ઓર તખતીકો રૌશનીસે બંચાતા
 હે. જસપર અબ્વલ મસાકા લમાયા જાતા હે. ઓર જસપર અબ્વલ
 અકસ, વકતે અકસ-કશીકે પડતા હે. ઓર ઉસકો અબ્વલ અધિરે
 મકાન, યા પરદામેં રખતા હે. જહાં રૌશનીકા ઉસપર અસર નહો.

ઐર રૌશની, મકાન યા પરદેકે કીસી રૌઝનસે આકર, અપને અસરસે ઉસકો ખરાખ ઐર દાગદાર ન કરદે. ઐર શીર વોહ અકસ-કશીકે કાખીલ ન-રહે. ઇસ ગરઝસે હરએક રૌઝને મકાન, યા પરદેકા. કે જીસસે રૌશની બાહરસે અંદર આની બંદ કરતા હે. અયસેહી તાલીબે સાદીક, સાલીકે તરીકે ઇલ્લાહકો આહીયે, કે મહસુસાતકી રૌશની, મકાને જીસમકે રૌઝન-હાયે હવાસે ખમસાસે આઈનિયે આતીન, યાને દીલ-પર આને ન-દે. ઐર ઉસકો દાગ-દાર હોને ન-દે. ઐર એક રૌશની નામે અલાહ, કી જીકરકે વક્ત ઉસ પર, પડનેકે લીયે જીસકો તૈયાર, ઐર મોહૈયા રખ્ખે. યાને આંખોંકો અયસા બંદ રખ્ખે, કે જીરરતે અશદ ઐર જાયેઝકે સીવા, વોહ કીસીકો ન દેખે. કાનોંકો અયસા બંદ કરે, કે જીરરતે અશદ, ઐર જાયેઝકે સીવાયે કોઇ આવાઝ ન-સુને. નાકકો અયસા બંદ કરે, કે જીરરતે અશદ, ઐર જાયેઝકે સીવાયે, કીસી શયકો ન-સુંધે. ઝખાનકો અયસા બંદ કરે, કે જીરરતે અશદ, ઐર જાયેઝકે સીવાયે કીસી ચીઝકો ન ચખે. હાથ મોંહ ઐર બદનકો અયસા બંદ કરે કે જીરરતે અશદ; ઐર જાયેઝકે સીવાયે કીસીકો ન-છુયે, જખ અયસા અમલ કરેગા, તખ આઈનિયે આતીન જીલા પાયેગા, ઐર કાખીલ જીસકે હોગા, કે અનવારે અસમાયે ઇલાહીકા અકસ ઉસપર પડે, યા ઇસકો યું સમજો કે, યે તીનોં મરઝે ખતરાત, હદીસે નક્સ, તુકુશે સુ-વરે મહસુ-સાત, મીસ્લે હવાકે હે, ઐર દીલ મીમ્લ ખાલી બરતનકે, જીસમેં વોહ હવા ભરી હુઈ હે. ઐર જીકરકે અનવાર, મીસ્લ પાનીકે હે. જો ઇસ ખાલી બરતનમેં ભરના હે. જો કોઇ ઇલામે ખવાસે અશીયાસે કુછબી વાકી હે, વોહ ખુશ જાનતા હે, કે જખ તક બરતન-મેંસે

જા ન નીકળે, પાની બરતનકે અંદર નહીં જા-સકતા. ઇસલીયે કે
 જા પાનીકો આને નહીં દેતી, રોકતી હે, યે તમાથા ઉસ વંત
 જા હોગા, કે જખ કીસી મટકેકો ઊલટા કરકે તાલાખમેં છોડતે
 હં. ઓર વોહ નહીં ડુખતા. વજે યેહી હોતી હે. કે હવા જે
 પેહલે મટકેમેં ભરી હુઈ હોતી હે. વોહ પાનીકો મટકેમેં આને નહીં
 દેતી. હાં જખ મટકે-મેંસે હવા નીકાલ કર પાની ઉસમેં ભર દેતે હેં,
 ઓર મોહ તક વોહ ભર જના હે, તો શીર પાની હવાકો ઉસમેં
 આને નહીં દેતા. અયસેહી ઝરફે દીવકા હાલ હે, કે જખ તક
 ખતરાત, હદીસે નફસ, ઓર નુકશે સુ-વરે મહસુમાન, ઇતમેં ભરી
 હુઈ હેં, વોહ અનવારે જીકરે ઇલાહી, ઓર તજલ્લીયાતે અસમાયે
 ના-મુત-તનાહી, કો ઉસમેં આને નહીં દેતી. ઓર જખ જીનકો
 તરકીખ ઓર કાય-દ્યે તરીકતસે નીકાલ દીયા જતા હે, ઓર જીનકી
 જગે અનવારે અસમાયે ઇલાહી ભર જાતે હેં. ઓર દીલ ઉનસે પુર
 હો-જતા હે, તો શીર વોહ ખતરાત, હદીસે નફસકો ઉસમેં આને નહીં દેતે.
 ઓર સુ-વરે મહસુમાતકે નુકશકો ઉસમેં જમને નહીં દેતે. મુરશીદાને કામીલ
 ઇન ખતરાતકો દીવસે દુર કરનેકી, ઓર ઝરફે દીલકો ઇનસે ખાલી કરનેકી, યે
 તરકીખ ખતાતે હેં, કે કેશીશ કરકે જીકરકો કાયેમ મુકામ ખતરાતકે,
 ઓર મુલાહીઝા, માઅનીયે જીકરકો, ખજાયે હદીસે નફસકે. ઓર
 વાસ્તયે [શયેખકા તસવ્વુર] કો ખજાયે નુકશે સુ-વરે મહસુમાતકે
 કાયેમ કરો. ઓર ઇન તીનોકી તકમીલ મફહુમે મુલાહીઝાસે હોતી હે.
 જીસકી તફ્સીલ મિલ-મુશાફા ખતાઈ જાયેગી, ઇસ વજેસે કે રાખેતા,
 ઓર મુલાહીઝા, ઓર મફહુમે મુલાહીઝા, હર જીકરકા અલાહીદા હે.
 સખકો ઇસ દીવકી ખરાબી મતકી ખરાબીને ખોયા હે. મન અછઝા
 તો સખ કુછ અછઝા. ઇસ તો ઇસ મનકી ગત, ઇસ દીલકા હાલ

અમ કાન લગાકર સુન, જે દુન્યાવી શીકરોમે' સુખહોસે શામ કર દેતા હે. યે મન, યે દીલ, હરસે, અલ્લાહસે, અપને પ્યારે. અપને મહબુબસે દુટકર જુદા હોકર, અલગ હોકર, મોંઢ ફરકર, ઇસ દુન્યાકે, ઇસ જહાંકે કીચડમે' ફંસ ગયા હે. કબી જીકર કરને ખયેઠતા હે, તો અયસા હે, જયસા “ નયા મુસદ્દા મસજીદ ખીચ. ” કે અમર યે વોહ જીસમકો મસજીદયે' લેઆતા હે. મગર દીલ ઊસકા બાહેર દુન્યાકે કામોમે' પડા રેહતા હે. ઓર વહાં અયસા તંગ ઓર ખીરા હુવા હોતા હે, કે જયસે પીંજરમે' જાનવર હે. યા નયા મુસદ્દા મસજીદકે ખીચ હે, જે કહો વોહ સચ હે. દોનોંકા એકહી હાલ હે. ઇસ મનકો, ઇસ દીલકો, યુ' સમઝાઓ, કે અય દીલે નાદાન, કયું બાહેર જુલ્લા બટકા શીરતા હે! કબી તો અસલી ખાન સમઝ. ઓર અપને અસલી ઘરમે', કે જે આગાહી, ઓર યાદગારીયે ઇલાહીકા હે આ. ઓર ઇસિ પરાન, ઇસિ દમ. ઇસ સાંસકી ખતર લે, જે ખીદુન યાદે ઇલાહી, ઓર ખીદુન ઇયાદતે શરઇકે, કયસા બરઆદ ઓર કયસા મુફત જા-રહા હે. અપને દમોંકા ઓર અપને સાસોંકા શુમાર ઓર હિસાબ કર. ગીનતી કર, કે દીન બરમે' કીનતી બાર આતે હેં, ઓર કીનતી બાર જાને હેં. ઓર કોનસા હિસમે' યાદે ઇલાહીમે' ગુજરતા હે. અંદરકે દમકે સાથ “ અલ્લાહ ” ઓર બાહેરકે દમકે સાથ “હુ” કેહતા હે, યા અંદરકે દમકે સાથ નશી, ઓર બાહેરકે દમકે સાથ અસખાત કરતા હે. ઓર ઇન દોનોં દમોંકે સાથ “ લા ઇલાહા ઇલિ-લ્લાહ, ” કો નહીં છોડતા. દેખ સમઝ ઓર શીર સમઝ, ઇન અનફાસકા પાસ રખ. ઓર ઇસ પાસે અનફાસકો ન-જુલ. અયસા વક્ત શીર નહીં મીલેગા, અયસી જગા શીર

નહીં મીસેગી. કે હર નકસ, હર સાંસ પર તુઝકો ઇખત્યાર દીયા હુવા હે. યાહે “અલ્લાહ” કહે, યાહે “હુ.” જખ યે દમ નીકલ ગયા, તો શીર તુઝકો કોન પુછતા હે ! “ખી મુઝ જવાંધ ચોર.” યાને જવાંધખી કદરબી ઉસી વકત તક હોતી હે, કે જખ તક ખી યાને લડકી જીતી હે. જખ ખી મર ગઇ, તો જવાંધખી ચોરકે મીસાલ હો-ગયા, શીર ધરમેંબી નહીં ધુસ સકતા.

અય મન, અય દીલ, મા-સીવાયે અલ્લાહકે, ધ્યાનોંકો, દુન્યાવી ખ્યાલોંકો છોડ. તેરા કયા ખુરા હાલ હે, “ કે જગ આંતામે” દોડે દોડ.” દોડ દોડતા હે, ભાગા શીરતા હે. કબી ઇધર કબી ઉધર. કબી વહાં ઓર કબી વહાં. એકદમ કીરડી જગા કરાર નહીં. કયું બે-વકુફ હો-રહા હે. કયું નાદાન બન રહા હે. ધીકે જુલાવેમેં કપાસ ખા-રહા હે. ઇસ જગકો ઇસ દુન્યાકો, ઇસ જહાનકો. કે જે ઝાહીરમેં બડા ચટકીલા ઓર બડા મજેદાર, ઓર બડા મીઠા હે. અયસા સમજ, કે જયસે “ ઉંચી દુકાન ઓર શીકા પકવાન.” કે બાતીનમેં બહોતહી કસીલા ઓર બહોતહી બદ મઝા, બહોતહી શીકા હે. બચ્ચોં ઓર તમાચાઇયોંકી તરેહ દુકાનકી ટીમ ટામ, ટીપ ટાપ, ઉંચા રંગીલા સજલા હોને-પર નજ. આકીલોં ઓર દાનાઓંકી તરેહ ઇસકે પકવાન, ઇસકે ખાનેકે અસલી ઓર બાતીની મજે પર નઝર રખ. કોઈ દાના ઉસ સાબીત મીરચકો નહીં ખાતા. જીસકે ઉપર ખુરા ચક્રર લીપડી હુધ હો, વોહ જાનતા હે, કે ઉપરકી મીઠાસકા મઝા થોડી દેરકા હે. શીર મોંહમેં મીરચેં લગેંગી. મોંહ પર ચપ્પઃ મારને પડેંગે. અયસેહી ઇસ જગકા હાલ હે. કે ઉપરસે મીઠા, ઓર અંદર ઇસકે મીરચેં હે. મઝા ઇસકા બે-સખાત ઓર દાની હે. શીર અયસે બે-સખાત, ચંદ સેબ

ફાની જગતે ધ્યાનકો છોડ, ઓર હસીસે ધ્યાન લગા. જો બાકી ઓર દાયેમ ઓર લા-ઝવાલ હે. ઓર વોહ મીઠાસ ઉસકે પકવાન, ઓર ઉસકે તજજીયાતમેં હે. કે અગર એક છુકમાની ઉસમેંસે ખાલે, તો સારી ઉમર તેરી જાનસે હસ મીઠાસકા મઝા ન જાયે. ઓર ઝયાન ચાટતાહી રેહ-જાવે.

અય મન, અય દીલ, તુ ચે કયા મનસુમે અંદરહી અંદર, જીહી જીમેં ગાંઠ રહા હે. ઓર આપહી આપ બાતેં કર રહા હે. ઓર શેખ-ચીક્ષી બનકર, ઇનિ મનસુમોમેં ખેડા, ઓર શેહર બસા રહા હે. દેખ તો સહી. તેરે ઇસ હદીસે નફસકો સુનકર, તેરા દુસ્મન શયતાન, કયસા તેરે સર પર હંસ રહા હે ઓર કેહ રહા હે, કે ખુશ હમારે દમમેં આયા હે કયસા હમારી દોડી પર લગા શીરતા હે. તુ કુછ સમઝ ઓર સોચ, ચે જો ચટક જીહી હે, ચે જો ચીંતા જગકી હે, ચે જો હદીસે નફસકી હે, ઓર જો તુઝસે પ્યાર મોહખત જોડ રહી હે, અયસી હે, કે બાતોં-મેં તો ચીકની ચોપડી હે, બડી બડી મીઠી મીઠી બાતેં બનાતી હે, ઓર કામોમેં ખાર હે. શીટ શીટ, તુ હસકે ફરેખમેં હસકે દમમેં ન-આ. કુછ કરતખ કુછ કામ, કુછ ઇઆદત, કુછ તવજજો ઇલ્લાલા, ખાલે-સન લિલ્લાહ કર. ઓર નીરી બાતેં બનાતી છોડ ઓર હદીસે નફસકા સર તોડ. ચે બાત દીલકો સમઝ કર, ચે બાત સમઝ. કે તુજો હરકે ધ્યાન. તવજજો તામે ઇલ્લાહકો છોડકર, મનકી બાતોં, હદીસે નફસ. ઓર દીલકે ખતરોંમેં લગ રહા હે. સારી માયા, સારી દીલત, સારી નેઅમતે બાકી, લા-ઝવાલ, સચ્ચીકો છોડકર. જુટે જગ, ઓર ફાની, ઓર ચંદ રોનકો, કે આજ હે કલ નહીં. નહીં નહીં આજ હે. ઓર

આજીવી નહીં હો. ઇસકો લે-રહા હો. ઓર શીર મોંહસે કેહતા હો. કે
 મેં હરકી સાધના કંતા હું. ક્યું તેરી અકલ મારી ગઈ હો. ક્યું
 તેરી મત મારી ગઈ હો. સારી મત સારી અકલ તુ મત. ખો. કું
 તો સમજ, માને નીરી ખાતે ખનાતેસે, ઓર કુછ કામ ન કરનેસે, ઘર
 ઉજડતા હો. ખરાબી આતી હો. અયસે કામ ન-કર, કે જીસસે ઇસ
 ઉમરકી તીજરત, ઓર સવદાગરીમેં ટોટા આવે. અગર તુ પ્રેમ-રમ
 ઓર મોહખતે હકીકી-કી મીઠાસ ચાહતા હો તો હરસે ધ્યાન લગા.
 ખુદાકી તરફ તવજાને કર, દીવકા મોંહ ઉસકી તરફ ફેર. સારી સાખોંકા
 છોડકર, સારે રીશતોંકા તોડકર, સારે ઇલાકોસે મોંહ મોડકર ખુદાકે સાથ
 પીયાકે સાથ કે જો પ્યારા હો, ઓર મહાપુમ હો, ઉસસે દીવકા બાંધ. ઉસીસે
 અપના રીશતા જોડ, ઉસીસે અપના તાઅલ્લુક પયદા કર, ઓર ઉસકે
 ધ્યાનમેં રુખ, સુપોહ ઓર શામ બુલ જાવે, ઓર તુઝકો કુછ ખબર નહો.
 કે અમ વકત શામકા હો, યા સવેરકા. દીન હો યા રાત. ઓર અગર
 ઇસ ધ્યાન કરનેકે હારીજ ઓર માને ઓર પ્યાકાત હોં, ઓર ઇસ
 ધ્યાનમેં કીસી કીસીના ધ્યાન. કીસી કીસીકા પ્યાલ આવે, તો અપને
 દિલકો અપને જીકો સમજા, કે “ તુઝે પરાઈ કયા પડી, તુ અપની
 તો નખેડ. ” અગર તુ અયસા ધ્યાન કરેગા, કે જીસકો તવજાને
 તામે હલકા કેહતે હોં, તો વાહ રસ. વોહ મીઠાસ, કે જીસકો પ્રેમરસ
 કેહતે હોં, વોહ તુઝકોબી હાસીલ હો જાવેગા. મગર યે પ્યાલ
 રખે, કે યહાં સાખ, ઓર કુંબેકે છોડનેસે, જાહીરી સાખ,
 ઓર કુંબા, મા, બહેન, જનો ફરજંદ છોડના. ઓર ઉનસે બિલકુલકી
 કતે તાઅલ્લુક કરના મુરાદ નહીં હો બલકે ખાતીની સાખ. ઓર
 કુંબેકો યાને તાઅલ્લુકાતે દીલીકો, કે જો મા-સીરાયે અલાહકી તરફ
 હોં. ઓર વોહ તાઅલ્લુકાત ઉસકી માં, બહેન, જનો ફરજંદ હો-રહો
 હોં. ઉસકો છોડના મુરાદ હો. ક્યું કે ઇનકે છોડનેસે તવજાને તામ

હાસીલ હોતી હે, અથવા નહીં કે જાહીરી કુંબા, ઓર જાહીરી સાખકે છોડનસે. દેખો કોઈ જાહીરી કુંબે, કબાલે, ઝનો, ફરજંદ, માં, બહેન. કો છોડકર, ઉનસે કતે તાઅલ્લુક કરકર જંગલમેં જા બચેકતા હે. ઓર બાતીની કુંબે, બાતીની કબીમે. દીલકે ખુરે ખુરે ખ્યાલાત, દીલકે મા-સીવાયે અલાહકે તાઅલ્લુકકો નહીં છોડતા, તો ઊસીમે પુરા ધ્યાન ઓર તવજજને તામે ઇલલા નહીં હો-સકતી. જાહીરી કુંબે, જાહીરી સાખ, ઝનો, ફરજંદ, માં, બહેનમેં રહે. ઉનસે આરીઝે તાઅલ્લુક હો, અસલી ઓર હકીકી તાઅલ્લુક, બાતીની સાખ, ઓર ઇલાકા મા-સીવાયે અલાહકે ન-રખે. તો વોહ પુરા ધ્યાન, તવજજને તામે ઇલલા કર સકતા હે. ઇસ મસઅલેકી હકીકત, ઇસલામને બતલાઇ હે. ઓર ઇસ મસઅલેકો* ઇસલામને સીખાયા હે જાહીરી ઝનો, ફરજંદ, માને તવજજને તામે ઇલલા નહીં. એક ઝનકી જગા આહો તો ચાર ઝન કરો. સીફ માને તવજજને તામે ઇલલાકે બાતીની ઝનો ફરજંદ દીલકે હેં, ઓર જાહીરી ઝનો ફરજંદ, તો બાઝે વજત બાઝેસે તવજજને ઇલલા હો-જાતે હેં. યાને જબ કોઈ દાના, અપને ફેઅલ ઓર ફરજંદકી સુરત પર નઝર કરતા હે, તો હજાર દર હજાર હીકમતેં, સુતઅતેં, કારીગીરીયાં, ઇસ હકીમે અલ્લા ઇતલાક સાનેઅકી ઉસપર જાહીર હોતી હેં. અગર વોહ હીકમત દોસ્ત હે, તો ઇસ નઝરસે ઊસકો ખુદાકી હીકમતસે મોહખત, ઓર તાઅલ્લુક પવદા

---

*અહલે ઇસલામકે સીવાયે ઓર કોમોને, કે જે સાલીક તરીકે ઇલલા થે. જબસે નસારામેં શેહબાન, ઓર દુનુદમેં જોગી, ઇન લોગોને ઝનો ફરજંદે જાહીરીકો છોડનાબી તરીકતકે લીયે લાઝીમી કરાર દીયા થા. લેકીન ઇસલામમેં યે બાત નહીં હે.

હોતા હે, ઓર ઇસિ હીકમત, ઓર સુનઅતે ઇલાહીકી મોહબ્બતસે
અપને ઝનો ફરજંદકો બહોતહી પ્યારા સમજતા હે. ઓર યેહી કેહતા હે.

દેહદ નુતકે-રા સુર-તે યું પરી,

કે કદ્દ અસ્ત યર આબ સુરત-ગરી.

ઝાહીર હે. કે ખુદાકી હીકમત, ઓર ખુદાકી સુનઅતસે મોહબ્બત
હોના, ખુદાહીસે મોહબ્બતકા હોના હે. ઓર યે મોહબ્બતે તખ્ત
મોઅયદે મોહબ્બતે હકીકી હે. ઓર ખાએસે હુમુસે તવજ્જો ઇલલા હે.
યા યું સમજો, કે સીદ્દાતકે આસારકી મોહબ્બતખી સીદ્દાતકી મોહબ્બત
હે. ઓર સીદ્દાતકી મોહબ્બત જાતકી મોહબ્બત હે. યા ઇસકો યું
સમજો, કે જાતકી મોહબ્બતસે સીદ્દાતકી મોહબ્બત, ઓર ઉનકે
આસારકી મોહબ્બત હોતી હે. ઇસકી હજરહા મીસાલેં દુન્યામેં મૌઘુદ
હેં. હાજત ઝયાદા તશરીહકી નહીં. પસ ઝાહીર હે. કે ઝનો ફરજંદ
સામે ઝાહીરીસે, ઇસ નઝરસે મોહબ્બત, ઓર તાઅલ્લુક રખના તખ્ત,
ઓર જેલી મોહબ્બત ઓર તાઅલ્લુક હે. ન અમલી ઓર હીકી
ઇસલીએ માને તવજ્જો ઇલલા નહીં, દાં. ઇસકી યે નઝર કુટ જાવે,
ઓર ગફલતસે આંખો પર ચરખી શીર જાવે, ઝનો ફરજંદકો દેખે.
હીકમત ઓર સુનઅત, ઓર કુદરતે ઇલાહી ઉસમેં નઝર ન-આવે,
અપની કીસી ગરઝ યા નુકસસે ઉનસે અસલી પ્યાર, ઓર મોહબ્બત
અવસી રખે, કે દીલમેં ઉન્હોંકી મોહબ્બતકો જગા હો. ઓર કીસી
મોહબ્બતકી ગુંજાઇશ-હી નહો. તખ્તો યેલી દુન્યા હે. ઓર માને
તવજ્જો તામે ઇલલા. પસ ઇસકો ખુબ સમજ લે, કે—

ચીસ્ત દુન્યા અઝ ખુદા ગાશીલ ખુદન,

ની કુમાશો નુકરાઓ ફરજંદો ઝન.

હાં, જીસ કીસીને સારી ખાહીશ, સારી તવજ્જો, હરકે સંગ, પીયડે સાથ, અણ્ણાહકે સાથ લગાયે, તો શીર વોહ કીસકા. ઓર ઉસકા કોન બાઈ હે ઓર કીસકે સાથ ઉસકા રીશતમે દીલી, ઓર અસલી રેહતા હે. ‘સખ સાખોદે આગ લગા.’ વોહ દીલકી સખ સાખોં, ઓર તાઅલ્લુકોંકો કે જો મા-સીવાયેકી તરફ, અસલી ઓર હકીકી સુરતમે હોતી હે. ઉનકો આગ લગા દેતા હે. ઓર ગંદા ખુદા, અણ્ણાહીસે દીલકા અસલી રીશતા, ઓર ખાતીની ધલાકા રખતા હે. ઓર ઉનસે અગર જાહીરી રીશતા, ઓર તાઅલ્લુક રેહતાબી હે. તો વોહ અસલી ઓર દીલકા તાઅલ્લુક નહીં હોતા, આરેઝી ઓર ઝીમની તાઅલ્લુક હોતા હે. ઓર જગ્ય ઉસકી મોહખતે અસલી હરસે, ખુદાસે, અણ્ણાહસે લગ ગઈ, ઓર દીલકા રીશતા ઓર તાઅલ્લુકે અસલી ઉસસે મજખુત ઓર મુસ્તહ-કમ હો-ગયા, તો શીર ઉસકોં ઓરોંસે મોહખતે અસલી છોડનેમેં, ઓર તોડનેમેં ફૂલ લાજ, ઓર શરમ નહીં રેહતી. હાં, અણ્ણાહકી મોહખત, ઓર કીસકે તાઅલ્લુકકે ગેલ ઓર ઝીમનમેં ઓરોં-કોબી મોહખત રેહતી હે. અયસી સુરતમેં ઓરોંકી મોહખત, અણ્ણાહીકી મોહખત હે. વોહ ખરાબી નહીં લાતી, પસ જો તુ ચે ચોહતા હે, કે હરકા મેલ, ખુદાકા વીસાલ હો. તો ફુટમ ઓર કખીત્રા, તાઅલ્લુકાતે દીલી, જાહીરી ઓર ખાતીની, મા-સીવાયે અણ્ણાહકા છોડકર, જુકરે ઈલાહીકી ઝરમેં લગા, નફસસે મુકાબીલ ફોકર લડ. ઓર ખાહીશાતે નફસાનીકો પાસ ન-આને દે. ચે અયસી ખાત હે, ઓર અયસા અમલ હે, કે ઈસમેં બહાહી મજા હે. જુગ જીવન જહાંકી ઉમર તક ઈસકા ચટકા, ઈસકા ચસકા નહીં ખતા. શીર તો નફસબી લાખે.]

હો-જતા હે, અપની બદ રંઝીયાં છોડ દેતા હે. ખુચે કુત્તેકા ચેહી કાયેલ હે, કે જમ તક મટકેમે આટા હોતા હે. તો વોહ ખાને આતા હે, ઓર જમ આટા નીબડ જતા હે, ઓર મટકેમે નહીં રેહતા, તો ખુઆબી અટક જતા હે. ઓર શીર નહીં આતા. ઈસી તરેહ જમ તક દીલમે મોહખ્ખત, તાઅલ્લુકાતે ઝહીરી, ઓર ખાતીની મા-સીવાયે અલાહની અસલી હે, ઓર યે આટા ઉસમે બરા ફુચ હે. તમ તક યે નફસ ખુચા કુત્તાબી ઉસ આટકો ખાને દોડતા હે. ઓર આતા હે. ઓર દીક કરતા હે. ઓર જમ આટા નીબડા ઓર ન-રહા, તો ખુચા સટકા ઓર ચલ દીયા. ઓર જો કોઇ યે ચાહે, કે મેં કુટમ ક્ખીલે, ઝહીરી ઓર તાઅલ્લુકાતે ખાતીની, દીલી, મા-સીવાયે અલાહસેબી મોહખ્ખતે અસલી રખખું, ઓર ઊસકો ન-છોડું. ઉસકે સાથ ખુદાકે, અલાહકે પાસ ચલું, ઓર ઉસસેબી મોહખ્ખત જોડું, તો યે દો-દીલા પન હે દીલ તો એકહી હે. ઉસકો કીસી તરફ લગા લે. ચાહીયે ઓરોસે લગા, ચાહે અપને ખુદાસે. દોનોં તરફ દીલ નહીં લગ સકતા. ઓર દોનોં તરફ દીલકો રખતેસે કુછબી હાસીલ નહીં હો-સકતા. દો દીલા-પન રખતેમે ખુદા, અલ્લાહ, ક્યસે મીસે. તુ મોંહસે કેહતા રહે, કે અય અલ્લાહ, મેં તેરીહી મોહખ્ખત રખતા હું. ઓર શીર તુ ઓરોં-સેબી અસલી મોહખ્ખત રખખે. ઓર તુ યે કેહતા રહે, કે "ખયાકા નરનાઇન," મેં તેરેહીસે મદદ ચાહતા હું. ઓર શીર જમ કોઇ મુસીબત પડે, ઉસ વકત ઓરોંસે મદદ ચાહે, તો યે નહીં હો-સકતા. કે વોહ તેરે ઇસ ઉપરકે દીલસે કેહનેસે દમ ઓર ધાંસેમે આવે. ક્યુંકે વોહ તેરે સારે હાલ, સારી નિયતોં જનતા હે. ઓર વોહ અયસા હે, જયસે ઘણ, કે વોહ સારી ખાતોં જનતી

હે. શીર કયસે હો-સકે. કે, “ હાઈ આગે પેટ છુપાવે. ” હાં, જસકે દીલમેં પીયા, મહબુબે હકીકી, ખુદા, અલ્લાહ, હક, સમા જતા હે. ઓર અપની તજ્જીયાં, ઓર અપને જલવે, દીખાતા હે, માયા, ઓર આલમે મા-સીવાયે અલ્લાહકી લજ્જતે, ઓર મોહબ્બતે શીર ઉસકો નહીં ખાતી, ઓર અજઝી નહીં લગતી, સચ હે, કે જસકી ધુન હર સાથ લગે, જસકા ખ્યાલ ખુદાકી તરફ હો-જવે, ઓર કીસી તરફ ન-રહે, તો વોહ સખસે અલગ રહે. ઓર ઉસકે દીલકા તાઅલ્લુક અસલી તઓર પર સખસે છુટ જવે. ગોકે આરેઝી તઓર પર તાઅલ્લુકે જાહીની રહે, તો વોહ કબી ચીકના, ઓર કબી રૂખા, ન કીસીકી ગીઅત ઓર ગીલા કરનેસે ખુરા માનતા હે. ન કીસીકી ખુશામદ ઓર તાઅરીફ કરનેસે ખુશ હોતા હે. ઉસકે નજદીક ઉસકી ગીઅત ઓર ગીલા, ખુશામદ ઓર તાઅરીફ, મદહે, ઓર ખુરાઈ સખ એકસી હે. ઓર વોહ “ સાવન હરા ન લાડું સુખા. ” ઇસકી મીસાલ હે. પસ અય પ્યારે, અય તાલીમે ખુદા, જે તુઝકો ખુદાકી તલખ હે. અલ્લાહકે મીલનેકી ખાહીશ હે, તો સારે કુટમ કબીલે, સારે કુંબેકો યાને તાઅલ્લુકાતે જાહીરી, ઓર ખાતીની દીલી મા-સીવાયે અલ્લાહકે છોડ, ઓર ઉનસે અસલી મોહબ્બત ન-રખ. હાં, ખુદાકી મોહબ્બતકી વજેસે ઉનસે મોહબ્બત હો, તો કુછ મુઝાયેકા નહીં. ઇસ તરેહ દીલકો એક અલ્લાહીસે લગાકર, એક ઉસીકી તરફ કરકર ઉસ હર. ઉસ ખુદા, ઉસ અલ્લાહકો ચાદ કરનેકી ઓર ઊસકો મીલનેકી સીડી ચડ. ઓર ઇસ ખાતકો જનન, કે ગંગાકો જાતે હે, તો સખ કુછ મુંડા આવે હે, “ ગંગા ગયે મુંડ આવે સીધા. ” ઇસી તરેહ ઊસ હરસે, ઉસ ખુદા, ઊસ અલ્લાહસે, જનન જ લગાવે.

હેં, ઓર ખાર જોડતે હેં, ઓર ઉસકે ઈસ્ક ઓર મોહબ્બતકી મંગામેં
નહાતે હેં, તો ઓર સગ કુછ છોડના ઓર મુંઝાના પડતા હે.

અય પ્યારે, અય પીસર, અય નુરે યશમ, અય મુરીદ, અય
તાલીમે સાદીક, જીકરે ઇલાહીકે તરીકકી યે ખાત સુનલે, ઓર ઇસકો
સમજ લે, કે અપને હીરદે, અપને મન, અપને જીમેં,
અપને ખ્યાલમેં, અલાહકે નામકા વીંદ રખના ચાહીયે,
ઓર કીસ તરેહ દીલમેં જીકરે ખુદા કરના ચાહીયે,
કે જીસ તરેહ અપને ગુરૂસે, અપને મુરશીદસે, પાયા હો
ઇસ તરેહ ન કરે, કે ઓર કોઈ મુરશીદ ઓર ગુરૂકે સીવાયે ખતાયે
જીસકો કરે. યા કીસી કિતાબસે દેખે, ઉસકે મોવારીક કરે. નામ અલાહ
કા, ગુરૂ ઓર મુરશીદકા ખતાયા હુવા રંગ લાતા હે, ઓર કીસીકા
ખતાયા હુવા કામ નહીં દેતા. ઇસલીયે કે મુરશીદ તો જીક, ઓર
ઉસકા તરીકા, ખ્યાલી હો. યા દુસરા, તાલીમકે મીઝજે ખાતીની ઓર
ઇસ્તેઅ-દાદકો માઅલુમ કરકે મોવારીક ઉસકે ખતાતા હે. દુસરા ઇસ
ખાતકો કયા જાને ? પસ મુરશીદ, અલાહ-કે નામકી ઝરખ લગાનેકી
તરકીબ ખતાવે, તો શીર મુસ્તઅદ હોકર, દીલ પર ઉસકો અયસા
કુટ, કે જયસા ચાંવલ છડને વાલા મુસલ લેકર ચાંવલ છડતા હે. ઓર
ચાંવલકો ઉસકે છીલકેસે અલગ કરતા હે ઇસી તરેહ તેરી રહસે
જો નહસ લીપટા હુવા હે, જીસપર અલાહકે નામકી ઝરખેં લગા-
નેસે અલગ હો-જાયેગા. ઓર શીર ઈસ્કે ઇલાહી, રહકે અંદરસે નીકલે
ઓર જોજી મારે. જખ તુ હરકો બજે, અલાહકા જીકર કરે, તો
ખીઆનકો, શીકર કોબી જગાઓ, ઉસ જીકરકે માઅને ઓર મહફૂમ
મર, વક્તે જીકરકે ખ્યાલસે નજર રખો, ઓર અયસા ઉસ ખીઆનમેં

ਭੁਭੋ। ਕੇ ਆਫ਼ਰ ਔਰ ਭੀਤਰ, ਆਤੇ ਪੀਤੇ, ਸੋਤੇ ਜਗਤੇ, ਉਸਕੇ ਮਤ
 ਲੁਭੋ, ਤਾਕੇ ਖ਼ਸਿ ਮਸ਼ਕਸੇ ਅਧਸਾ ਛਾਵ ਹੋ-ਜਾਏ, ਕੇ ਉਸ ਫ਼ਰਕੇ, ਉਸ
 ਪੀਯਾਕੇ “ਜਪ ਫੁੱਤੇ ਤਪ ਅਪਨੇ ਧਰੇ.” ਆਪਿ ਅੰਦਰੀ, ਔਰ
 ਅਨਵਾਰੇ ਤਜ਼ਬੀਯਾਤ ਸਾਮਨੇ ਆਏ। ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਖ਼ਸ ਗੀਯਾਨਕੇ ਜਗਾਨੇਸੇ
 ਅਧਸਾ ਛਾਵ ਹੋ-ਜਾਏ। ਕੇ ਆਪਿ ਖ਼ੁਲੀ ਰਹੇਂ। ਔਰ ਅਨਵਾਰੇ ਤਜ਼ਬੀ-
 ਯਾਤੇ ਖ਼ਵਾਫ਼ੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏਂ। ਏ ਵੀਜ਼ਨੇ ਤਜ਼ਬੀਯਾਤ, ਏ ਮਾਲੇ ਅਨਵਾਰ
 ਤੇਰੇ ਆਤੀਨਮੇਂ ਹੈ। ਖ਼ਸ ਮਾਲ, ਖ਼ਸ ਵੀਜ਼ਨਤਕੇ ਯੁਰਾਨੇਕੇ ਵੀਏ ਖ਼ਸਕੇ ਪਾਸ
 ਔਰ ਲਗੇ ਹੁਏ, ਔਰ ਵਧਕੇ ਹੁਏ ਹੇਂ। ਜਰਾ ਗਾਹੀਲ ਹੁਵਾ, ਔਰ ਭੁਕਰੇ
 ਖ਼ਵਾਫ਼ੀਕੇ ਲੁਭਾ, ਔਰ ਉਨਹੋਨੇ ਉਨਕੇ ਯੁਰਾਯਾ। ਅਧ ਮੁਸਾਹੀਰ, ਜਗ,
 ਔਰ ਭੁਕਰੇ ਖ਼ਵਾਫ਼ੀਸੇ ਗਾਹੀਲ ਨਹੀਂ, ਕੇ ਧਰਾਂ ਖ਼ਸ ਆਲਮਮੇਂ ਖ਼ਸ ਫੁਨ੍ਧਾਮੇਂ
 ਫ਼ਨਾ ਹੋਨੇਸੇ ਪੇਹਨੇ ਔਰਾਂਕੇ ਘੜਾ ਡਰ ਹੈ ਖ਼ਸ ਜਗਨੇਕੀ ਖ਼ਸ ਗੀਯਾਨਕੇ
 ਜਗਾਨੇਕੀ ਤਰਕੀਯ ਏ ਹੈ। ਕੇ ਵੀਰਵੇਮੇਂ ਖ਼ਿਆਲਮੇਂ ਅਪਨੇ ਭੁਮੇਂ ਫ਼ਰਵਮ ਔਰ
 ਫ਼ਰ ਸਾਂਸ ਪਰ ਭੁਕਰ ਕਰੇ। ਔਰ ਪਾਸੇ ਅਨਫ਼ਾਸ ਰਘੇ। ਫ਼ਰ ਸਾਂਸਕਾ ਵਾਫ਼ੀਏ
 ਛਾਵ ਰਹੇ। ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਂਸ ਘੀਦੁਨ ਉਸਕੀ ਯਾਦਕੇ ਨ-ਜਨੇ ਵੇ। ਔਰ ਅਧਸਾ ਉਸਕੀ
 ਮਸ਼ਕ ਔਰ ਖ਼ਿਆਲਮੇਂ ਗੜ੍ਹ ਹੋ। ਕੇ ਘੀਨ ਧਿਆਨ, ਔਰ ਖ਼ਸ ਪਾਸੇ ਅਨ-
 ਫ਼ਾਸਕੇ ਉਸਕੇ ਨੀਂਦ ਨ-ਆਏ, ਅਗਰ ਨੀਂਦ ਆਵੇਭੀ ਤੋ ਉਸੀਮੇਂ ਸੋਏ,
 ਔਰ ਸੋਨੇਮੇਂ ਖ਼ੁਦ ਅਖ਼ੁਦ ਕਸਰਤੇ ਭੁਕਰਦੀ ਵਜੇਸੇ, ਔਰ ਫ਼ਰ ਵਮ ਪਰ,
 ਉਸਕਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰਖ਼ਨੇਕੀ ਵਜੇਸੇ ਏ ਭੁਕਰ ਜ਼ਰੀ ਰਹੇ। ਔਰ ਅਗਰ ਖ਼ੁਦ
 ਨ-ਆਸਤਾ ਫ਼ੀਸੀ ਸਯਾਸੇ ਵੇਛ ਅੰਦਰ ਹੋ-ਜਾਏ, ਔਰ ਕਯਕ ਵਾਰੀਦ ਹੋ
 ਜਾਏ, ਤੋ ਗੀਯਾਨਕੇ ਜਗਾਨਾ ਘਾਫ਼ੀਏ, ਔਰ ਖ਼ਸਕਾ ਖ਼ਿਆਲ ਘਾਂਧਨਾ
 ਘਾਫ਼ੀਏ, ਕੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਫੁੱ, ਵੇਛੀ ਹੈ। ਕਯੁੱਕੇ ਜਪ ਨਾਧਕੇ ਪਾਸ ਕੇ ਖ਼
 ਵਜਮਤ ਕਰਾਨੇ-ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ, ਤੋ ਵੇਛ ਉਸਤਰੇਕੀ ਧਾਰਕੋਫ਼ੀ ਸੰਵਾਰਤਾ
 ਰੇਛਤਾ ਹੈ। ਖ਼ਸੀ ਤਰੇਛ ਜਪ ਫ਼ੀਸੀ ਤਾਵੀਏ ਛੱਡਕਾ ਭੁਕਰ, ਜੇ ਖ਼ੁਦ

ખપુદ હોતા હો, ઓર ખંદ હો-જવે, તો ઉસકો ચાહીયે, કે ગીયાનકો જગાવે, ઓર ધ્યાનકો લગાવે, ઓર અસતગ-શીરશ્ચ અસતગ-શીરશ્ચ, કસરતસે પરહતા રહે. ઓર મીસદાક ઇસકા બને, કે “ઠાલા નાઇ ધાર સંવારે.” શીર ઇસિ ખાતકો દો-પારા સુન, કે હરસે, ખુદાસે, અલ્લાહસે, અયસા ગીયાન લગાવે, અયસી ઉસકી તરફ તવજ્જો તામ કરે, કે સુખ ઓર ખુદ, હોશ ઓર ખ્યાલ, સારે ખીસરાવે, ઓર ભુલ જવે, જમ અયસી કોશીશ કરે, તો વોહ અલ્લાહકા દોસ્ત, પારા. વલી બને. ઓર હર વક્ત વોહ ઉસકે જમાલકે દીદાર ઓર વિસાલમે મસ્ત રહે. કયુકે ઇસિકે દિલમે હર વક્ત વોહ હર, વોહ ખુદા, વોહ અલ્લાહ, ખસ ગયા હે, ઓર યે કાયદેકી ખાત હે, કે “મનમે ખસે સો સપના દિસે.” ખુદાસે, અલ્લાહસે, અયસા ગીયાન, અયસા ધ્યાન લગાવે, અયસી તવજ્જો તામ ઉસકી તરફ કરે, કે સારા હોશ, ઓર અકસ અપની ભુલ જવે, ઓર અપને હોશ ઓર અકલકી કુછ ખબર ન-રહે, ખુદાકે સાથ ધ્યાન લગાના, ઓર પુરા ગીયાન ઉસકા કરના બડા બનજ બડા બેપાર હે, “બનજ કરે તો હોયે શાહ.” જો કોઇ બેપાર કરતા હે, વોહ શાહ ઓર શાહુકાર લખપતી કરોડપતી હો-જતા હે. પસ અય તાલીમે હક, તુને અગર મોહખતે અલ્લાહ, ઓર ઇસ્કે ઇલાહીકા દમ બરા હે. ઓર ઉસકા નામ લીયા હે, તો ઇસકો આખીર તક નીચાહ. પુરા ધ્યાન ઓર ગીયાન ઉસકી તરફ કર.

અય તાલીમે હક, અગર તુ અલ્લાહકી માઅરે-ફત, હકકા ઇશક, ઓર ખુદાકી મોહખત, પુરી ચાહતા હે, તો બર જોયન યાને તમામ આલમે સમાખ, ઓર જવાનીમે તુ અલ્લાહકી, ખુદાકી, ઇબાદત (ખંદગી)

કર, ઉસકા જીવ કર, ઉસસે ધ્યાન. જિસસે લવ લગા. કોસી વક્ત ઉસકો મત જીવ જો અયસા ન-કીયા, ઓર જવાનીકી, મસ્તીમેં ઓર મફલતમેં ઉમર ખીત ગઇ. ગુજર ગઇ, ચલી ગઇ, તો શીર કહીં તેરા કામ હીકાના નહીં હે. વોહી હાલ હોગા, કે “જિતરા ચહના મરદક નામ.” જય ચહના યાને કોતવાલ શેહરકી કોતવાલીસે જિતર જાતા હે, ઓર મૌકુફ હો-જાતા હે, તો ઉસકા નામ શીર મરદક પડ જાતા હે, કુછ ઇજત ઓર આખર જિસકી નહીં રહતી. ઓર કોઈ ઉસકો નહીં પુછતા, કે કહાં જીતીયાં ચરખાતા શીરતા હે.

પસ જો કોઇ હરકે સંગ, ખુદાકે સંગ, અલ્લાહ-કે સંગ, પુરા ધ્યાન લગાયે, ઉસકી તરફ અપની પુરી તવજ્જો કરે, તો વોહી પીયુકા, ખુદાકા, અલ્લાહકા પયગામ, ઓર વીસાલ પાતા હે, ફના શીક્ષાહ, બકા-ખિલાહ હો-જાતા હે. જય પીયાકા પયગામ, ઉસકે અનવાર, ઓર તજવીયાત, અસમા વ સિફાતકા ઝુહુર ઉસને અપનેમેં પાયા, ઓર ફના-શીક્ષાહ, ઓર બકા-ખિલાહ, વોહ ફુવા, તો શીર વોહ પીયા. વોહ ખુદા, વોહ અલ્લાહ, “ન છોડે ન છોડન દે.” યાને નતો આપ ઉસકો છોડતા હે, ન ઉસકો છોડને દેતા હે. કયા અછજા હાલ હે, કયા અછજા વીસાલ હે. કયા અછજા પીયાકે સાથ ખ્યાલ હે. ખુદા સખકો અયસા ખ્યાલ, અયસા મુહામ નસીજ કરે. આમીન.

દુસરી બાર તાલીમે સાદીકકા જીવરો ઈબાદતમેં મરાગુલ હોના, ઓર કુછ કામચાળ હોના.

મે ફરમાકર મુરશીદે કામીલને તાલીમે સાદીકકો રખસત દીયા,

યુ'કે મુરશીદે કામીલકી દુસરી સોહબતસે તાલીમે સાદીકકે ખાતીનકી ખનિસખને સાખીકકે કુછ જાણ હો-ગઈથી, કે યે કાનુને કુદરત નિયમલ લો] હે. કે કામીલકી હર સોહબત. કુછ નકુછ ઝંગ, તખીખતસે દુર કરતી હે. તાલીમે સાદીક, બડી સર ગરમી, ઓર મુસ્તઅદીસે, બિન કવાએદ ઓર તરીકાસે, કે જે મુરશીદે કામીલને ખતાયે યે. અપને કામમેં મશગુલ હુવા. ઓર યુ'કે સ ઇ-દે અઝલી થા, ઇસખારે દોયુમકે મુજાહીદોં, રીયાઝત, અજકાર ઓર અશગાલમેં કામચાખ હુવા. કુછ આસાર ઇશક ઓર મોહબ્બતે ઇલાહીકે ઝાહીર હોને લગે. કે અલાહકે નામ પર જ લગને લગા. ઉસપર ઠંડી સાંસ ખરને લગા, ઉસકે નામ પર અંદરસે જોશ આને લગા. જીકકે અનવાર, જે દીલપર વારીદ હુયે, તો કારખાના દુન્યાકા સખ ખેલ તમાશા નઝર આને લગા. મગર યે ખીમારી શીરબી રહી. કે કબી કબી જે વલવલા, ઓર જળખ, ઇશકે ઇલાહીકા દીલમેં ઉઠતા થા તો હયા ઓર શમ, નંગોં નામેશ ઉસકે માને આતે યે. જળખ વારીદ નહીં હોને દેતે યે. ઓર ઇસ ખાતકા વોહ નહીં જનતા થા, કે એક જળખ અલાહ તઆલાકે જગખાતકા અયસા રખા રખતા હે, કે દોનોં જહાંકે અમલોંસે ખડા હે.

તીસરા જલસા, તાલીમે સાદીક, ઓર મુરશીદે
કામીલકા.

ઇસ હાલકે અઠ્ઠ કરનેકે લીયે, તાલીમે સાદીક, શીર હઝરત મુરશીદે કામીલકી ખીદમતમેં હાઝીર હુવા, ઓર જળખકે મુકદ્દમેં

જળખડે આસારકા હાલ અઝ કીયા. હજરત મુરશીદે કામીલ, ઇસ્કે હકીકીકે ઝુહુરાત, ઓર આસારકા હાલ સુનકર બહોત ખુશ હુયે. ઓર ફરમાયા, કે ये ઇસ્ક ઓર લાગ ઇસ કામકી જાન હે.

યાને જળ લાગ ઓર મોહખત અલાહસે, લગ જાતી હે, ઓર ઇસ્કે હકીકી અપના ઝુહુર કરતા હે, તખલી પાર ઉતરતા હે, કયું-કે શીર હર અમલ, હર કામમેં ઉસકી નિયત, અલાહીકે વાસતે હોતી હે. વોહ એકકા ઓર યગાના હો-જાતા હે. તખ દરગાહે ઇલાહીમેં ખાર ઓર દખલ પાતા હે. સખ ખ્યાલાત ઓર સખ તમન્નીયાત, ઉસકે ઉસ વકત સીમટ જાતે હે. ઓર તેહ હો-જાતે હે. જળ ખીરહા ઓર ઇશકે હકીકી દીલપર છા-જાતા હે, ઓર અપના કબજા ઓર ગલખા કર લેતા હે, તો ઝમીને નુકસે ખચરીયતકો અપને અનવારે કમાલસે છુપા દેતા હે. કયુંકે જળ રંગ આતા હે, તો સુફેદી છુપ જાતી હે. પસ જીસકે બદનમેં ખીરહા, ઇસ્કે ઇલાહી, મોહખતે હકીકી, અપની આગ લગાતી હે, તો શીર ઉસકે બદનમેં, ઉસકે બાતીનમેં, જો કુછ પાતી હે. જયસે ખાહીશાતે નહસાની વ-ગયરા હે, ખીન પુછે, ઓર ખજેર કીલીકે દર્શાત કરનેકે જલાતી હે જીસકોયે ખીરહા, ઇસ્કે હકીકી, ઓર મોહખતે ઇલાહીકી આગ જલાતી હે, તો વોહ અદમ, ઓર ફના હો-જાતા હે. ઓર ફના હોનેસે સારી મુરાદ, ખાહીશોં, ઓર સારી મુરાદોં, ઓર સારી આરજુઓંકા મરજના, ખુદી ઓર પીંદારે હસતીકા મરજના હે. બાઝે બે-ચકુફ. બાઝે નાદાન, ये સમજાતે હે. કે મોહખતે ઇલાહીસે સખ કુછ ફનવી મુરાદેં હાસીલ હોતી હે. ઓર જો કુછ માંગો મીલતા હે. આઓ ચલો, અલાહસે મોહખત લામમેં, શીર કીસી બાતકી કમી ન-રહેગી. મીટીકા સોના બનાકર,

ચાંદીના મેહલ બનાવેંગે, ઓર ઇસ ગરજસે હિસકી મોહબ્બતકા દમ
 બરને હેં. ઓર ઇસ રાહમેં કદમ ધરને હેં. વોહ યે નહીં સમજતે,
 કે યે ઇશકે હકીકી, મોહબ્બતે ઇલાહી સીતલા (ચેચક) કી માઇ હે.
 સીતલાતો બચ્ચોંકો ખાતી હે, ઓર ભેતી હે, દેતી નહીં. ઇસ તરેહ
 યે ઇશકે ઇલાહી, સખ નફિસાની મુરાદોં, સારી તખ્ત ખાહીશોંકો ખા
 જતા હે. દેતા કુછ નહીં હે. અપનાહી કદમ ઓર રંગ જમાતા
 હે. ઓર સખ કુછ ફત્ત કરતા હે ઇસ ગરજસે કે, હમ અવલીયા-
 અલાહ બન જાઇંગે. તો શીર સારી દુન્યા હમારે તામે હો-જાયેગી,
 અલાહસે મોહબ્બત લગાના બડી ખામ ખ્યાલી હે, જહાં ઉસસે
 મોહબ્બત લગાઈ, ઓર ઇશકે ઇલાહી આયા, ઓર ઉસને સખકો
 ખાયા. મગર યે હાલ હિસ વક્ત હે, કે જમ ઉસકા ગલખા હો-જાયે.
 ઓર જમ કુછ કુછ આસાર ઉસકે જાહીર હોં. ઓર બહોત કમજોર
 હો, તો યોડી ખાતસે ઉસકા ઝુલ્ફર રક જતા હે, બદને નહીં પાતા,
 યે એક ખરાબી હે. જીસસે તાલીમે સાદીકકો બચના ચાહીયે. યે સુન-
 કર તાલીમે સાદીકને અર્જ કીયા, કે જીકરો શીકસે યે હાલ હો-ગયા.
 હે, જહાં કહીં અલાહકા નામ સુનતા હું, યા અલાહકા નામ લેત
 હું, યા કોઇ તજલી વારીદ હોતી હે. ઓર જજા અંદરસે પયદા
 હોતા હે, ઓર ખાતીનકી દેગમેં જોથ ઓર ઉખાલ આતા હે, મગર
 શીર મુજકો સરખ આ-જતી હે, ઓર યે ખ્યાલ આ-જતા હે,
 કે અગર જજામેકે મલમેસે મુઝપર વારેલા હો-મઈ, તો સોમ મુજકો
 કમા કહેંગે, ઇસ-સીયે અંદરહી અંદર જજા, ઓર જોશે ખાતીનકો
 શકતા હું, યે જીનકર મુરસીદે કામીઝને ફરમાયા. કે જમ અલાહકે
 પ્યાનકી, ઓર ઉસકે ખ્યાલકી, ઉસકે વીસાલકી ધુન લગ ગઈ, ઓર

તેરા ધ્યાન, તેરા ખ્યાલ હર વક્ત ઉસી તરફ રેહને લગા, ઓર અચસા હાલ હો-ગયા, કે ખીદન ઉસકે ધ્યાન ઓર ખ્યાલકે ખેચેની, ઓર ખે-કરારી, ઓર ખે-કડી રેહને લગી. ઓર ઉસકી પુરી ધુન લગ ગઇ, તો શીર ગર્ભ સદે એકઠી રંગ હે. કીસ-કીયે કે ગર્ભ ઓર સદેબી ઉસી વક્ત તક હે, કે જન્મ તક ઉસકે સાથ ધુન નહોં લગતી. અપને સાથ ધુન રેહતી હે, જન્મ ઉસકે સાથ ધુન લગ ગઇ, તો ગર્ભ સદે એકઠી રંગ હો-ગયા, ઓર ઉસકી ધુનમેં ગર્ભ સદેકી ખતરહી નહોં હોતી. જન્મ યે હાલ હો-ગયા, તો “શીર કયા મુઝે અચસા વચસા,” ઓર કીસ તરેહ અચસે વચસે આછકે ખુરેકા ખ્યાલ રહે. સચ હે. “નાચન નીકલી ધુંધટ કયસા.” જન્મ પીયાકે સાથ, અલ્લાહકે સાથ ધુન લગાઇ, તો ધુંધટ કયસા, લોગોંકી શર્મ, નંગો નામોસકા પાસ કયા રહે.

જો તુ હરકા ભજના, અલ્લાહકા જીકર કરના, ઉસકી મોહખતમેં રના હો-જના આહતા હે, તો અચસા ખુલકર ચલ, કે જીસકે શર્મકા ખલ ઓર જોર દુટ જાયે. યાને ઇસ કામ કરનેમેં શર્મ ઓર લાજ માને નહો. ખે-ધડક અપના કામ કર. જન્મખા આવે તો આને દે. વારેલ્લ હોવે તો હોને દે. અગર લોગોંકે મેહનોં, ઓર તાઅનોંકા ખ્યાલ કરેમા. ઓર ખાતીનકે જોશકા રોકેમા, તો ઇસ લાજ ઓર શર્મસે કીયા કરાયા અકારત જાયેમા. જો કુજ હાસીલ હુવા હે. ઉસેબી ખો-ખયડેમા, ભત્તા યે કયસા હો સકે, કે સાથકા સોનાબી ચાહે, ઓર મોંહકા છુપાનાબી.

પસ જન્મ તુને યે કામ શુર કીયા, તો ખુલકર ચલ, ઇસ કામકે કરનેમેં કીસીકી લાજ ઓર શર્મ ન-કર.

તીસરી બાર, તાલીબે સાદીકકા જીકર, ઓર
 ઈબાદતમે' મશગુલ હોના, ઓર ખાતીનકી
 સફાઈમે' તરકકી કરના.

યે ઈરિયાદ સુનકર તાલીબે સાદીક રૂખસત હુવા ઓર અપને
 તઈ વક્તકો સોંપા, ઓર ઈખ્તુલ-વક્ત બના. અપસે આપ કામમે'
 લગા રહા ઓર જખ બ-ઇકતમાયે વક્ત મુકામે' જક પર, યા ધીસી
 ઓર જગા જજ્યા વારીદ હુવા, વારીદાન હોને દી. હાસસે કુછ જજ્યા
 કુવ્વત પાને લગા, જકબી અપના રંગ દીખાને લગા, ઓર જખ જક
 અપના રંગ દીખાને લગા, તો ઉસસે આઈસે-નયે ખાતીન, તાલીબે
 સાદીકકા જીલા પાને લગા.

આદમીકા આઈ-નયે ખાતીન, એક અજય નાદીર ચીઝ હે. હાસમે'
 તમામ આલમ ઓર ઉસકી સીદાનકા અકસ પડતા હે ઓર અજાદ
 તઆલાકી સીદાતે કામીલાકા મજહર હો-ગના હે. યા અજય ખાત
 હે, કે હમ અયસા આઈ-નયે ખેશ બહા અપની બગલમે' લીયે શીરને
 હે. ઓર શીર હમકો કુછ નઝર નહીં આતા, યે ઉસકે ઝંગ-આલુદ
 હોનેકા ખાએસ હે, કે લજ્જને હીસી, ઓર ખાદીશાને તપઈ, જનમે'
 હમ રાત દીન હુમે હુયે હે. અયસે તેજાય હે' કે ઉસ આઈ-નયેકે
 સતેહ ર-નુમાકો ખા-ગયે હે, ઓર ઉસકી અસલી ઓર જની સફાઈ
 ઓર જીલાકો ચાટ ગઈ હે. ઉસકો અયસા અયસા ઓર દગલાર કર
 દીયા હે, કે કુછ ઉસમે' નઝરહી નહીં આતા હે. યા યું સમજો, કે
 યે આઈ-નયે ખાતીન, એક લાલે ખે-પહા હે. જો હમારે જીસમે

ધનસાનીકી ગઠડીમેં બંધા હુવા હે. અફસોસ હે, હમારે ઇસ હાલપર. કે લાલે બે-બહા તો હમારી ગઠડીમેં બંધા હુવા હે, ઓર શીર હમ જુકે, મુશ્કીસ ઓર કંગાલ હેં. કયા અજબા ફરમાયા હે. મીરાં સૈયદ બીકન સાહેબ ચીશત્તી રહ. ને:—

દોહરા.

બીકા.. જુકા કોઈ નહોં સખકી ગઠડી લાલ,

ગીરેહ ખોલ નહોં જનને ઇસ ખુશ હુમે કંગાલ.

હાથે હાથે, હમારાબી કયા હાલ હે ! કે હમ અયસે માલદાર હેં. કે સારે જહાંકી કીમતકા લાલ હમારી ગઠડીમેં, યાને ઇસ્તેઅ-દાદે બાતીનમેં અલાહકી તરફસે ઉસકી હીકમને કામીલાસે બંધા હુવા હે. ઓર એક વાકીફે હાલ ઓર કામીલને બતાબી દીયા હે, કે યે મનકા યાને લાલ તુમહારે દીલકા, કે જીસકો તુમને એક બે કદર પથ્થર સમજા હે. લેકીન લાલ બેશ કીમત હે. જો તુમહારી જીરમકી ગઠડીમેં બંધા હુવા હે તુમ કયું જુકે મરતે હો, શીર હમ ઇસ વજેસે મુશ્કીસ ઓર કંગાલ હેં, કે ઇસ ગઠડીકી ગીરેહ ખોલનાબી નહોં જનવે હેં, ઇસ ગઠડીકી ગીરેહ મુશ્કીફકે બતાનેસે, ઓર ઉસ જીરો શીકસે, કે જો મુશ્કીફ બતાયે, ઉસસે ખુલતી હે, ઓર હમ આપહી આપ કીતનીહી ટકરેં મારે, ઓર સર પટકે, લેકીન હીસી તરેહ નહોં ખુલતી.

જન્મ ઇસ તરેહકા જીરો શીક. અપના રંગ લાતા હે, ઓર ઉસ જંગકો કે જો આધ-નયે બાતીન પર, તેજાબે લજ્જતે હીસ્તી, ઓર આહીલાતે તખ્તસે લગે ગયા થા, ઉસકો ફર કરતા હે. તખ સાલીફે

તરીકે ઇલલાકો કુછ કુછ જાતેં નઝર આને લગતી હેં, મગર યે કોઇ કાએદા કુલીયા નહીં હે, કે પેહલે કોનસી ખાત નઝર આતી હે. કીસીકો કોઇ, ઝોર કીસીકો કોઈ ખાત પેહલે નઝર આતી હે. ઇસ વાસ્તે કે, સાલીકાં ઝોર તાલીઓંકે ખાતીનકી ઇસ્તેઅ-દાદ મુખતલીફ હોતી હે. ઝોર ઇસી વજેસે ઉનકે મુકાશૈફાત, ઝોર મુશાહેદાત-બી મુખતલીફ હોતે હેં. ખાઝોંકો પેહલે રોયાયે સાલેહા, યાને નેક ખાખ નઝર આને લગતે હેં, યાને ખાતીનમેં જો કુછ તગૈયુર સીફાતકા હોતા હે, ઉસકી નકશ-ખંદી કબી કબી આઇ-નયે ખ્યાલ પર ખાખમેં હો-જતી હે. યાને સુલુકસે પેહલે જખકે આઇ-નયે ખાતીન, ઉસકા ખીલકુલહી ઝંગ-આલુદ મોરચોંકા ખાખા હુવા થા. ખાખ જો કુછ નઝર આતા થા, વોહ હુકમ પરેશાન ખાખોંકા રખતા થા, અખ વોહ ખાખ સાલીકે મુખતલીકા અગરચે ખ-વજે બહોત કુછ નુકસ, ઝોર ઝંગે તખીઅત, જાકી હોનેકે સખખસે, ખીલકુલ તો એતેખાર નહીં રખતા. મગર તુર ઝોર નાર, જીકસે આઇ-નયે ખાતીનકી કુછ સફાઇ હો-જનેસે, કુછ એતેખાર રખતા હે, ઇસ-લીયે વોહ કુછ રોયાયે સાલેહા, યાને નેક ખાખમેં દાખીલ હો-ગયા હે. ઝોર ચુંકે અયસે સાલીકકો, કે જીસ પર કુછ કુછ આસાર, રોયાયે સાલેહાકે ઝાહીર હોને લગે. અવ્વલ તો યે તમીઝ કર સકે, કે કોનસા ઇસમેં મોઅતેખર હે. ઝોર કયા હકીકતે હાલ ઉસકા હે. ઝોર કોનસા ગયેર મોઅતેખર, ખાખે પરેશાન હે. કયું-કે અબી જો કુછ ખાખમેં નઝર આતા હે. વોહ રહકે દીદયે દુરખીનસે નઝર નહીં આતા હે. નકશ-ખંદી સચ્ચી હોતી હે. ઝોર કબી ઘુટી હોતી હે. સાદીક ઝોર સચ્ચી, તો ઇસ વજેસે, કે ખાતીનકી કુછ સફાઇ હો-ગઈ હે, કબી રહ કારગર હો જતી હે. ખ્યાલ ઝોર નહસ અપની બદરગી કરને નહીં પાને, રહકે તાખે

દોર સમ્યાઈપર આ-ગતે હેં. બાતીનમેં જો જુકકે અનવારસે સીકાતકા
 તપ-નક વાકે હો-રહા હે, ઉસકી કીસી મુનાસેઅત, ઓર મુશાબેહતસે
 ખામમેં ઉસકી નકશ-અંદી કર દેને હેં. ઓર કાજીઝ ઓર જુડી ઈસ વજેસે,
 કે અબી બહોત કુછ નુકસે તખીઅત બાકી હે. બસા અવકાત
 બાતીન પર. ગલખા નફસ ઓર ઉસકે તાબેદાર ખ્યાલ-કાહી હોતા હે,
 કિનકા અસત્તી કામ ઓર જાતી ખીદમત જુડી હે. ઓર જુડી બાતેં
 દીખાનેકા હે. જગ વેહ અપના કાગુ પાતે હેં, તો અપની બહરગીસે
 ખાજ નહીં આને. ઓર રીવાયે જુટકે કુછ નહીં દીખાતે. મસલન દો
 રોજ બાદ કીરીકી જુતીયાં લગને વાલી હેં. તો નફસ ઓર ખ્યાલને
 ઉસકા ખામમેં યે દીખાયા, કે વોહ કહીંકા નવ્યામ હો-ગયા હે.
 હુશાકા સરસે બાંધા ગયા, ઓર ઉસકી બી ઇજઝત ઓર તવકીર
 દુખ, ઇસવીથે અવ્યામકે ખામકે નીસઅત કેહને હેં, કે ઉસકી
 ઉચકી તાઅબીર હોતી હે ઓર યે શાજ ઓર નાદીર બાત હે. કે
 અવ્યામ-મેંસે રીસકા બાદ વોહ મોઅમીન હો, યા કાશીર, કીસી વકત
 કા નેકાકત કેઈ ખામ સમ્યા નઝર આવે, અયસી ઇતેફાકીયા ઓર
 શાજ ઓર નાદીર બાત, કુછ દુખ નહીં રખતી હે. દુસરે સાત્રીક
 મુનતદીકા ખામે મોઅનેઅર, ઓર ગયેર મોઅતેરઅરકી પેહછાન, એર
 તખીઝમેં યે દીક્તગી પેશ આતી હે, કે બ-સુરતે સીદક ખામકે,
 વોહ કિન મુનાસીઅતોં ઓર મુશાબે-હતોંકા નહીં જનતા. જન
 મુનાસીઅતોં ઓર મુશાબેહતોંમેં નફસ ઓર ખ્યાલ, અપની નકશ અંદી
 કરકે ખામમેં ઉસ વાકેઅકો કે, જો બાતીનમેં હો-રહા હે. યા
 હોને-વાકા હે, વોહ દીખાતે હેં. ઇસવીથે સાત્રીકે તરીકે ઇલજા,
 મુનતદીક લીયે, કે જુસપર અનવારે જુકસે, અયસે ખામે સાબેહા

શુર હો-જાયે, તરીકતમેં યે દસ્તુર, યે કાએદા, ઓર યે ફત્ત, કરાર દીયા ગયા હે. કે જો કુછ વોહ ખાખમેં દેખે, ઉસમેં ખુદ શીકર નકરે. વક્તે ખાસમેં ઉસકો અપને મુરશીદ, ઓર અપને હાદીસે અર્જ કરે, તાકે વોહ અપની કુબ્વતે ખાતીનસે ઓર ઉસ તજરબેસે, કે જો ઇસ કામમેં ઉસકો હે, ઉસમેં તમીઝ કરે. ઓર ખતાવે, કે કોનસી ગયેર મોઅતેઅર હે. ઓર ખ્યાલ રખનેકે કાખીલ નહીં હે, જો સાલીક મુઅતદી, ઇસ કાઅદે પર અમલ નહીં કરતા, ઓર આપહી આપ અપને ખાખોમેં તમીઝ કરતા હે, ઓર કબી ઇ-તેફાકીયા અયસાલી હો-જતા હે, કે જીસ ખાખકો ઉસને સમ્યા જાના ચા. વેહ સમ્યા નીકલ આતા હે. તો શીર વોહ અપની તમીઝ પર બરોસા ઓર એતેખાર કર લેતા હે. ઓર ઇસ ગલતીસે કબી ગયેર મોઅતેઅર, ઓર ખાખે કાજખા, યાને જુદે ખાખકો સમ્યા જાન લેતા હે. ઓર ખીગડ જાતા હે. ઓર જો સાલીક મુઅતદી એહતીયાત કરનેવાલા હોતા હે. ઓર કવાએદે તરીકત પર ચલનેવાલા હોતા હે, તો વોહ અપની તમીઝ પર એતેખાર નહીં કરતા, મુરશીદસે ઉસકો હાલ અર્જ કરતા હે. ઓર જયસા વોહ ખતાતા હે, ઉસપર યકીન કરતા હે.

ચોથા જલસા, તાલીખે સાદીક, ઓર મુરશીદે કામીલકા.

ફરજ કીજીયે, કે ઇસ તાલીખે સાદીક પરબી અનવારે જીકસે, પેહમે રેખાયે સાલેહા, યાને સમ્યે ખાખોંકા મુકામ ખુલા, ઓર એક

રોજ ખાખમે' કયા દેખતા હે, કે ગધેસે લડ રહા હે, ઓર ગધા
 ઉસકો લાતે' માર રહા હે. ઓર ગધેને ઇસ તાલીખકો દયા રખ્યા
 હે. જખ તાલીખે સાદીક, ખાખસે ખેદાર હુવા. તો હયરાન ઓર પરે-
 શાન હોકર, હઝરત મુરશીદઘી ખીદમતમે' હાઝીર હુવા, ઓર ખાખકો
 યે હાથ અર્જ કીયા, હઝરત મુરશીદને ફરમાયા, કે જીકરકી આગ
 ને સાદાયે દીલસે ખુખારે લતીફકે સાથ આઝમે' પહોંચતી હે, તો
 વેહ સખ ચીઝોંકો, ને ઉસ જનાખકે લાયેક નહીં હોતી હે',
 જખસે સીફાતે મજમુમા હે', બિનકો જલા દેતી હે. ઓર જીકરકો
 તુર, કે ને જીકરકી આગકે તાખે હે, ઉન ચીઝોંકો, કે ને ઉસ
 જનાખકે લાયેક હે', જખસે સીફાતે મહમુદા હે', ઉનકો તાકત
 ખખશતી હે. ઓર સાફ કરતી હે. પસ જીકરકી આગ, ઓર તુર,
 દોનોં સીફાતે જમીમાકો, હમીદામે' તખદીલ કરનેમે' અસર કરતે હે'.
 સાલીક મુખતદી ઉન સીફાતે જમીમાકો પાતો ખાખમે', યા વાકેઅમે'
 ઉન હયવાનોંકી સુરતમે' દેખતા હે, કે જીનસે વોહ મુનાસેખત, ઓર
 મુશાખેહત રખતી હે. મુરશીદાંન કામીલને બડે બડે તજરબે, ઓર
 મુશાહીદે વાકેઆતસે, કે ને બિનકે તાલીખોં પર, મુખુકે ઇલ્લામે'
 વાકેઅ હુયે હે', ઉનસે યે ખાત માઅજુમ કી-હે.

સાલીકકે ખાખકી તાઅખીર.

શેહવને ફરજ—“ગધેસે મુનાસેખત, ઓર મુશા-ખેહત, રખતી હે.
 કે ઉસપરબી શેહવન ગાલીબ હોતી હે. દસલીયે સાલીક અપને ખાલીનમે'

ધસ શેહવતે ફરજી," કો ગધેકી સુરતમેં દેખતા હે. અગર દેખે, કે ગધા ઉસકો ઈજા દેતા હે. ઓર ઉસપર હમલા કરતા હે. યા ગધા બહોત મોટા ઓર તાજ હે, ઓર ઊસપર બોજ લાદને ચાહતે હેં, બેકીન વોહ લાદને નહીં દેતા હે, ગીરા દેતા હે, તો ઇસિસે સમજ, કે શેહવતે ફરજી, ઉસકે બાતીન-મેં ગાલીબ હે ઉસકે તોડનેકા ઇલાજ કરના ચાહીયે, ઓર કોશીશ ઓર મુજાહીદા કરકે, ઉસકો તોડના ચાહીયે. ઓર અગર યે દેખે, કે ઉસકે પાસ ગધા હે, ઓર વોહ મરગયા હે, યા ઉસપર બોજ લાદ-કર કહીં લે-ગતા હે, તો સમજે કે, ઉસ શેહવતે ફરજી પર બાતીનમેં ગાલીબ આ-મયા હે. ઉસકા જોર કમ હો-ગયા હે. ઇસી તરેહ યે બાત જાને, કે શેહવતે બાતીની-અયેજ ઓર મેંઢેસે મુનાસેબત, ઓર મુશાબેહત, રખતી હે, કે કાઇ ઉસસે મંગલુખ હોગા, તો અયેજ ઓર મેંઢા ઊસકા વોહી હાથ કરેજે, કે જો ગધેને કીયા. યાને ઉસપર હમલા કરાવેજે. ઓર ઊસકો ઇજા દેંજે. હીર્સ, ઓર લાલચ=ચુહે, ઓર ચ્યુંટીસે મુનાસેબત ઓર મુશાબેહત, રખતી હેં. જાજ હીર્સ, ઓર લાલચ, કીસી પર ગાલીબ હોગી, તો ખાજમેં દેખેગા. કે ચુહા, ઓર ચ્યુંટી, (કીડી) ઉસકે રશીક હેં.

મુરશીદાને કામીલને અપને તજરબોસે દુસરે અખલાકે જમીના, ઓર રજીલાકી ખાજત, ઇસ તરેહ ઈરશાદ ફરમાયા હે.

કુવ્વતે ગજબી-કાલે કુત્તે ઓર રીંજસે મુનાસેબત, ઓર મુશાબેહત રખતી હે.

બખીલી-ચુહેસે મુનાસેબત, ઓર મુશાબેહત રખતી હે.

લાલચ-ખંદર ઓર કુત્તેસે મુનાસેબત, ઓર મુશાબેહત રખતી હે.

ગુરૂ-ચીતેસે મુનાસેખત, ઓર મુશાખેહત, રખતી હે. ત-લ-ખે
ઉલુ. ઓર ધતાખતે મરદુમ-શેરસે મુનાસેખત, ઓર મુશાખેહત
રખતી હે.

હસદ-બેડીસે મુનાસેખત, ઓર મુશાખેહત રખતા હે.

ઝયાદા ચથમી-ચીતેસે મુનાસેખત રખતી હે.

મકરો ફરેખ-લુમડીસે મુનાસેખત રખતી હે.

કીના-વરી-ઉંટસે મુનાસેખત રખતી હે.

અદાવત-સાંપસે મુનાસેખત, ઓર મુશાખેહત રખતી હે.

ઝ્યાંસે લોગોંકો ઇન્ન પદોંચાના—ખીછણુસે મુનાસેખત, ઓર
મુશાખેહત રખતી હે.

ખાતીરે શયતાનીયા-ઝંખુરસે મુનાસેખત ઓર મુશાખેહત રખતી હે.

તાઅના-ઝની-મેંડક, ઓર છીપકલીસે મુનાસેખત, ઓર મુશા-
ખેહત રખતી હે.

ઇસીપર દુસરે હયવાનોંકો કયામ કરલો. માને જે સીફતે
જમીમા, હસ હયવાન પર ગાલીખ હે, વોહ સીફતે જમીમા. ઉસ
હયવાનસે મુનાસેખત, ઓર મુશાખેહત રખતી હે. ઓર ખાખમેં
સાલીક મુખતદી પર, ઉસ હયવાનકી સુરતમેં ઝાહીર હોતી હે. ઓર
ઊનકે હાલાતસે ઊસકા ગાલીખ, યા મગખુલ હોના પાયા જતા હે.
મગર ચેલી યાદ રહે, કે ગધેકો ખાખમેં મુરદા દેખ લીયા હે, તો જસ
અખ શેહવતે ફરજ મરગઇ. ઓર ઉસકી તરફસે ખે-ખટકે હો-ગયે.
રીયાઝત ઓર મુળહીદા, જે ઉસકે તોડનેકે લીયે યા, વોહ છોડ
દીયા, નહીં ચે સીફ એક ખ્યાન હે. જે કાર ખ્યામંદ હે.

શ્વેત ઓર કાચ-દ્યે અકલ થે હે, કે અગર સાંપકા સર કુચલનેસે મુરદા દેખો. તો શીરબી ઉસકા સર કુચલેહી જાઓ, શાયદ વોહ દમ ન ચુરા ગયા હો. શાયદ વાકેઅમે વોહ ન મરા હો, ઓર વુઝારા ઉસકો મુરદા સમજના ગલતીયે ફહમ હો.

ધસી તરેહ ઇન હયવા-નાત પર ખાખમે ગાલીબ આના, સપના દેખકર જિસપર યકીને કુલ્હા ન કરલેના. કે જો સીફતે જમીમા ઉનસે મુનાસેખત, ઓર મુશ્કાલેહત રખતી હે, ખાતીનમે વોહ મરગઈ હે. શાયદ કે વોહ ખાખ નફસકી બનાવટ હો. હકીકતમે વોહ સીફતે જમીમા, ખાતીનમે ગલબા રખતી હો. ઓર નફસને ખુટી શક્લમે છસકા કામ અચસીહી ખુટી નકશ બંદીયાં કરનેકા હે, ઉસકો દીખાયા હો. પસ ઇસ મુકામ પર શ્વેત, ઓર કાચ-દ્યે તરીકત થે હે, કે અગર સાલીક મુખતદી, ખાખમે ઇન હયવાનો-મેસે કીસી હયવાનકો અપને ઉપર ગાલીબ દેખે, તો ઉસ સીફતે જમીમા, કે તોડનેકે લીયે બનિસખત સાખીકકે ઝયાદા ઓર સખ મુજહીદા કરે. ઓર અગર ઉસકે ઉપર અપને તઈ ગાલીબ દેખે, યા ઉનકો મુરદા દેખે, તખબી મુજહીદાકો ન-છોડે. ઓર કુછ ન-કુછ કરતા રહે. જખ વોહ મર જઈગે, યા દીલ ઓર ખાતીનકે ઝયાદાનસે બિનકા ડેરા (ખચમા) ઉઠ જાયેગા, તો વોહ ખાખમે દીખાઈ દેનેસે ખુદ બંદ હો-જઈગે. કયું કે “મનમે” બસે વોહી સપનેમે નજર આવે” જખ મન ઓર દીલકી આખાદીસે ઉજડ ગયે, તો શીર ખાખમે આનેસે રેહ ગયે. ઉજડ જનસે મુરદા, યહાં દવામી ઉજડના હે. ન ચંદ રોજ, કે કીસી બડી તાકત વાલે મુજહીદે, ઓર જીક ઓર શીકને ઉનકો દીલસે ઉજડ દીયા. શીર જખ વોહ કમ હો-ગયે, ઓર તાકત ઉનકી કમ હો-ગઈ, તો વોહ જિજડે કુચે શીર

આ-અસે, ઓર ખાખમેં કીસી ન કીસી હાલમેં દીખાઈ દેને લગે. ઓર મીસંદાક ઇસકે હુયે, કે “મનમેં” અસે સો સપને દીસે.” પમ સપના ઓર ખાખભી દીલકી આખાદીકા એક પરવત હે. ઓર અકસ હે. ઇસ પરતવે, ઓર અકસી ઝુફરસે, સાલીકાને તરીકે ઇલિલા, તહજીએ અખલાકમેં લગે રેહતે હેં, ઓર અખલાકે જમીમાઠી જડ, મુળહીદાત ઓર ઓર રીયાઝાત, ઓર જીક ઓર શીકસે ઉખા-ડતે હેં, નીરી ખાતેંહી ખાતેં નહીં ખનાતે, યા યું સમજો, કે યે ખાખો ખ્યાલ, સાલીકે મુખતદીકે લીયે નક્સકી ખાતેં હેં. ઇસકે તમારો પર ઝયાદા ધ્યાન ન કરના ચાહીયે, ઇન ખાતોંકો ઇસ તમારો-કો મત દેખો, ઓર અપને કામમેં લગો.

ચૈથી ખાર, તાલીખે સાદીકકા જીકરમેં મશગુલ હોના, ઓર ખાતીનકી સફાઈમેં તરકકી કરના.

યે સુનકર તાલીખે સાદીક, આદામ ખગત લાયા, ઓર હઝરતે મુશ્શીદસે રૂખસત હોકર, અપને મુકામ પર જાકર, અપને કામમેં મશગુલ હુવા, અમ તો કુજ ઓરહી રંગ આને લગા. એક તરફ ઇસ્ક ખાતીનમેં જોશ મારને લગા, દુસરી તરફ નુરે જીક, અપના કામ કરને લગા, ખાતીનકી રેમ ચલ પડી. રોયાયે સાલેહાકા તાર લગ ગયા, ખહોત અછછે અછછે ખાખ નઝર આને લગે. ખાખમેં વોહ અખાયેમ સયેર હોને લગી, કે જો કબી દેખી ન-સુની, મગર, યે તાલીખ, અમ કુજ ઉનકી તરફ ખ્યાલ નહીં કરતા. અપને કામ, યાને

જીકમેં ઓર રીયાઝતમેં લગા રહતા હે, છનકી બ-દૌલત યે મુકામ નસીબ હુવા. ઇસ શબ્દો રોબકી મહેનતસે બહોતી કુઝ મંઝીમેં બાતીનકી તય કર ગયા. ચુકે અકસર સાલીકાંકો રાયાયે સાલેલા, મુરશીદકી રહકે ફયેઝસે મદદ પહોંચતી હે. ઇસલીએ ઇનકો સુઝુકે ઇલ્લાલામેં, મુરશીદકી સુરત મુઆરફ, ખાબમેં તરેહ તરેહસે નઝર આતી હે.

ખાબમેં મુરશીદકા નઝર આના.

કહતે હેં, કે ઇસ મુકામ પર, સાલીકકા નફસ, બાતીનકી સફાઇસે પરત ઓર પસે-પા હો-ગતા હે. ઓર સાલીકકી રહકા નુર મુરશીદકી રહકે ફયેઝસે, ખુદ અપની તમાશા-ગીરી કરતા હે, ઓર તરેહ તરેહકે અબજેઅ નાકેઆત દીખાતા હે, વોહ સખ બાતીનમેં સચ્ચે હોતે હેં. ઝુટે નહીં હોતે. કીસલીયે કે નફસકા કામ ઝુટા હે. ઓર રહકા કામ સચ્ચા હે, પસ ફરજ કીજીયે, કે જીકસે ઓર ઇમાદતસે, ઓર તરીકતકે અમલ બખ લાનેસે, ઇસ તાલીએ સાદીક પરબી, યે મુકામ બાતીનકી સફાઇસે ખુલા, તો નફસ પીછે પાઉં હટા, ઓર રહકા નુર અપના તમાશા દીખાને લગા, કબી ખાબમેં દેખતા હે, કે એક બડે લક ઓર દીક, જંગલમેં ગીરફતાર હે. કીસી તરફ રાસતા નહીં મીલતા, ઓર એક સવાર ઘોડે પર ચડા હુવા આયા, ઉસને રાસતા બતાયા, ઓર બીમ જંગલમેં નીકાલા, મઓરસે દેખા, તો હઝરતે મુરશીદ હેં, કબી દેખા, કે એક જંગલ

મેં દરીયાને ઘેર લીયા હે. ઝોર ચારોં તરફ બેડીયે લીપટ પડે હે'. ઝોર એક ચપ્પસ તલવાર હાથમેં લીયે હુયે આયા, ઝોર ઊન બેડીયોંસે બચાયા, જળ અછળી તરેહસે દેખા, તો માઅલુમ હુવા, કે હઝરત મુરશીદ હે'. ખાત્રસે બેદાર હુવા, ઝોર હઝરત મુરશીદકી ખીદમતમેં હાઝીર હોકર, યે ખાત્ર અઝ' કીયા. ઈ-તેહાકસે ઉસકે દુસરે પીર બાધઝોં-નેબી, કે જીનપર વોહ મુકામ ખુલા હુવા ચા, ઝોર અયસેહી ખાત્ર દેખે યે. ઝોર જીનમેં મુરશીદકી સુરતને અડી મુશ્કી-લમેં મદદ કીથી. ઉન્હોંનેબી ઉસ જલસેમેં અપને અપને ખાખોંકા હાલ હઝરત મુરશીદસે અઝ' કીયા, પસ હઝરત મુરશીદને તાલીખોંને સાદીકકી તરફ મુખાતીય હોકર ફરમાયા, કે:—

પાંચવાં જલસા, તાલીખે સાદીક, ઝોર
મુરશીદે કામીલકા.

અય તાલીખે સાદીક, તુમને જો કુછ ખાત્ર દેખે. વોહ સચ્ચે યે, મમર વોહ ચપ્પસ, કે જીસકો તુમને દેખા, વોહ મેરા યે જીસમે ઉનસરી, કે જો તુમકો નઝર આ રહા હે. ઝોર ખાકકા બના હુવા હે, યા પુ' સમઝો, કે, આગ, પાની, હવા, ઝોર મીટ્ટીકા બના હુવા હે. યે નહીં ચા, યે મેરા જીસમે ઉનસરી. ઝોર વોહ કે જીસકો મેં, મેં કેહતા હું. વોહ રાતકો ખીસતર પર, યહાં દુડીસી ચાર પાઘપર પડા રહે, ઝોર ઈન વાકેઆતકી, કે જો તુમ ખ્યાન કરતે હો. ઉસકી મુઝકો ખખરબી નહીં, કે મેં નાકેસુલ હાલ, પાત્ર'દે પુરદ, ઝોર નૌહ હું. પીઠ પીઠે

ધર્મ નહીં રખતા, આલીમે-ગયેય જાતે બારીકી છે. એર એક વક્તમે' મેરા જીસમ એર શખસે ઉનસરી, દસ જગા ઝાંઘીર નહીં હો-સકતા. મગર હાં. અલ્લાહ તઆલાને અપની કુદરતે કામીલાસે એક આલમ બનાયા છે. કે જીસકો મીસાલ કેહને હેં. વોહ આલમે અરવાહસે નીચે, એર આલમે ઈજ્જાસામમે' ઉપર છે. ઉસમે' હર શખસકી હજારેં સુરતેં રહકી હોતી હેં. ઉન સુરતોં-કો અલ્લાહ તઆલાને કુચ્વત બખશી છે, કે વોહ એક આનમે' સો જગા, યા હજાર જગા. એકહી સુરત સે ઝાંઘીર હો-સકતી છે, જીસપર અલ્લાહ તઆલા, અપની રહમત કરતા છે. ઉસપર ઉસકે મુરશીદકી સુરતે મીસાલી, રહીકો ઝાંઘીર કર દેતા છે. એર બાતીનમે' ઉસકી રહમતે કામીલા, ઉસકી દસ્તગીરી કરતી છે અગરયે જીસ મુરશીદકો જીસકી ખતરબી નહીં હોતી. એર અગર હોતીબી છે, તો આલમે અરવાહમે' હોતી છે. આલમે ઈજ્જાસામમે' નહીં, પણ યે સમ ઉસકી કુદરતકે ખેલ હેં. જો બાતીનમે' હો-રહે હેં. અગર મુઝકો કીસી મૌકે-પર, ખાતમે' દેખતે હો, યા તો અપની અરવાહકો દેખતે હો, જો મેરી શકત બનકર તમાશા કરતી છે. યા મેરી સુરતે મીસાલીકો દેખ હો. જો ઉસકે કબજેયે કુદરત, એર ઇરાદતમે' છે. યે ખ્યાલ કબી ન કરના. કે મેરા જીસમે ઉનસરી કહીં આતા જાના છે, હાં કામેલીન, અયસેબી હેં. કે અપને જીસમે જીનસરીકો આનન ફાનનમે', બહોત દુર લે-જાતે હેં. મગર તાહમ, વોહ જીસમે ઉનસરી, એકહી જગા હોગા. દુસરી જગા ન-હોગા, દુસરી જગા અગર નઝર આવેગા, તો સુરતે મીસાલી ઉસકી હોગી, સુરતે ઉનસરી નહોગી.

એર અયસે કામેલીનબી હેં, કે અપની સુરતે મીસાલીસે જહાં આહેં, એર જીતની જગા આહેં, વહાં ઇરાદતન ઝાંઘીર હેં, એક

સખી એક શકલ એક આનમે' હો-જાવે. શીશ્વન સખમે'ની જસમે' ઉનસરી એકહી જગા પર હોળા,

નકલ-હે, કે હજરત ખાન અઝીઝાં અલી રામતની રહ, કી. એક રોજ તેરા જગા દાઅવત હુદ, આપ આને વાહીદમે' સખ જગા દાઅવતમે' મૌજુદ થે. એક જગા આપકા જસમે' ઉનસરી થા. ઝોર ખાકી જગા સુરતે મીસાબી રહી થા.

“ નફ્હાતુલ ઇન્સ ” મે' મવસાના જમી રહ, ને ફરમાયા હે, કે હજરત શયેખ મુફરરેહ મીસરી રહે, કે એક શખ્સને અરફેક દીન અરફાતમે' દેખા થા, ઝોર શીર હજસે વાપીસ આકર, એક દુસરે શખ્સસે ઉસને જુકર કીયા, કે મેને હજરત શયેખ મુફરરેહકો અરફેક દીન અરફાતમે' દેખા થા. ઉસ શખ્સને કહા, કે મેને અરફેક દીન ઝીનકો વહાં બર પર સુમોહસે શામ તક દેખા થા. દોનોંમેંસે કસમ ખાધ, કે જો હમમેં જુટા હો, ઉસકી જોર પર તલાક, આખીર વોહ દોનોં શખ્સ ઇસ ખાત પર ઝગડતે હુયે, હજરત શયેખ મુફરરેહ રહ, કી ખીદમતમે' હાઝીર હુયે, ઝોર થે હાલ અર્જ કીયા, આપને ફરમાયા, કે તુમ દોનોં સમ્મે હો, કીસીકી જોર પર તલાક નહોં પડી.

એક સાહેબ અકાબરીન-મેંસે ફરમાતે હે, કે મુઝકો થે હાલ સુનકર બડા તાઅજ્જુબ હુવા. કે દોનોં સમ્મે કયુંકર હો-સકતે હે? મેને હજરત શયેખ મુફરરેહ રહ, સે પુછા, કે હજરત, ઇન દોનોં-મેંસે એક સમ્મા થા, ઝોર દુસરા જુટા, શીર કયુંકર એકબી જોર પર તલાક નહોં પડી? વહાં એક જમાઅતે ઉલમા હાઝીર થી. આપને ઉનકી તરફ ઇશારા કરકે ફરમાયા, કે ઇસકા જવાબ હો, કીસીને ઉસકા જવાબ કારી, ઝોર ઝોર સાશી નહોં દીયા, ઇસી અસનામે' જવાબ ઉસકા મુઝ પર અહીર હુવા, શયેખ રહ, ને મેરી તરફ ઇશારા કીયા, કે તુમકી

જવાબ દો. મેને કહા, કે જમ વધી વીલાયતકા ફરજ પાતા હે. ઝોરે અયસી કુવત હસકો અના કી-મતી હે, કે વોહ જમની રહાનીયત કીસી સુરતમેં મુસવ્વર કર સકે, તો હો-સકતા હે, કે જમ્પસે હાજને હઝરત શયેખકી કોઇ સુરત બિસ સુરતોં-મેંસે દેખી હો, ઝોર ધર પર દેખને વાલેનેબી બિનમેંસે કોઇ સુરત દેખી હો. દોનો દેખનેમેં સમ્મે હોં. ઇસ્-શીમે કીસીકી જોર પર તલાક નહીં આઇ. શયેખ મુદરરેહ રહ, ને મુનકર ફરમાયા, કે જવાબ સહીહ ચે હે, કે જો તુમને દીયા હે.

હઝરત શયેખ અમ્બર મોહયોદીન ખીન અલ અરખી રહ, ને અપને રીસાલોમેં લીખ્યા હે, કે મેને તામ-ફયે અવલીયા અક્લાહ-મેંસે ખાઝોકો દેખા હે, જીનકી સુરતે રહાનીયત, સુરતે જીસમાનીકી તરેહ કામ કાબ કરતી થી, ઝોર હસીમેં રહેતી થી, લોગ ચે સમજતે ચે. કે ચે જીનકી સુરતે જીસમાની હે. ઝોર હસકો દેખકર કહેતે ચે, કે હમને કુલાન સાહેબકો દેખા, અગરચે વોહ જીનકી સુરતે જીસમાની નહીં થી. હઝરત અમ્બુદ્દા મોસલી રહ. કા-બી ચેહી હાલ ચા, જો મશહુર કઝીમુલ-ખાન મોસલી હે. શયેખ અમ્બુદ્દા યાદમ રહ, ફરમાતે હે, કે સુના ગયા, કે મોસલકે એક કાઝી સાહેબ, હઝરત કઝીમુલ-ખાન મોસલી રહ, કે હાલસે મુનકીર ચે, એક રોજ ઉન્હોંને શેહરકે કીસી કુચેમેં દુરસે હઝરત કઝીમુલ-ખાન રહ, કો આતે દેખા, ઝોર અપને જીમેં કહા, કે આજ ખુશ મૌકા હે, ઇનકો પકડકે હાકીમકે રંગર ભે-ચલેજે. ઝોર ઇનકા સખ હાલ કહેજે. કાઝી સાહેબ અપને જીમેં ચે ખાત કહે રહે ચે, કે કયા દેખને હે, કે કઝીમુલ ખાન મોસલી સાહેબ તો નહીં હે, એક પેહલવાન ચલા આતા હે, કુહ ચોડા આજે અમે, તો કયા દેખતે હે, કે વો પેહલવાનમી નહીં,

એક એરાબી હે, એર જળ વોહ કાઝી સાહેબકે પાસ આયે, તો કાઝી સાહેબને દેખા, કે એક ફકીહ હેં, એર કાઝી સાહેબસે કહા, કે કાઝી સાહેબ ઈન ચારાંમેંસે કોનસે કઝીબુલ-યાનકો હાકીમકે પાસ લે-જાઓગે, એર સજા દીલવાઓગે ? કાઝી સાહેબ, યે સુનકર શરમીંદા હુયે, એર તૌખા કરકે મુરીદ હુયે.

અયસેહી કામીસોંકે એર બહોતસે સમયે એહવાલ હેં. જો સુરતે રહાનીયતસે સુરતે જીસમાનીમેં જાહીર હોતે હેં. મગર તરબીયતેં મુરીદોંમેં મુરશીદોંકી રહોંકા મુખતવીફ હાલ હે. કીસીકો તો અપની રહકી બાતીની કુબ્વત કી, કે વોહ કયા કર રહી હે. ઉસકી ખતર હો-જતી હે, એર કીસીકો નહીં હોતી. કોઇ ઇરાદતન અપની કુબ્વતે રહાનીસે તરબીયત, એર દસ્તગીરી તાલીમોંકી કરતા હે. એર કીસીકી રહ બીલા ઇરાદા ઉસીકે, મીન જનીબે અલ્લાહ, કીસી મુરીદ ઉસકેકી બાતીનમેં મુરખ્ખી હો-જતી હે, એર ઉસકી તરબીયત એર દસ્તગીરી કરતી રેહતી હે, એર અપને તમાશે દીખાતી હે, મગર તુમ-હારા કામ યે હે, કે જળ અયસી દસ્તગીરી દેખો, તો અલ્લાહ તઆલાકા શુક્ર કરો, ઉસીકી કુદરત એર હુકમકા સખ ખેલ સમજો. એર મુઝકો ખાકીહી જનો, એર અયસી બાતોં પર ખ્યાલ ન-કરો. અપને કામમેં લગે રહો. ઉસકી તરફ અયસી તવજ્જો કરો, કે એર સખ કુછ બુલ જાઓ.

જો કોઇ દાના, એર અકલ-મંદ હોતા હે, વોહ સખસે પેહલે ખુદાકી તરફ, અલ્લાહકી તરફ, તવજ્જો તામ કરતા હે. વોહ એર કીસી તરફ ખ્યાલ નહીં કરતા. જળ ઉસસે ઉસકી મુરાદકી ગોદી બરખતી હે, યાને આપ ફના એર અદમ હો-જતા હે, એર ઉસકી

હસ્તી બાકી નહીં રહેતી, ઓર ઉસ આધનયે અદમમેં ઉસ ખુદા, ઊસ અલ્લાહકી સીકાતકા ઝુહુર હોતા હે. તો શીર ઉસ ખુદાસે રખસત ઓર ઇજાઝત પાતા હે. કે દુસરોકા દરજાહ, ઓર તરખીયત કરે. અપને અપને ઘર, અપની અપની ઇસ્તેઅદાહ, ઓર કામેલીયતકે મોવા-શીક, જો રોજે અઝલસે ઉનમેં રખખી ગઈ હે, ઉસકી ઇજાઝત મીલ-તો હે. શીર ઉસકા યે હાલ હોતા હે, કે “દેસ ચોરી પરદેસ લીક.” યાને દેસમેં ચોરી કરતા હે. ઓર પરદેસમેં બીક માંગતા હે. દેસ વોહ હે, કે અપને મુરશીદકા કદમે મુખારક, કે જહાંસે અનવારકે મોતો ચુરાતા હે. ઓર પરદેસ વોહ હે. કે આલેમુલ ગયેખ, ઓર કદમે મોહંમદી જહાંસે સખકો અનવારે મોહંમદીકી બીક મીલતી હે. દેસમેં વોહ ચોર હોતા હે. ઓર પરદેસમેં બીકારી, યે સખ પુરી તવજજો, પુરા ધ્યાન કરનેસે મીલતા હે. ઓર વોહી ઇસ મરતમેકો પાતા હે, જો મુસ્તઅદ હોકર, ઝુલમાની ઓર નુરાની પરદોંકો ફાડતા ઓર દુર કરતા જાવે, જો ઉસ પ્યારકે મોહ પર ધુંધટ હે, જો કોઇ પુરા મરદ હોકર, પુરી હીમ્મત કર કર, ઓર કીસી તરફ ખ્યાલ ન કર કર, એક ઉસીકી તરફ ધ્યાન જગાકર, ઉસ હરકી તરફ, ખુદાકી તરફ, અલ્લાહકી તરફ ચલેગા, ઓર ધાવા કરેગા, ઓર હરદમ તવજજો તામે ઇલ્લાહા રખખેગા, તો ઉસકો ખુદાયે તઆલા, અપના વિસાલ દેગા. યાને અપની તજલ્લીયાં દીખાવેગા, ઓર બંદેકે ઓર અલ્લાહકે દરમ્યાન જો સ-તર હજર પરદે ઝુલમત, ઓર નુરકે પડે હુયેં હે. ઉનમેંસે બકદર ઉસકી ઇસ્તેઅદાહ ઓર કામેલીયતકે દુર કરેગા. પસ તુબી ઇન ખીયકે ધુંધટ ઓર-પરદોંકો ગીન ગીનકે ફાડ, ઓર કાશીશ ઓર હીમ્મતસે અયસે અયસે અમલ ઓર અજકાર કર, કે

જનસે યે પરદે ઉઠતે ચલે જાવે. ઓર ઉતર યાને શીમાલકી તરફસે (જસકી મતલબ જાતસે હે.) તુરકી ઘટા આયે. ઓર વુઝપર તુરકા મેંદ ખરસાયે. કયુંકે જબ શીમાલસે ઘટા આતી હે, તો શીર મેંદ ખરસાનેમેં દેર નહીં લગાતી.

જબ સારે રોલે, ઓર સારો મુસીબતેં, જો ઇસ રાહે સુલુકે ઇલલાહમેં પેશ આતી હેં, ઉન સબકો ઝીલ લેગા, ઓર સેહ જાયેગા, તબ બેટી ઓર ખાતીની તરીકે ઇલલાહકો ખોલ સકેગા. ઓર હકીકતે હાલ ખતાયેગા. ઓર યે હાલ હોગા, કે ઉસ પીયાકો, ઉસ મહબુબકો જહાં હુડેગા, ઓર જીસ ચીઝકી તરફ દેખેગા, વહાંહી ઓર ઉસી જગા વોહ મીલ જાયેગા. યાને ઉસીકા ઝુફર, ઉસકે અનવારકો પાયેગા. કયુંકે ઇસ મુકામ પર પહોંચ કર મન ચંગા, ઓર કલ્મ (દીલ) કુદરતે બશરીસે સાફ હો-જાતા હે. યાને તજકીયે નહસ ઓર તસદીયે કલ્મ હોકર, દીલ યાને ખાતીન આદમીકા મીરજ આઇનેકે સાફ ખનજાતા હે. ઓર ઉસમેં ઉસકા જમાલ નઝર આ-જાતા હે. ઇસી મુકામ પર કેહતે હેં, કે “મન ચંગા તો કઠરોટમેં ગંગા.” કે કીસીકા મન ઓર દીલ ચંગા હે, તો કઠરોટ યાને કાઠકા પ્યાલા, પાની બરનેકાહી ગંગા હે. ગંગા જાનેકી ઉસકો ઝુરરત નહીં. ઓર કઠરોટમેં જો મન ચંગા, ઓર કલ્મ સાફ હે, તો ગંગા યાને અનવારે જાત, આ-જાતે હેં. ઓર ઘર ગંગા હો-જાતી હે. જીસ તરેહ ચાહો નહાવ, ઓરોંકા ઉસકા પાની પીલાઓ, યા નહલાઓ, મગર યે ખાત યાદ રહે, કે ઉન પરદોં, ઓર ધુંધટોંમેં સજસે બકા પરદા ઓર ધુંધટ, ખુદ તાલીબકી “મે” ઓર “મીર,” હે. “મે” સે યે મુરાદ હે, કે તાલીબ અપની હરતીકા કુઝબી ખ્યાલ નહીં કરતા, ઓર ખાત ખાતમેં, મેં, મેં,

કેહતા હે. યે “મે,” એક બાડા સુદ્ધા ઉસકે બાતીનમેં હે. જો ફયાં
ને નુરકો રદ કરતા હે. મગર ઇસ “મે,” કા (પુદીકા) તોડના આસાનબી
નહીં હે. બી મુશ્કીલસે દુટતા હે, હઝરત શાહ ગુલામ હુસેન સાહેબ
મહમી રહ, ફરમાતે હેં, કે તુ વોહ તાકત રખતા હે, કે બોહોકા
કીલઆ તોડ ઝાલે, ઝોર યે બોદીસી ઝોર પુરાની દીવારે હસતી,
કે જો હીમ્મત-વાલોંકે એક ધકકેસે ગીર પડતી હે, ઉસકો તુ તોડ
નહીં સકતા હે. લેકીન ઇસ દીવારકી આડમેં શેહરે અનવરાખાદ હે.
(યાને નુર છુપા હુવા હે.)

“મીર,” સે યે મુરાદ હે, કે તાલીબ ફત્તા હોને-વાલી સીઝોંકા
ખ્યાલ રખતા હે, ઝોર યું કેહતા હે, કે મેરા ઘર, મેરા માલ, મેરી
જાન, મેરી અવલાદ, સખકી મીર ઝોર મીલકીયતે હકીકી, અપનીહી
બતાતા હે, ઝોર યે જાનો માલ, અસખાબ ઝોર અવલાદ, જીસકી
હકીકી ઝોર અસલ્હી મીલકીયત હે, ઉસકી કેહતે હુયે શર્મ આતી
હે, યે બાડા પરદા ઝોર ધુંધટ હે, ઇસકો ખુશ જાનલે, કે જો કુછ
તુઝકો અપને બદનમેં યા ઉસસે બાહર અપના દીખાઈ દેતા હે. ખાહ
વોહ જીસમ હે, ખાહ જાન હે. ખાહ વોહ માલ,
યા અવલાદ હે, ઉસમેં તેરા એક તીનકાળી નહીં હે, ઝોર તુ જો
ઉનકો શીલ હકીકત મેરા મેરા બતાતા ઝોર કેહતા હે, યે તેરી બડી
નાદાની, ઝોર બે-વકુફી હે. કે પરાઇ સીઝકો અપની બતાતા હે.
આખીર એક વક્ત ઉનકો ઓડેગા, ઉસ વક્ત સખ હકીકત ખુલ
જાવેગી. ઝોર રોચેગા. તેરાબી વોહી હાલ હે. પરાયે ધન, ઝોર
પરાયે માલકો ઝોર બે-વકુફ રોતા હે. ઝોર યે નહીં જાનતા, કે
યે પરાયા માલ હે, કે જીસકો મેં રો રહા હું. મેરા દર અખલ

નહીં હે. અંચ તાલીએ સાદીક, ખુચ સમઝ, ઝોર ખુચ સોચ, કે
 જે કુછ આલમમેં હે, ખાહ ઝાહીરમેં યા બાતીનમેં હે. યે સખ
 ઉસીકા નુર. ઉસીકા ઝુહુર, ઉસીકી હસતી હે, દુસરા કોઇ ઉસકી
 જોતકા નહીં. યાને ઉસકા જોત જે હસ્તીયે મુસ્તકીલ બ-ગતે ખુદ
 કાયેમ હે. ઝોર કોઇ હસ્તીયે મુસ્તકીલ બ-ગત નહીં રખતા. ઉસીકી
 હસ્તીસે, ઉસીકે નુરસે કાયેમ ઝોર ઝાહીર હે. હાં, જીસકો આંખેં
 અક્ષે કુદ્દીકી અલ્લાહ તઆલા, અતા ફરમાતા હે, ઝોર બીચકે
 ધુધટ, બીચકે પરદે, ઉસકે સામનેસે ઉઠા દેતા હે, ઉસકો યે બાત
 ઝાહીર નઝર આતી હે. કે સીવાયે હસ્તીયે હક, વુજુદે મુતલકકે ઝોર
 ફીસીકી હસ્તી શીઝ વાકેઅ નહીં હે. ઝોર સખ અપની જતસે
 નેસ્તો નાખુદ હે. ઉસીકી હસ્તી ઝોર નુરસે કાયેમ ઝોર ઝાહીર હે.
 મવલાના જમી રહ, ફરમાતે હે. “હસ્તબી તુહી હે, ઝોર હસ્તીયે
 મુતલકબી તુહી હે, હસ્ત જે શીઝ-વાકેઅ હસ્તી હે, અલ-હક ઝોર
 કસમ બ-ખુદા તુહી હે, હમારી હસ્તીકા ઝંડા તેરી હસ્તીકે સામને
 અયસા પરત ઝોર નીચા હે. કે હમારી હસ્તીકો હસ્તી કેહનાહી
 બજા હે. કયુકે જે કુછ હે, વોહ આપહી આપ નહીં હે. તેરી
 હસ્તી-કે સાચ હે. પસ “યે સગરી હે હરકી જોત”, દુખ નાહીં
 હસકે-જોત.” હાં, અંધા હુંડે ઉસકી છાયા.” યાને જે અંધા હે,
 ઝોર નાકેસુત્ર હાલ, ઝોર જીસકો ઉસકાં જોત નહીં સુઝેતી, ઉસકી
 નજલ્લી નઝર નહીં આતી, વોહ ઉસકી છાયા, ઝોર ઉસકે સાચે-
 યાને હસ્તીયે મોહુબી ઝોર અકસ્કો હુંડતા હે. ઝોર ઉસ સાચેકો
 એક અસલ એર મુસ્તકીલ વુજુદ માનકર ઉસકો હુંડતા હે. આઈના
 ઝોર આરસી ઉસીકો બનાતા હે. હા-લાંકે ઉસકી જોત, ઉસકા નુર.

હસ્તીયે મુસ્તકીલ, આદ-તાબકી તરેહ રૈશન હે, ઝોર નઝર આ-
રહા હે. શીર “હાથ કંગનકો આરસી કયા.” યાને કંગન ને હાથમે
પકા હુવા હે. ઉસકી હસ્તી ઝોર તુરકા, કે ને હમમે ઝુહુર હે,
ઊસકે દેખનેકો આરસી ઝોર આપનેકી કયા ઝુરરત હે. મગર નાકે-
સુલ્હ હાથોંકો ઇસકા યકીન, કે “યે સગરી હે હરકી જોત.” બડી
મુશ્કીલસે આતા હે. બલકે અકસરકો નહીં આતા. હાં, ને મુરદ,
સાદીકુલ એતેકાદ હોતા હે, ઉસકા મન મુરશીદકે ઇરશાદોંસે પકતા
ઝોર પરવરીશ પાતા હે. વોહ ઇસ બાતકો યકીન કરકર, ઉસપર
અમલ કરતા હે, ઉસપર યે અચંબેકી બાત, કે હમારી હસ્તી મોહુમી
હે. ઝોર ઉસકી હસ્તી મુસ્તકીલસે ઉસકા ઝુહુર હે, વોહ ખુશ જતી
હે. ઝોર યે અચંબેકી બાત કયા હે? કયું કે તરેહ તરેહકે અચંબેકી
ઝોર અજબેબ બાતેં, ઇસ રાહે સુલુકે ઇલલામેં મુકામ મુકામ પર
ઉસપર જાહીર હોતી હેં, ઝોર સબસે બડે અચંબેકી બાત યે જાહીર
હોતી હેં. કે ઇશકે ઇલાહી કહીં બાહેરસે નહીં આતા, ઉસકે અંદરહીસે
પયદા હોકર અયસા જોશ મારતા હે, કે ઉસકી હસ્તીકો જુલા દેતા
હે. મેં, મેં, તેં, તેં, સબ ખા-જના હે. વોહી, વોહી, રેહ જતા હે.
ઉલટી ગંગા બેહને લગતી હે. ઝોર યે બડે અચંબેકી બાત હે.
કે ગંગા ઉલટી બડે, યા યું સમજો, કે ઝોલતીકા પાની મગરીકા
જને લગતા હે. ઝોર યે બડે તાઅજ્જુબકી બાત હે, કે ઉપરસે
નીચેકા આતા હે.

ઇસલીયે જબ પાની છપ્પર પર બરસતા હે. તે ઉસકી મગ-
રીસે, કે ને ઉસકે સરપર બંધી હુષ હોતી હે, વોહ ઝોલતીકી
તરેહ, યાને ઉસ જગા આતા હે, કે જહાંસે પાની છપ્પરસે ટપકતા હે,

ઐર યહાં ઝોલતી મગરીકી તરફ, યાને નીચેસે ઉપરકી તરફ જાને લગા. કયું કે મેં, મેં, તેં, તેં, જો પેહલે અપની ઐર દુસરેકી હસ્તી મુસ્તકીલ, ઐર રાથે હસ્તી હક સમજકર કહી જાતી થી, વોહ નહીં રહી. વોહી, વેહી, રેહ ગયા હે. પેહલે ઇઝાફતે હકીકી, સખ ત્રીઝોંઠી અપની તરફ કી-જાતી થી, અખ યે ઉસસે ઉલટી પાત હો-ગા, કે જાતે હકીકી તરફ ઉસકી ઇઝાફતે હકીકી, ઐર અપની તરફ ઇઝાફતે મીઝાજ હર પાત ઐર હર કલામમેં કરને લગા. મીઝાજ મેં હકીકતકા ઝુલ્હર હો-ગયા. ઐર મેં-પના જાતા રહા.

જખ તેરા મેં-પના. તેરી ખુકી, ટુટી પાવે, યાને ટુટ જાવે, ઐર કુછ ન-રહે, ઐર ફના હો-જાવે, ઐર અયસા દાલ હો-જાવે, કે અપના મેં-પના ઐર મીર પનાકો બિલકુલહી ભુલ જાવે, ઉસીકી મેં ઉસાંસી હસ્તીયે હકીકી યાદ રહે. મેંકી જગા, તુહી, તુહી, કહે. ઐર શીર તુહી તુખી ન-રહે, ઉસકોલી ભુલ જાવે. ઐર અન કેહની કહે. તખ વોહ હર, ખુદા, અલ્લાહ, સખકા પ્યારા તેરે પાતીનમેં સમાયેગા. ઐર અપની તજલ્લીયાં, અપને જલવે, અપને અનવાર, તુઝકો અયસે હીખાવેગા, કે તુ એક એક પર, સો સો બાર, કુરબાન ઐર સદકે ઐર ફના હો-જાવેગા. ઐર જો તેરી મેં બિલકુલ ન-ટુટી, ઐર પ્રાને ખલ ખાયા, ઐર રાસતા સુલુકે ઇશ્લાકા ભુલ ગયા. ઐર લિસની મેબી કહી, ઐર અપની મેંબી. ઉસકી હસ્તી મુસ્ત-કીલ રુમઝી, ઐર અપની બી. ઉરકી હસ્તીયે મુસ્ત-કીલમેં સાઝી, ઐર શરીક ખના, દાલાંકે વેદ “વદ-દહુ. લા શરીકા લહુ” હે. અગર મેં પાત હુઇ, તો શીર ઐંટ ખાવેગી, ઐર વોહ ઐંટ જાવેગા.

ઝોર વોહી બાત હોગી, કે જીસ બાતકા હર હે, વોહી પેશ આવેગા ફના-ફિલા બકા બિલા, નહોગા.

જળ અપની મેં, અપની હસ્તીયે મોહુમીકા હરકે બીતર, યાને હસ્તીયે હકીકી, હઝરત હક સુઘડા-નહુ વ તઆલામે ઉસ કાય-કેસે, ઉસ તરીકેસે ખોવે, ઝોર ગુમ કરે, કે જો મુરશીદ બતાવે. કે પેહલે ફના શીલ અફઆલ હોવે, શીર ફના શીસ-સીફાત હોવે, શીર ફના શીજ-જાત હોવે. નહીકે અપને ખ્યાલે ખામસે પેહલેહી જાતમેં જ-પહોંચે, તો શીર હર, ખુદા, અલ્લાહ, ઉસકા હો-જાતા હે. ઝોર વોહ અલ્લાહકી બસારતસે દેખતા હે. ઝોર ઉસીકી સમાખતસે વોહ મુનતા હે. ઝોર ઉસીકી તાકત, ઝોર કુદરતસે વોહ મજ કામ કરતા હે. ઝોર અલ્લાહ તઆલાકી સીફાતકા વોહ મઝહરે કામીલ હો-જાતા હે. ઝોર ઉસકો નીત ઝોર હમેશા આતે ઝોર જાતે, હર વક્ત, ઝોર હર આન ઉન સીફતમેંસે બીક મીલતી હે.

પાંચવીં બાર, તાલીબે સાદીકકા અપને કામમેં મશગુલ હોના, ઝોર ખાખમેં અંબીયા, ઝોર અવલીયાકી અરવાહોંકી ઝીયારત કરના.

યે ઇરશાદ સુનકર તાલીબે સાદીક રખસત હુવા, ઝોર જીસ તરેહ હઝરત મુરશીદને ફરમાયા થા, ઉસ તરેહ અપને કામમેં લગા. ઝોર પેહલેકી બનિસબત બાતીનકી સલામમેં ઝોર તરકકી હુમ. કયું-કે હસ મુકામ પર પહોંચ કર અક્સર સાલીકોને તરીકે ઇલલાહકો, રોચાયે સાલેહા, યાને નેક ખાખોં-મેં, નેક બંદોં ઝોર અવલીયાઓ, ઝોર અંબીયાઓંકી અરવાહેં, નઝર બાને લગતી હેં,

ઐર ઉનકી કદમ-ખોસી હાસીલ હોતી હે. ફરજ કીજીયે, કે મે તાલીમે સાદીકબી, હસ મુકામ પર પહોંચ ગયા હે. કે ખાખમે' અવલીયાઓં ઐર અંખિયા-ઓંકી રહેં, ઉસકો અછળી અછળી સુરતોંમે' નઝર આને લગીં. ઐર ઉનસે ફયઝે પાતીની ઐર અનવારે પાતીન હાસીલ કરને લગા. એક રોજ, કે જસકો રોજે સમદ, યાને નેક, ઐર વકતે હમીદ કેહના ચાહીયે, બિસ રોજ તાલીમે સાદીકકો રાયાયે સાલેહામે' ઝીયારત રસુલે મકબુલ સલ, કી હુઘ. કયા દેખના હે, કે ઝમીનસે આસમાન તક તુર બરા હે, ઐર ઉસ તુરમે' તખતે ઝરરીન પર, હઝરત સરવરે કાયેનાત, મફખખરે મવજુદાત, મહમદ મુજતબા, મોહમદ મુસતફા સલ, બલગા અફરોઝ હેં. અંખીયાઓં ઐર અવલીયા-ઓંકે; પરે બંધે હુયે ગીદ ખડે હેં. ફરીશ્તોંકી સફેં, ઐર કતારોંકા કુછ શુમાર નહીં. જહાં તક નઝર જાતી હે, વહાં તક ઉનકી તુરી સુરતે' નઝર આતી હેં. વેહ જુલુસ હે, કે જો દીદ હે, ન શુનીદ હે. એક જાનીબસે શોર" સલ્લે અલા મોહમદ, "સલ્લે અલા મોહમદ," હા હે. એક જાનીબ કોઇ આશીકે રસુલ યું પરહ રહા હે.

મને ખે-દીલ બ-જમાલે તુ અજબ હયરા નમ,
અલા અલ્લા એ જમા-ઝસ્ત બદી ખુલ-અજબી.

ઐર આપ ઝખાને મુખારકસે મરહબા મરહબા, ફરમાતે હેં.
ઐર બહોત ખુશ હોતે હેં.

છટા જલસા, તાલીબે સાદીક, ઓર મુરશીદે કામીલકા.

યે ખાખ દેખકર, તાલીબે સાદીક ઉઠા, ઓર બી પ્રુશી
ઓર બજાજતસે હઝરત મુરશીદકી ખીદમતમેં હાઝીર હુવા, ઓર
ઇસ ખાખે મુખારકકા સારા હાલ ખ્યાન કીયા. હઝરત મુરશીદને
ફરમાયા, કે તુઝકો દીલને દારેન મીલી, જો ઝીયારત દીદારે રસુલે
અકરમ સલ, નસીખ હુઇ. યે મરતખા કીસી બડે ખુશ નસીખકો
મીલતા હે. અલ્લ-હ મદદ લિલ્લાહ, કે તેરી રૂઢમેં ઇસ કદર સફાઇ
હુઇ. કે જીસકે બાએસ દરગાહે આલી નખવી-મેં જાનેકે કાખીલ
હુયે. બાર ચાખાને દરગાહે સુલતાની નખવીને, ઇસ કદર કાખેલીયત
જિસમેં પાઇ. જો દરગાહે આલીમેં જાને દીયા. વર ન મયલા, ઓર
ના કાખીલ આદમી, જો ખીલ્યતે શરીઅતસે આરાસતા, ઓર પેરાસ્તા
નહો, વહાં છુસને નહોં પાતા દરવાઝયે દરગાહે આલીસે હટા દીયા
જાતા હે. ઓર ઇસમેં કુછ શક નહોં હે. કે જીસને રસુલે મકયુબ
સલ, કો ખાખમેં દેખા, ઉસને રસુલે મકયુબ સલ, કોહી ખાખમેં
દેખા. કે શયતાન યા નફસકી યે મજલ નહોં, કે. જો ઉસ તુરે
પાક, સરવરે કાયેનાત સલ, કી શકલ બન શકે. યા આં-જનાખકી
ઝુટી શકલ દીખા સકે.

પસ યે ખાખ સચ્ચા, રોયાયે સાલેહાસે હે. મગર વહાં યે
ખાત માઅલુમ કરેમેંકી હે, વોહ સુરતે મુકદ્દસ જલવા આદરોઝ, તખતે

ઝરરીન, જે તુમને દેખી, વોહ સુરતે મીસાલી, રહી, હઝરત રસુલે મકયુલ સલ, કી થી. નકે સુરતે ઉનસરી મુખારક. જયસી કે ઇસકી તહકીક, ઇમામ હુજ્જતુલ ઇસલામ, હઝરત ઇમામ મોહમ્મદ ગીઝાલી રહ, ને કી હે. ઝોર રીસાલા “મઝમુને કબીર” મેં ફરમાયા હે, કે જે કોઇ ખાખમેં રસુલે મકયુલ સલ, કો દેખતા હે, વોહ સુરતે મીસાલી રહે મુનવર રસુલે મકયુલ સલ, કો દેખતા હે. નકે જીસમે ઉનસરી મુખારકો, કે જે મદીના મુનવરામેં મદ-કુન ઝોર મામુન હેં, કયું-કે હો-સકતા હે, કે રસુલે મકયુલ, સલ, કો હજર શખ્સ એક રાતમેં એક આનમેં હજર જએપર મુખતલીફ શકલોમેં દેખે. કોઇ લાંબા કંદ દેખે, ઝોર કોઇ મ્યાના કંદ. કોઇ સીયાહ હાઠી દેખે, ઝોર કોઇ સુફેદ હાઠી. શખ્સે મુખારક (યાને જીસમે મુતહ-હર) હઝરત રસુલે મકયુલ, મોહમ્મદ મુસતફા સલ, કા રૌઝા મુનવરા, મદીને પાકસે કહીં ગયા નહીં, ઝોર ન વોહ રૌઝા મુકદ્દસા શક હવા. એક આને વાહેદમેં એક શખ્સ લાંબાબી, ઝોર મ્યાના કંદબી, સીયાહ હાઠીબી, ઝોર સુફેદ હાઠીબી દીખાઇ દે નહીં સકતા. પસ જે કોઇ કુછ દેખતા હે, વોહ સુરતે મીસાલી રહી સલ, રહી દેખતા હે.

યહાં ઝાહીર હે, કે સુરતે મીસાલી રહી, હઝરત રસુલે મકયુલ સલ, કી સાલીકોંકે ખાખમેં આતી હે. ઝોર અપના જલવા ઝોર અપના જીલુસ દીખાતી હે. યે દૌલત કીસી ખડે ખુશ કીસમતકો કે જીસકી રહમેં મુતાબેઅત રસુલે મકયુલ સલ, સે. ઝોર અજકાર ઝોર અશમાલ, ઝોર રીયાઝતસે સફાઇ હો-ગઈ હો, ઉસકો અલા કદરે નસીબ, ઝોર ખુદકી કાબેલીયતમેં હાસીલ હોતી હે. અવ્વામ લો સારી

હમર ઇસ્ત્રી તમન્નામે' રહેતે હે, ઓર ઇસ્ત્રી તમન્નામે' મરજતે હે. ઓર ઝીયારતે રસુલે મ કયુલ સલ ખાલમેંબી નસીય નહીં હોતી. ઇસ વજેસે, કે ઉતકી રૂઢ ગીરફતારે નહસ, ઓર પા-ખદે હવા વ હવસ હોતી હે. વોહ કાબેલીયત ઉસકી નહીં રખતી, કે ઉસ તુરે મુકદ્દસી સુરતે મીસાલીકો દેખ સકે. ઓર નહસ, હઝરત સલ, કી ખુદી શકલ હીખા નહીં સકતા. કીસીને કયા અછછા કહા હે. કે "વોહ આંખેં કહાંસે લાઉ, જો ઉસ તુરે અકદસકી સુરતે મુનવરકો દેખ સકું." પસ યે મુકામ બડે શુકકા હે. કે જો તુમકો નસીય હુવા. અખ તુમકો શખો રોજ દુરદ શરીફકા વીર્દ રખના ચાહીયે. દુરદ શરીફ અયસી ચીઝ હે, કે જીસને ઇસકો કસરતસે પરહા, ઉસકો ઝીયારતે પાક નસીય હુઇ.

**છટ્ટી બાર, તાલીબે સાદીકકા અપને કામમેં મશ-
ગુલ હોના. ઓર કશફકા મુકામ ખુલના, અનવારે
સીફલી દેખના.**

તાલીબે સાદીક, યે મુનકર શુકે ઇલાહી બજા લાયા, ઓર દુરદ શરીફ "અલ્લા હુમ્મા સલ્તે અલા મોહમ્મદીન, વ અશા આલે મોહમ્મદીન વખારેક વસલ્લોમ." પરહ કર રખસત હુવા. ઓર અપને મુકામ પર આકર, બડે શૌહસે અપને કામમેં મશગુલ હુવા. અજઝાર ઓર અજઝાલમેં દુરદ શરીફકી કસરત જપાદા હોતેસે, ખાલીનમેં

ઝોરથી જીભા હુમ્. દુરદ શરીરકા તુર, જો બડા ઠંડા, ઝોર ભતીક
 ઝોર ખુશ-મવાર થા, ઉસને બાતીનમેં એક ચથેન ઝોર ઠંડક પચદા
 કરદી. અબ તો મીયાં તાલીએ સાદીક પર, જમાલ આ-ગયા. બહોત
 કુછ તરકકી બાતીનકી સદાઇમેં હો-ગઇ. ચુકે અકસર સાલીકો પર
 જુકે અનવારસે કરદકા મુકામબી આતા હે. યાને રહકી આંખ, જો
 નહસકી મુખાશેરતસે ડુટ ગઇ થી, ઝોર મોતીયા બંદ ઉસમેં હો-ગયા
 થા, વોહ અછછી હો-ગતી હે. ઝોર શીર અપની રહી આંખસે દેખને
 લગતી હે. અનફોસો, યાને અપને અંદર, ઝોર આફક યાને અપનેસે
 બાહરકી ચીઝોમેં વોહ બાતોં નઝર આતી હેં, કે ઇસ મોંઢકી આંખસે
 નઝર નહીં આતી હેં. ઉસકો ઉનકે દેખનેકી તાકત નહીં. ફરજ
 કીજીયે, કે ઇસ તાલીએ સાદીક પરબી યે મુકામ ખુશ, ઝોર ઉસકે
 ઘટકા પરદા ડુટ ગયા, ઝોર યે હાલ હો-ગયા, કે “જબ ઘટકા
 પરદા ડુટ ગયા, શીર માલા હાથ રહો ન-રહો.”

એક રોજ જુકરકે બાદ, ઉસને આંખેં બંદ કીં. તો અપને
 બાતીનમેં કયા દેખતા હે, કે એક બીજલીસી ચમક ગઇ. શીર એક
 રોજ દેખા. કે બાતીનમેં એક ચીરાગ જયસા જલ રહા હે. શીર
 દેખા, કે એક શમેઅ જલ રહી થી, શીર દેખા, કે ચીંગારીયાંસી
 ઉછલ રહી હેં. શીર દેખા, કે આગ જયસી જલ રહી હે. યે નઇ
 બાત જો દેખી, તો હઝરત મુરશીદકી ખીદમતમેં હાઝીર હુવા, ઝોર
 યે હાલ અર્જ કીયા.

સાતવાં જલસા, તાલીમે સાદીક, ઓર

મુરશીદે કામીલકા.

હજરતે મુરશીદને ફરમાયા, કે કશ્કા મુકામ શુર હો-ગયા હે. આસારે સીફતી, નઝર આને લગે. વજે ઇમકી વોહી હે, કે જો પેહલે ખ્યાન કી હે. યાને કલમ જલ્લ સફાઈ પાતા હે. તો અબલ અનવારે સીફતી, જયસે બીજલી ચમકતી હુધ, ચીરાગ જલતા હુવા, આગ જલતી હુધ, યા અયસીહી ઓર ચીઝે નઝર આતી હે. યે જો જાગતી હાલતમે નઝર આતા હે, ઉસકો મકાશીફા ફેહને હે. હર જકમે નુર હે. જો હર જકકે સાથ આતીનમે આતા હે. ઓર નુર રહકો નફસકી ગીરફતારીસે છુડાતા હે. ઉસકી કુદરતકો સાફ કરતા હે. જલ્લ રહકી આંખોકે સામનેસે નફસકે અંધિરાકો પરદા હટ જાતા હે, તો રહ અપની આંખકે નુરસે ઉસ નુરે જકકો દેખને લગતી હે. જકકે અનવારમે રંગબી હે. કીસીકા રંગ ઝર્દ, કીસીકા સુખ, સુનેદરી, કીસીકા સુફેદ, કીસીકા સીયાહ, ઓર કીસીકા સખ્ત હે. ઓર કોઇ બેરંગ હે. રહકી આંખકા જો નુર હે, ઉસકો બસીરત ફેહને હે, વોહ રંગ અનવારે જકકે નુરે બસીરતકી તાકત, ઓર મુનાસેબતકે લીલા-ઝસે નઝર આતે હે. કબી રંગીન નુરકા આતીનમે મેંદ બરસતા હુવા અયસા નઝર આતા હે, જયસે નહની નહની ફવારે પડતી હે. યે અપની અપની કાબેલીયતકી આત હે. કીસીકો પેહલે કુછ નઝર આતા હે. ઓર કીસીકો કુછ, કીસીકો કયસેહી રંગ નઝર આતે હે, કીસીકો

કયસે. મગર સાલીકકા કામ ચે હે, કે અનવારે કીફલી દેખે, યા અનવારે ઉલવી. ઉનપર કુછ ખ્યાલ નકરે. ઉનકો દેખે, ઓર અપને કામમેં લગે. કે વોહ ઉનકા મતલુખ નહીં હે. વોહ મા-સીવામેં દાખીલ હે. મતલુખ ઉસકા ઉનકે મા-સીવા હે, કયું કે વોહ વરાફલ વરા હે. ચે રાસતેકે ખેલ ઓર તમાશે હે. જો રાસતેકે ખેલ, ઓર તમાશેમેં લગા, ઓર ખડા હો-ગયા, વોહ મંઝીમે મકસુદકો કય પહોંચા.

સાતવીં બાર, તાલીબે સાદીકકા અપને કામમેં મશગુલ હોના, ઓર અનવારે ઉલવીકા નઝર આના, ઓર બાતીનસે આવાઝકા સુનના.

ચે સુનકર તાલીબે સાદીક, આદાબ બળ લાયા, ઓર રખસત હુવા. ઓર અપને મુકામ પર જાકર, અપને કામમેં મશગુલ હુવા. ઓર અબ્વલસે ઝયાદા બાતીનકી સફાઈ હુધ. ઓર બાતીનમેં અનવારે ઉલવી, નઝર આને લગે, કબી દેખા, કે એક હોઝાસા સીતારા બાતીનમેં ચમક રહા હે. ઓર શીર વોહ છુપ ગયા, કબી દેખા, કે એક બડા સીતારા (તારા) રૌશન ચમક રહા હે. ઓર બડી દેર તક વોહ બાતીનમેં તાબાં (રૌશન) રહા, કબી દેખા, કે બાતીનમેં એક ચાંદસા નીકલા, ઓર ઉસકી ચાંદની બાતીનમેં એક આદલાબ રૌશન ઓર તાબાં હે. છસકી ચમકસે બાતીનમેં

એક દિન જયસા ચાલના હો—મયા. ઇન સમ આતોંકો તાલીબે સાદીક દેખતા હે, મગર કયસા આલી હીમત । મુરશીદકે ઇરશાદ પર ચકીન કરનેવાંસા, ઝોર અમલ કરને વાલા હે. ઉનકી તરફ કુછબી ખ્યાલ નહીં કરતા ખેલ તમાસે જનતા હે. ઝોર અપને કામમેં લગા રેહતા હે. અબી એક નાકે—સુલ હાલકો આફનાખ તો દર કિનાર, મગર એક સીત્તસહી નજર આને લમે, તો વલી જન બચેકતા હે. ઝોર અપને તઈ રૈસન ઝમીર સમજતા હે ઝોર યે નહીં જનતા, કે હતુજ દીલ્લી દુર હે. ઝોર ચુકે ઔયામે જુકમેં અકસર તાલીબોંકો અપને અંદરસે એલ બાહીરસે કુછ આવાજબી સુનાઇ દેતી હે. ફરજ કીજીયે, કે ઇસ તાલીબે સાદીક, સાલીકે તરીકે ઇલદલા કાબી, એક રોજ ઉસકે ખાતીનકે અંદરસે એક આવાજસી આઇ. જયસાકે કોઇ કેહતા હે, કે મીયાં તુમ બડે અછછે મુકામ પર પહોંચ ગયે હો. યે અચાંબેકી નખ ખાત દેખકર, તાલીબે સાદીક, હઝરત મુરશીદકી ખીદમતમેં હાજીર રુખા. ઝોર યે હાલ અજ કીયા.

આઠવાં જલસા, તાલીબે સાદીક, ઝોર મુરશીદ

કામીલકા.

હઝરત મુરશીદને ફરમાયા, કે અકસર સાલીકોંકો, સુલુકે રાહે ખલસામેં, યે મુકામબી પેશ આતા હે. મગર યે મુકામ બડા ખતર.

નાક છે. ઇસ મુકામમેં બહોત ખીગડ ગયે હેં. ઝોર તરીકત-કે : સતેકો જુલ ગયે હેં. યે આવાઝેં જો અસનાયે સુલુકમેં આતી હેં, વોડ રહમાની-બી હેં, ઝોર શયતાની-બી. અગરયે મુરશીદાંને દાએલીન, ઝોર આરીફાને વાસેલીનને, અપને તજરબાતસે યું ધરજાદ કરમાયા હે, કે અગર વોહ આવાઝ દાહની તરફસે યા ઉપરસે, યા આજે સોનેકે સામનેસે આયે, તો રહમાની હે, અગર બાઈ તરફસે યા પીઝેસે આયે, તો શયતાની હે, મગર યે કોઈ કાએદા કુદ્દીયા નહીં હે. બાઝ વક્ત ઇસ કાએદેસે માઅલુમ નહીં હોતા, ઝોર સાલીકકો હિસકો તમીઝ નહીં હોતી, કે યે આવાઝ રહમાની હે, યા શયતાની ઇસકી શનાખતમેં બડી દીક્કત પેશ આતી હે. અગર આવાઝ શયતાની થી, ઝોર હિસકો રહમાની સમજ લીયા, તો બડી ખરાબી આ-ગધ ઝોર ખીગડ ગયે. ઇસ આવાઝસે દુન્યવી કામ બી, કે જો આઈદા હોને વાલે હોં, જ્યસે કલ કોન આવેગા, કબા ખાઈગે, યા કયા હોગા, વ-ગયરા, વ-ગયરા હેં, વોહ માઅલુમ હો-જતે હેં. ઝોર ઝાહીર હોતે હેં. મગર અઝહી તરેહ યે બાત તમીઝ નહીં હોનેસે, કે યે રહમાની થી, યા શયતાની થી. ગલતી પડ જાનેકા અદેશા હે, ઇસલીયે કાયદયે તરીકત, યે મુકર્રર કીયા ગયા હે. કે ઉન આવાઝોં પર કુછ ખ્યાલ ન-કરે. ઝોર ઇસતીગ-દાર ઝોર “લા હવલા વેલા કુવ્વતા ઇદિલા બિદલા,” પરદ-કર ઇસ મુકામસે નીકલનેકી કોશીશ કરે, ઝોર અપને કામમેં લગે.

આઠવી' ખાર, તાલીએ સાદીકકા અપને કામમે'
લગના, ઓર કશકે આફાકીકા શુર હોના.

તાલીએ સાદીક, યે ધરશાદે મુરશીદ સુનકર રૂખસત હુવા, ઓર
અપને કામમે' લગા. ઓર ઉસી તરેહ અમલ કીયા, કે જીસ તરેહ
હઝરતે મુરશીદને ફરમાયા થા. ઓર એક વીલ્લે તક, શબો રોજ
ઉસમે' મેહનન કી, તો ખુદાને ઉસ ખતરનાક મુકામસે ઉસકો નીકાલ
દીયા. આવાઝે' અંદ-સે ઓર બાહીરસે આની બંદ હો-ગઈ કયું-કે
અકસર સાલીકાંકો અસનાયે સુલુકમે' કશકે આફાકીબી હો-ખતા હે.
ઓર જીસમે' વોહ તરેહ તરેહકે અખયેઆત, દીદયે રહસે બેદારીમે'
દેખતે હે. ફરજ કીજીયે, કે ઇસ તાલીએ સાદીક પરબી, યે મુકામ ખુલ
ગયા. પેદલે વોહ કશકે હયવાની પર પહોંચા, જો સારે હયવાનાં પર મકશુફ
હે. વોહ ઉસ-પરબી મકશુફ હો-ગયા. તો શીર ઇસ મરતબેસે ઉસને
તરકી કી. દુસરે મરતબે કશકેમે' પહોંચા. નખાતાત ઓર ઉનકે ખવાસ
મકશુફ હો-ગયે. યહાં તાલીએ સાદીક-કી, રહે સમાઅતબી આતીનસે
ખુલ ગઈ. અશીયાઓંકી તસબીહ ઉસકો મફહૂમ હોને લગી, શીર
ઇસસેબી તરકકી કરકે તાલીએ સાદીક, કશકે જમાદ પર પહોંચા, ઉનકે
અહકામે ગરીબા, ઓર ઇસરારે અજીઆસે ખબરદાર હુવા, તો જહાં
જહાં જવાહીરકે દરીને ઓર ખઝાને થે, વોહ રહકી આંખોસે ઉસને
દેખે. જબ ઇસ મુકામસે તરકી કી, તો ખાકકા હાલ સબ ઇસકા
કશક હો-ગયા. તરેહ તરેહકે ઇસરાર, (બેદ) ઓર અખયેઆતસે
વાકીફ-માર હુવા. ઇસ મુકામસે આગે ખઝહા, તો પાનીકા હાલ સબ

ઉસપર કશું હુવા. ઉસકે અનયેખ ઝોર ગરાયેખ બેદ ઝાહીર હુયે. ઉસકે બાદ હરાકા, શીર આગકા, શીર ફ-લ-કે કમરકા શીર ફ-લ-કે ઉતારકા. શીર ફ-લ-કે ઝોહરાકા. શીર ફ-લ-કે ચમસકા. શીર ફ-લ-કે મીરરીખકા. શીર ફ-લ-કે મુજતરીકા. શીર ફ-લ-કે ઝોહલકા. શીર કુરસી ફીર અર્જકા. ફીર આલમે મીસાલકા. ફીર આલમે અરવાહકા. ફીર અયને સાખીત અપનીકા કશું હુવા. ફીર તાલીમે સાદીકા અયને સાખીત, જમ ઇસમકી મજહર થી, વોહ ઇસમ ઉસપર બ-સુરતે ઇસ્તેઅ-દાદે કુલ્લી હેવલા ફીલ-વસ્ક, મુ-ત-બલ્લી હુવા. હરએક મુકામ પર જો જો અનયેખ ઝોર ગરાયેખ, એકહામ ઝોર ઇસરાર ઉસકે મુન-કશીફ હુયે, વોહ ખ્યાનસે બાહીર હે, કે ઇખ્વારતમે નહીં આ-સકતે. વોહી જાને. જો દેખે. ફુસરાકે સામને ઉનકા ખ્યાન કરના ઉનકા હયરાનીમે ડાલ દેના હે. ઝોર હુકમ “ તોકહલે મુન નાસા અલા કહરે ઉકુ-લીલીમ ” સે તબવુઝ કરના હે.

ન વાં જલસા, તાલીમે સાદીક, ઝોર
મુરશીદે કામીલકા.

બાદ તબ કરને મનાઝીલે કશુંકે તાલીમે સાદીક, હઝરત મુરશીદકી ખ્યાનમતમે હાઝીર હુવા. ઝોર સખ હાલ ઉનકો અર્જ ફીયા. હઝરત મુરશીદને ફરમાવા, કે યે જમ કહર મનાઝીલે કશુંકે તુમને ખ્યાન ફી ઉરજકી મનાઝીલ કહલાતી હે. ઇન્હીકે બર અકસ તુઝબકી મનાઝીલ હે.

યાને હકીકતે ઇનસાની તુમ્હારી, અયને સાખીતઅપનેસે તુઝુલ કરકે, ઇસી તરેહ મરતયા બ-મરતયા, તુઝુલ કરતી હુઘ, મરતયે હયવાન સે મરતયે ઇનસાનીમેં પહોંચી થી. અયને સાખીતસે જબ ઊસને મરતયે અરવાહમેં તુઝુલ કીયા થા, તો બહોત લતીફ, ઝોર બિલકુલહી નુર થી. બાદ ઉસકે મરતયે મિસાલમેં આઘ, તો કુછ ઊસસે મુકદ્દર હુઘ. શીર આલમેં ઇબસામકે મરતયે અશ્કમેં આઘ, તો કુછ ઝોર મુકદ્દર હુઘ, ઇસી તરેહ ફરઝકે મરતયેકી કુછ કુછ કુદુરત, ઉસમેં શામીલ હોતી રહી. ઝોર જબ સખસે આખીર મરતયે ઇનસાનીમેં આઘ, તો બહોતહી મુકદ્દર હો-ગઘ. મગર શીરબી કુછ થી. ઝોર જબ મરતયે ઇનસાનીમેં ગીરફતારે નહસ હુઘ, શીર તો અયસી મુકદ્દર હો-ગઘ, કે કાલી સીયાહ હો-ગઘ. ઝોર આંખોસે બિલકુલ અંધી પઠ, કાને સે બિલકુલ બેહરી પથ્થર, ઝોર હયવાનોકો સખ કુછ દીખાઘ દે. ઝોર ઉસકો ઉસમેંસે કુછબી દીખાઘ ન-દે. માઅનીમેં હયવાનોસે ખ્યાદા, ઝોર ઝાહીરમેં બહોત-હી કમતર, અલ-હમ્દો લિલ્લાહ. કે તુમ્હારી હકીકતે ઇનસાની-બી, મરતયે ઇનસાનીસે, ઉજ્જ કરકે, મરતયે અયને સાખીત અપની તક પહોંચી. “બાલેકા ફક-લુલ્લાહે યુતીહે મંય યશાઓ, વલ્લાહો જુલ ફદલીલ અઝીમ. ”

અબ ખુદા વોહ દીન પ્રે, કે તુમ્હારી હકીકતે ઇનસાની, અપની અયને સાખીતસે તુઝુમેં સાની કરકે, મરતયે ઇનસાનીમેં શીર આવે,

યહાં યે બાત વાઝેહ રહે. કે હઝરત અયને સાખીતમેં, બાદ ઉરજે તમામકે સાલીકકા ઇન તીન મરતયો-મેંસે, કોઇ મરતયા હોતા હે.

૧. યાતો અયને સાખીત ઉસકી દુસરી તમામ આસાયને ખીતકી જમે, ઝોર તમામ સુ-વરે ઇલમીયાકી શામીલ હોતી હે.

૨. યા ઉન સખી તો જમે, ઝોર શામીલ નહીં હોતી, મગર ચંદકી જમે. ઝોર શામીલ હોતી હે.

૩. યા વેહ ઝોર કીસીકી જમે નહીં હોતી. ઝોર સીઈ અપ-નીહી આશીમ હોતી હે.

પેદલી મરતખેકી અયને સાખીત , બ-દરબયે અકમલ, જસકે બરાબર ઝોર કોઈ નહીં, હજરત રસુલે મકપુલ સલ, કી થી. ઝોર ઉમ્મતે મોહમદી-મેંસે, બાઝ સાલીકાને મુકમ્મીલ, મુ-તાખેઆને કામીલ હજરત રસુલે મકપુલ સલ. કે અયસે ગુજરે હેં, કે કદમ બ-કદમ હજરત સલ, કે સુલુકમેં ગયે હેં. ઝોર ઉન્હોંનેબી બ-તુફેલે રસુલે મકપુલ સલ, યે મરતખા પાયા હે, કે જબ વેહ અપની અયને સાખીત પર, મુત-તલે હોને થે, તો ઝોર તમામકી અયાને સાખીત, ઝોર ઉનકે એકકમ, ઝોર આમાર પર, મુત-તલે હો-જાતે થે મગર રસુલે મકપુલ સલ, કી બનાબર નહીં. દુસરે મરતખેકી અયને સાખીત બદોનમે અવલીયા અલ્લાહકી દુઈ હે. કે જબ વેહ અપની અયને સાખીત પર મુત-તલે હોને થે, તો બાઝ અફરાદે આલમકી અયને સાખીત, ઝોર ઉનકે એકલામ, ઝોર આસાર પરખી મુત-તલે હોતે થે. મુનાયે શેખ બખ્શદુર રઝઝાફ કાશી, અપને મુરશીદ સાહેબકે હાલસે ઇત તરેફ બખર દેતે હેં, કે મેરે હજરત મુરશીદકી એક નજરે ખાસ થી, કે જબ વેહ ગાફતે થે, કે બાસી-કે હાલ પર મુત-તલે હોં, તો ઉસકી તન્ફ નજર કરને થે. ઝોર ઉસકે તમામ એદવાલે દુન્યવી, ઝોર બખ રવાકી બખર દેતે થે. હજરત કિન્-વતુલ કુબરા, સૈયદ અમરક બહાંગીર

સમનાની કદ. ફરમાતે હેં. કે હઝરત અમીરે કખીર, સૈયદ અલી હમ દાની રહ. મદી-નતુલ અવલીયામેં, એક જમાઅતે અકાખીરકે સાથ તશરીફ રખતે થે, ઉન્હોને મેરી તરફ ઇશ્વારા કરકે ફરમાયા, કે ઇન સાહેબોકે હાલતે ગુજુસ્તા, ઝોર આઈદા બતાઓ, અલ્લાહ તઆલાને ખાતીરે ખતીર, હઝરત અનીરે કખીરકો મેરે ઝમીરમેં ઇલકા કીયા, હાલાત ઉનકે મુઝપર મકશુફ કરદીયે. મેને વોહ સખ હાલાત, હઝરત અમીરે કખીરકી ખીદમતમેં અર્જ કીયે. બાદ એક અરસેકે ઉસી તરેહ વુકુમેં આયે, જસ તરેહ મુશ્કાહીદા હુયે થે.

તીસરે મરતબેકી અયને સાખીત, આમ અવલીયાઓંકી હોતી હેં. જો ઉનમેં હિરજ અયને સાખીત, અપની તક પહોંચ જતા હે. ઉસકો અપના સખ હાલ અબ્વલ, ઝોર આખીરકા માઅલુમ હો-જતા હે. જયસે હઝરત નજમુદ્દીન સુગરા રહ, ને અપને હાલકી ખતર દી હે. જય સાત્રીક, ઇનાયતે ઇલાહી, ઝોર બદરકા ના-મુત તનાહીસે, અયને સાખીત અપની તક પહોંચ જતા હે, તો સુલુક ઇસ મુકામ પર ખતમ હો-જતા હે. ઝોર સયેર ઉસકી જજમે જલીમેં, મુ-ત-બદ-દીલ હો-જતો હે, ઝોર ખીદુન ઇસ જજમે જલીકે, ખુદા તક પહોંચના મુમકીન નહીં. સાત્રીક ઇસ સુલુકકો, સાત્રીકે મજબુત કેહતે હેં. ઝોર જય ઇસ મુકામસે વઝુલ ફરમા-કર, અપને મુકામે અસલી પર, રજુ કરતા હે, તય લાયેક ઇસકે હોતા હે. કે તાલીઓંકી તરખીઅત કર સકે.

ખયેત.

હરઆં સાલીક કે કદી ઇનઝાલ વ ઝેરાજ,

ખ-ફરકે તાલી-ખાંસ્ત દુર રતુન તાજ.

યે બયાને સુલુક, સીલસીલે તરતીયાકા થા, બાજે બહેગાને ખુદા ઇનાયતે અઝલા, ઝોર હીદાયતે લમ-યઝલીસે, ખીલા ઇસ સુલુકે

સીલસીલે તરતીયકે ચાંચક સરહદે જજમે તક પહોંચ જતે હેં. ઓર
 શરફે જજમેસે મુશરફ હો-જતે હેં. ઓર શીર વોહ અવસે પુનુર્ગમી
 ખીદમતમે પહોંચતે હેં, કે જસને દોનોં સુલુક, યાને સુલુકે સીલસીલે
 તરતીય, ઓર સુલુકે જજખા, તય કીયે હેં, ઓર વોહ ઉસ્તેલી
 સુલુકે સીલસીલે તરતીય તય કરાતે હેં, શીર હજરત જજમેમે ખાતે
 હે. જો ઇમ તરેહ તકમીલ પાતા હે, વોહ મજજુબ સાલીક કેહલાતા
 હેં. વોહની કામેલીયન મુકતદા હોનેકી રખતા હે સીવા ઇન દો સાહેબે
 દીલ્લતોંકે, યાને સાલીકે મજજુબ, ઓર મજજુબ સાલીકકે, ઓર કીસીસે
 તરતીયતે સાલીકાંને રાહે યકીનકી, ઓર પરવરીશે સાયેરાને તરીકે
 દીનકી, તા બ-મુનતહી નહોં હો-સકતી. ઓર જો સાલીક, સુલુકે
 સીલસીલે તરતીયકા મનાઝીતે સુલુકમે રેહ-જયે, ઉસકો ન અબ્વલ
 જજખા પહોંચે ન ખાદમે. ઉસકો સાલીક ફકત કેહતે હે. ઓર કોઇ
 જો જજખામે અબ્વલ-મેંહી રેહ-જયે, સુલુકે સીલસીલે તરતીયમે
 ઉસને ખદમખી ન રખ્યા હો. ઉસકો મજજુબ ફકત કેહતે હે. ઇન
 દોનોં સાહીબોસે તરતીય ન ત્રીમોંકી બહોત કમતર હોતી હે. મગર
 નફસ મજજુબે ફકતકા બહોત ચારગર હોતા હે. વજે યે હે, કે
 ઇસ્કે ઇલાહીકી બહોત અછડી ચીઝ હે. જસકો ઇસ્કે ઇલાહી લગ
 ગયા, ઉસકો મનાઝીત, ઓર સુલુકે કયા કામ ? પણ તુમકો જો
 ઇસ્કે ઇલાહીકી ચાટ લગ ગઇ હે, તો તુમ ઉસીમેં લગે રહો. ઓર કીસી
 તરફ નજરખી ન કરો. અગર બાલમકા કશ્ક હુવા તો કયા ? ઓર
 ન-હુવા તો કયા ? “કશ્કો કરામત બજુયે નમી આરહ.”
 જજખા ઓર ઇસ્કે ઇલાહી ચાહીયે, ઓર બસ.

નન્નીં ખાર, તાલીબે સાદીકકા, અપને કામમેં
મરાગુલ હોના, ઓર મુકામે વહદતકા ખુલના.

યે ધરશાદે હઝરતે મુરશીદ મુનકર, તાલીબે સાદીક રખસત હુવા
ઓર અપને કામમેં લગા. ઓર મુકામે ઉરજસે શીર મરતખા બ-
મરતખા બુજુલ કરકે, અપને અસલી મુકામ પર આયા. ઓર જજ-
મયે જલીસે મુશરફ ઓર માલા-માલ હુવા.

અખ તો કીસકે તમામ આલમ, આસમાનોઝમીન, પહાડ ઓર
રુધર, વ-ગયરા સખ, ઓર ખુદ અપના જસમ, મીરબ આધને-કે
નઝર આને લગા. સમકી હકીકત જે એકથી, વોહ ઉસપર જલવા
મર હુઇ, યહાં સાખીત હે, કે વુજુદહી શીલ હકીકત વહદત હે.
ઓર એકહી વુજુદ હે. જે અપની જ્ઞાનોસે સખમેં જલવા-ગર હે.
ઓર જે કુછ આલમમેં હે. ઉસીકી જ્ઞાનોંકા ઝુફર હે. વોહી વુજુદે
એહકામો આસાર, અપને સાખીતકા લીખાસ પેહનકર જલવા અફ-
રાઝ હે. ઓર અયાને સાખીત અપની અસલી હાલતે અદમ ઇઝાશી
પર હે. ઉ-હોને વુજુદકી ખુબી નહીં પાઇ હે, ઓર શીર બડે તા-
અજજુમ ઓર અઅંબેકી યે બાત હે, કે અયાને સાખીત, ઓર
હકીકતે મોહમ્મદીકી હકીકત, ઓર અસલબી વોહી વુજુદ હે. યે વોહ
મુકામ હે, જહાં અવલીયાયે કામેલીન, વહ-દતલ વુજુદકે કાયેલ
હુયે હે. ઇસ મુકામ પર પહોંચ કર, ખાહ વોહ સુલુક, સીલસીલે
તરતીખસે ખુલા હો, યા સુલુકે સીલસીલે જજમેસે વહ-દતલ
વુજુદકા ખ્યાન કરના અયેનહક હે ખીદુન ઇસ મુકામકે ઉસમેં ગુફતગુ
કરના, સરાસર ખરામી ઓર ખદનામી હે, કે કામ હે, હાલ નહીં.

હસવાં જલસા, તાલીમે સાદીક, ઓર મુરશીદે કામીલકા.

યે હકીકતે હાલ, વહ-દતલ વુજુદ, અપની આંખસે દેખકર તાલીમે સાદીક, હઝરત મુરશીદકી ખીદમતમેં હાજીર હુવા. ઓર સખ હાલ અપના અર્જ કીયા. હઝરત મુરશીદને ફરમાયા, કે જખ મુશાહીદેસે હીન્દમે, દીલમેં એક સમા ગયા, જો હર, ખુલ, અલાહ હસ્તી સીઈ વુજુદે મુતલક હે. તો મીન હયમુલ હકીકત દોકા ઝગડા શીર ન-અ.વ, યાને યે જો ઝગડા હે, કે શીલ વાકઅ હકીકતેં દો હેં. આલમકી હકીકત ઓર હે, ઓર હકી હકીકત ઓર, યે દોકા ઝગડા શીર ઉમ્મકે પાસ જો હસ મુકામ પર પહોંચ-કર જતા હે. નહીં આતા કે અયનુલ-પકીન, ઓર હકુલ-યકીનસે ઉમ્મકે હીરદમેં ઉમ્મકે દીલમેં એક સમાતા હે. એર સમા ક્યા જતા હે. આહીર હો-જતા હે. ઓર વોહ દોકે ઝગડેસે ઓર દુખસે દુટ જતા હે. “દુટ રહે જખ અયેન બધ.” અયેન ઉસી વક્ત હોતા હે, જખ દુટ રેહતી હે. કયુંકે “આંખ જો પુટી પીડ ગઇ.” યાને આંખમેં દર્દ ઉસી વક્ત તક હોતા હે. કે જખ તક વોહ દુખતી હે. ઓર પુટતી નહીં. જખ પુટ ગઇ, દર્દબી જતા રહા. ઇસી તરેફ તશવીશ ઓર ઇનકાર, વહ-દતલ વુજુદસે ઉસી વક્ત તક હોતા હે, જખ તકકે યે ચસ્મે આહીર-ખીન જો અશીયાયે મુખ-તલીફકે અહકામ ઓર આસાર દેખકર, અપની નદાનીસે હુકમ ઉનકી હકીકતોંકે મુખતલીફ હોનેકા કરતી હે, પુટ નહીં જતી. ઓર ચસ્મે હકીકત-ખીન નહીં ખુલતી. અલ-હમ્દો

સિલ્લાહ, કે વેહ ચક્ષમે ઝાહીર-ખીન તુમ્હારી કુટ ગઇ, ઝોર ઝગડા
 ઝોર દદ ઉસકા જો દો હકીકતોકે ખતાનેસે થા, ખતા રહા. “આંખ
 જો કુટી પીડ ગઇ.” જખ પીડ ગઇ, ઝોર દદ ચક્ષા ગયા, દીલમેં
 ચયેન ઝોર ઇતમીનાન હો-ગયા કે એકહી હકીકત હે. જસકા યે
 ઝુહુર હે, ઝોર ઇસ એકસે મન, ઝોર દીલ લગ ગયા, યાને જખ યે
 મન, યે દીલ, પીયાકે સંગ, ખુદાકે સાથ, અલ્લાહકે સાથ, અયસા
 લગ ગયા, કે ઉસકે ઇસકમેં ચુર, ઝોર ફના હો-ગયા, તો સખ કુછ
 ઉસીકે નુરકા ઝુહુર, બલકે ઉસીકા નુર, ખુદશી આંખોસે નઝર આને
 લગા. અગર અપને તઈ દેખતા હે. તખબી ઉસીકા નુર, ઝોર ઉસીકા
 ઝુહુર, ઝોર અગર આલમકો દેખતા હે, તખબી ઉસીકા ઝુહુર, ઝોર
 વોહી નુર હે. દોનોં હો-ગયે એકહી અંગ” યાને યે ઝાહીર હો-
 ગયા, કે દોનોં યાને આશીક ઝોર માઅશુક. એકહી અંગ, એકહી
 જસમ, એકહી વુજુદ હે. ઝોર યે બડે તાઅજ્જુબકી ખાત, છુપા
 અચંબા હે, કે બા-રજુકે તઅયેનાત, ઝોર એહકામ, ઝોર આસાર
 સખકે અલગ અલગ હે. વાજબ વાજબ હે. મુમકીન મુમકીન, ઝોર
 શીર ખત, ઝોર હકીકત સખકા એક હો, યે છુપા અચંબા દેખે કાન,
 યાને છુપા હુવા અચંબા કાન દેખે. કે “બયેલ ન-કુદા કુ-ગુત.”
 યાને બયેલ તો ન-કુદા, ઝોર ગુત કુદને લગી, વોહ દેખે, જસકી
 હસ્તીયે મોહુબી મુલુકે તરીતપુ, બ-ઇતાબાએ ચરીખત ફના હો-ગઇ
 હો. ઝોર વોહ ફના-શીલાહ, બમ્, મિલાહ હો-ગયા હો. સીદાત ઉસકી
 અલ્લાહ-તઆલાકી સીદાતકી મઝહર, બ-ફકમે, “બી યસ-મઓ
 વ બી યુબ-સેરો.” હો-ગઇ હો. ઉસ બયેલ-પર જો સીદાતે હકકી ગુત
 લઈ હુઇ હે, વોહ કુદને લગે, ઝોર વોહ મીસદાકે ઉસકા હુવા—

ખયેલ ન-કુદા કુદી ગુન, યે તમાજા દેખે કાન.

તાલીએ સાદીકકા ખીલાફત પાના.

યે કેલકર હઝરતે મુરશીદને તાલીએ સાદીકકા, કે જે ફના-હીલા
બકા-ખિલા હો-ગયા થા, ઉસકો ખીલાઅતે ખીલાફત, અતા ફરમા-કર
રખસત કીયા.

સખાકો મુઝા હે ઓર ગુઝકો હે મુખારક-આદ,
ખુદાને ફીરકે કીયા ખા-ન-યે ચમન આપાદ.

જખ યે ચમન આપાદ હો-ગયા, તો ઇસ દુલ-હન-આપાદમે
ગુપ-ચુપકી મીઠાઇ ખાની પડી, મોલા ઓર મોહ-પર ઠપક બજે,
ચુપ લાહ-હી બનના બેહતર હે, યહાં હઝરત સાહ ગુલામ હુલાની
કદ, ફરમાતે હે. કે નીરી ખાતે બનાની વક્તકા ખોના હે. ઓર
“બેના ઝેક ન દેના દો.” હે. તો શીર નીરી ખાતોંસે કયા હાસીબ.

કહાં હેં વોહ તાલીખાને સાદીક, ઓર સાલીકાને આલીક, જે
ઇસ મોતીચીકી માત્રાકો ગલેમેં કાલેં. ઓર ઇસ કાનુને મુધુક, ઓર
મુરશીદે કામીલ, ચાને ખાલીની રાહબરકો, અપના રાહબર બનાકર

અપને તઈ મંઝીએ નામુતસે નીકાલેં હજારમેં દસ, સોં મેં એકબી નહોં, શીર.

ખાતેં કરકર દીન મત ખો, લેના એક ન દેના દો.

તાલીએ મવલાકો ચાહીએ, કે કીસી બા-કમાલ અહલુઆસે બચઅત હોકર, (મુરીદ હોકર) તસરીએ ખાતીન હાસીલ કરે. શીર નકલ મુતાબીકે અસલ ખુદ ઝાહીર હો-ખવેગી. સીદ્દ ખાતેં બનાને જોર કિતાબોમેં પઠ લેનેસે કુછ હાસીલ નહોં હો-સકતા. હજારત મવલાના રૂમ ફરમાતે હે--

કાલ-રા બે-ગુજર વ મરદે હાલ જવ,

પેશ મરદે કામીએ, પા-માલ જવ.

અવલીયા અલ્લાહકહી કીસમેં.

અવલીયા અલ્લાહકી બહોતસી કીસમેં હેં. અગરમેં ઠીકઠીક સીવાએ જાતે પાકે કોઈ નહોં જાનતા. લેકીન મજહૂર ચે હેં. કુતબે ઇરશાદ, કુતબે મદાર, કબદર, ખીઝરે વક્ત, ગૌસ, અબદાલ, અવ-તાદ, સુશી, અખુલ વક્ત, સુશી ઇખુલ વક્ત, મજનુન, સાલીક.

કુતુબ-સુમતમેં ચકકી-કી કીલીકો દેહતે હેં. જીસ-પર તમામ ચકકી-કા દારો મદાર હે. અયસેહી અગર કુતુબ, બહોમેં નહોં, તો ઇતીકાએ આજમ તઆહ, જોર ખરાબ હો-ખવેં, જોર ઇરશાદકી

માઅની રાહ-નુમાઇ છે. પસ કુતખે ધરજાવસે ખલ-કુલ્લાકો, હર તરેહકા નહા જાહીરી, ઝોર ખાતીની પહોંચતા હે.

કુતખે મદાર-વોહ હે, કે અપની જગાસે ન-હીભે, ઝોર ખળતે ખુદ કામીલ, વ અકમલ હો. મદારકે માઅને હે, જયે ગરદીશ, યાને સારી મખલુકાત ઉમકી ગરવીદા હો, ઝોર અપને કામોમેં ઉસસે મદદ ચાહે. ઉસીકો કુતખુલ અકતાખબી કેહતે હે, વોહ કોઇ કામ ખજેર હુકમે ઇલાહી નહીં કરતા. ઝોર રાજી બ-રઝાયે ઇલાહી હોતા હે.

ફલાંદર-વોહ હે, કે તજરીફ ઝોર તફરીફમેં ચકતા, ઝોર બે-પરવા હો, ઝોર તમામ આલમના હાલ ઉસપર આઇના હો, ઝોર જો વરફ આરીફોમેં હોના ચાહીયે, ઉલમેં બે-મિસલ હો. મગર યે શર્ત હે, કે મજબુઅબી હો, ઝોર ન-લાકબી હો.

ખીઝરે વક્ત-વોહ હે, કે મીસલે હમરત ખીઝર અલ્લે, કે ઉસપર ઇલમે લફ્ઝની મુત-કશીફ હો. ઝોર ઇસરાયે ઇલાહીસે વા-કીફ હો. ઝોર એક નઝર જીસપર ડાલે. ઉમકો કામીલ કર દેવે

ગૌસ-ફર્યાદ-રસકો કેહતે હે. યાને જો બંદગાને ખુદાકે મોઆ મેલાતમેં જાહીરત ઝોર ખાતી-નન. અદલો ઇનસાફ ફરમાતે હે. ઉનકી શનાખત યે હે, કે જબ ચાહે, અપને આજા જીદા કરલેને હે.

અખદાલ-મશહુર હે, કે અગર યે ગીરોહ નહો, તો તમામ આલમ મરખ હો-જવે. ઝોર યે ૭૦ તન હોતે હે, ઝોર વોહ અપની ખીદમત પર માઅમુર રેહતે હે. જો કે અલાહકી તરફસે ઉનકે સુપુદ રેહતી હે. ઝોર ઉનકો અખદાલ, ઇમશીયે કેહતે હે. કે અગર ઉનમેસે કોઇ કામ હો-જવે, તો અવતાહસે બદલ ઉનકા મુર્કરર હો-જતા હે.

અવનાદ-જમા છે, વતદ કી. જીસકે માઅને મેખકે હેં. યાને લોહકી મેખકે માનોંદ, યે અપને અપને મુકામ પર, જમે રેહતે હેં. ઉનકી જતકે ખરકાત, તમામ આલમમેં મોહીત ઓર મુતેશ્વર રેહતે હે.

સુધી અંખુલ વક્ત—વોહ હે. કે વક્ત પર કાદીર હો, યાને હાલત ઉસકે ઇખત્યારમેં હો, જખ ચાહે તારી કર લેવે. ઓર જખ ચાહે દુર કરદે. ઓર હોશમેં આ-ગવે; યે સુધી ઇખતુલ-વક્તસે બ-દરજહા આલા હોતા હે.

સુધી ઇખતુલ વક્ત—વોહ હે, કે જાદીરો ખાતનકી સદાઇ રખતા હો, ઓર વક્તકા પાખંદ હો, યાને જખ કોઇ હાલ ખારે-તઆલાકી તરફસે ઉસપર વારીદ હો. તો મદ-હોશ ઓર બે-હોશ હો-ગવે. જખસે કીસીકો ખુખાર યા લરજા ચડતા હે. ઓર વોહ બે-ઇખત્યાર હોકર દુર નહીં કર સકતા.

મજબુમ—કસડી દો કીસમેં હેં, એક તો અઝરી ઓર વહખો. દુસરી કસખી, ઓર બે-ઇખત્યારી. મજબુમે અઝરી વોહ હે, કે રોજ અઝલમેં અ-લસતો બે-રખે-કુમ, કી નાદા સુનકર, ઓર બલા, કેહકર હઝરત રખતુલ ઇઝઝતકે મુશાહાદે જ. ૧. ૯-પઝાલસે મસ્ત હો-ગયા. ઓર તમામ શહવાત. ઓર લગ્ગાતે દુનવી, ઓર ઉખરવીકો દીલસે દુર કર દીયા જખ આલમે અરવાહસે આલમે ઇજ-સામમેં આયા, તો ઇસી તઓર પર, બે-ખખર રહા, ઓર નીઝ આલમે ખરજખમેં-મી મસ્ત અલસ્ત જાવેગા.

મજબુમે બે-ઇખત્યારી, વોહ હે. કે આલમે ઇજસામકે અંદર બિલકુલ હોશીયાર આયા, ઓર મુદત તક સમજ ખુઝમેં રહા. લેકીન

ધ-નેહાકન કોસી કામીલકા મુરીદ હવા. ઓર મુરશીદને અપને ખાન-
દાનકે મેવાશીક તાઅલીમ, ઓર તલકીન ફરમાઇ, જબ નૌબત
સુલતાનુલ અજકારકી પહોંચી, ઓર હર જનીઅસે મલખયે અનવાર
હવા, તો બે-ઇખતાર હોકર હોજ, ઓર ખીલકે જમ્મેસે બાહેર
નીકલ આયા. અગર સુલતાનુલ અજકારકા મુત-હમ્મીલ હો-જતા,
તો સાલીકો-મેંસે હોતા. યા ઇસ તરફ પર, કીસી મસ્ત મજબુબકી
નીગાહ દે-અતન પડ-ગઇ, ઓર બે-કરાર હોકર, મસ્ત ઓર મદહોજ
હો-ગયા. પસ અગર ઉસકા હૌસલા ખુલદ, ઓર તૌશીકે ઇલાહીરશીકે
હાલ હે, તો મકાશી-હાતકી બહાર, ઓર મકામાતકી સયેર દેખતા હે, તો
તમામ મનાઝીલકો તય કરકે હોજમેં આકર, હોશીયારીકી ગુહતયુકરતા
હે. અગર કીસી-પર નઝરે ઇનાયત હો-ગઇ, તો ઉસ-કાબી અપને
જબસા બના લીયા, ઇસલીયે સાલીકકા મરતબા મજબુબસે આલા હે.

સાલીક—રાહ-રવકો કેહતે હે, ઓર સુલુક ચે હે, કે જો
કુછ મકસુમમેં હે. ખુશુરજોંકી તાઅલીમ, ઓર તલકીનસે આહીસ્તા
આહીસ્તા હાસીલ હો-જતા હે. ઓર જબસા રાહ-રવ ચલતા ચલતા
અપની મંઝીલે મકસુદ તક પહોંચ જતા હે, અવસાહી સાલીક,
અપને રાહબરકી હીદાયત પર, તમામ મનાઝીલે સુલુક તય કરકે,
વાસીલે મકસુદ હો-જતા હે. ઓર ચે જો કીસીકો કુછ દે-અતન
મીલ-ગયા, ચે ખાત ઓર હે.

અલ-હમ્દો લિલ્લાહ, કે ચે રીસાલા “ મુરશીદે કામીલ, યાને
ખાતીની રાહબર. ” તમામ હવા, ખુદા-વંદ કરીમ બ-તુફેમે અપને
હમ્મીય, હઝરત માહમદ મુસતાફા સલ, કે ઇસકો મકસુદે આમ કરે,
ઓર સબ બાઇઓકો હીદાયત નસીબ કરે. આમીન, સુન્ના આમીન,
તમામ શુક.

ઝમી-મયે મુરશીદે કામીલ. યાને બાતીની રાહબર.

પ્યારે નાઝરીન, મુરશીદાને કામેલીન, ઓર આરીફાને વાસેલીન, અપને મુરીદ ઓર તાલીઓકા, અપની કામેલીયત ઓર ખસ્તેઅદાદ બ-મુજબ બાતીની ફયેઝસે ફયેઝ-યાબ, ઓર કામયાબ કરનેકે લીયે હરગીઝ કોતાહી નહોં કરતે હેં. લેફીન જો કોઈ સાહેબે ઈકબાલ હોતા હે, વોહી ઈસ દોલતે બે-ઝવાલકો પાતા હે. ખુશુસન ઇસ ખાક સારને જો કુછ કાનુને સુલુક, ઓર ઉસકે બાતીની બેટોંકા ખુલાસા હાસીલ કીયા હે. વોહ અપને પીરો મુરશીદ, રાહબરે તરીકત, મવલાના મોલવી હઝરત સૈયદ નુરુદીન સયયુદ્ધા રીફાઈ રહ, સે હાસીલ કીયા હે.

મીસરા—હર કેરા પીરે ન આશદ પીરે હ શયતાં ખુબ.

શબ્દ.

જીસસે અલ્લાહ મીત્રે હુંડ ઉસી મુરશીદકો,

પીર શયતાન હે જીસકા કે કોઈ પીર નહોં.

ખાકસારકે પીર, કીદ-વતુલ વાસેલીન, જુબ-દતુલ આરેશીન, કુતખુલ અકતાબ, હઝરત સૈયેદના વ મવલાના, સૈયદ અહમદ કબીર અર રીફાઈ, માઅથુકે ઇલાહી કદ, કી અવલાદ-મેંસે હેં. ઓર આપકે ખુશરગોં-મેંસે, કુતખુલ જલીલ, મવલાના હઝરત સયદ અબ્દુર રહીમ મહમુદલા રીફાઈ, રહ. મુલકે અરબસે શેહરે સુરતમેં સને ૧૦૬૦ હીજરીમેં તથરીફ લાયે, વીલાદત આપકી સને ૧૦૬૦ હીજરીમેં, મદીના મુનવ્વરામેં હુઝ. ઓર વફાત આપકી તારીખ ૨૨, જમાદીઉલ અવ્વલ સને ૧૧૩૨ હી. મેં હુઝ. આપકા

મઝારે મુખારક શેહરે સુરતમેં ખીરયાવી ભાગલકી ટુંકી પર, ખાન-કાહે રીફાઇયામેં ઝયારત-ગાહે આલમ હે. આપને બહોત મુશ્કોંકી સયરો સીયાહત ફરમા કર, શેહરે સુરતમેં અકામત ફરમાયે. અકલીમે હીંદમેં ખાનદાને આલીયા રીફાઇયા, આપહીસે જારી ઓર રૌશન હે.—આપ મુશ્કે હીંદમેં ખાનદાને રીફાઇયાકે પેહલે સજ્જદા નશીન થે. આપકે બાદ નસલન બાદ નસલ, ચકે બાદ દીગરે સજ્જદા નશીન હોને આયે હેં. ઓર તા-હાલ ઓહ-દયે સજ્જદા-નશીની આપકી અવલાદમેં બ-ફઝલે તઆલા જારી હે.

મુલકે હીંદ, કોકન, દક્કન, મલેખાર, મદરાસ, ઢાકા, બંગાલ, માલવા, ગુજરાત, કાઠીયાવાડ, મેવાડ, સીંધ, મકરાન, લાહોર, મુલ-તાન, ઓર જવા વ-ગયરા ઇલાકોંમેં, હઝરત મૌસુફ રહ, ઠા વાસતયે ખુશફાઇબી, હર મુકામ પર જારી ઓર રૌશન હે. ઓર કુશ્કુકરાયે રીફાઇયાકા ઇસ મુલકકે વાસ્તે આપહીસે હેં.

આપ બટે આલીમ ઓર ફાઝીલ. ઉમુમે ઝાહીરી ઓર ખાતી-નીખેં થે. ઓર આપકો ઈતીફાકા કમાલ હાસીલ થા. ઝોહદો રીયાઝત બ-દરજયે અતમ થા. આપસે હજ્જરહા ઉલમા, ઓર મશાયખીન, ઓર સાદતે જી-મરાતીબને કુયુઝે ખાતીની હાસીલ કરકે. મરાતીબે આઝા હાસીલ કીયે. તસનીફાત ઓર તાલીફાત આપકી મશહુર હેં. કરામાત ઓર ખીરકે આદાત આપકી બહોત હેં, ઓર મશહુર હેં. ખાઝ હઝરાતે મોઅતે-કદીનને જમા કરકે તહરીર કીયે હેં. વોહ ઇનશા-અલાહ ચંદ મુદતમેં શાયે હોગા.

મવલાના હઝરત મૌયદ અબ્દુર રહીમ મહબુબા રીફાઈ રહ,

કે ચાર સાહેબ-ઝાદે, ઝોર દો સાહેબ-ઝાદીયાં થીં. ઉનકી વીલાદત ઝોર વફાતકા એહવાલ જોલમેં લીખ્યા હે.

આપકે ફરજંદ આરીફે મિલ્લા હઝરત સૈયદ અમુદ અમદુલ્લા રીફાઈ રહ, કી વીલાદત શેહરે હલખમેં બ-તારીખ ૨૭ માહે સફર, બ-રોજે અંબા સને, ૧૧૦૧ હીજરીમેં હુઈ. ઝોર વફાત શબે જુમઆ તા. ૧૮ રખીઉલ અવ્વલ સને ૧૧૪૪ હીજરીમેં વાકે હુઈ. ઝોર વાલીદકે પેહલુમેં શેહરે સુરતમેં ઝયારત-માહે આલમ હે. આપને ખીસર, જામ, ઝોર અરબકે મકકા, મદીના, ઝોર ધરાક, એજ હીંદુસ્તાન, બંગાલ, નવા, વ-ગયરા બહોત મુલકોંકી સચેર કી. ઝોર હર શેહર ઝોર દીમારમેં આપસે ઉલમા ઝોર મશાયેખીનને ઇસ્તફા-દયે બયઅત હાસીલ કીયા. ઉન ખુલફાઓંસે વાસ-તયે ખુલફાઈ આપકાબી તા-હાલ સબ તરફ જારી હે. ઝોર સબ વાસતે આપકીસે મીલતે હે. ઝોર આપકે ખુલફાઓં-મેંસે બહોતસે ખુલફાઓંને મરાતીબે આલા પાકર, ફરજયે કમાલ હાસીલ કીયા.

આપ આલીમે મુ-ત-અહ-હર, ઉલુમે ઝાહીરી ઝોર બાતીનીકે ગાયા દરિયા યે, ઝોર હજરહા ઉલમા, ઝોર સુલહા, આપકે ફયજાને સોહબતસે વલીયે કામીલ હુયે. જો આપકી ફેહરીસ્તે ખુલફા પર, ઝોર બાઝ તહરીરાતે ખુલફા પર. નઝર કરેનેસે આપકી અઝમત, ઝોર મરાતીબકા સુખુત, વ યકીન હોતા હે. આપકે ખવારીક, ઝોર કશામાત, ઝોર કુચુઝ, બાઝે ખુલફાને કલમ-બંદ કીયે હે.

આપકે ખુલફાઓં-મેંસે હઝરત ખીસમીલ્લા શાહ સાહેબ રહ, આપકે ખલીફયે આઝમ હે. જો કે વલીયે કામીલ, ઝોર

સાહેબે કરામાતે ઝાહીરા હેં. કે જનકી મઝારે પુર અનવારસે, હબારે હા ખાસો આમ. હમેશા ફવાયેદે ઝાહીરી, ઝોર બાતીની હાસીલ કરતે હેં. મઝારે હઝરત ખિસમીલ્લા શાહ કદ, કા શેહરે બંબઈ કે ખોરી-બંદરકે રોજનકે મુત-તસીલ ખ્યારત-ગાહે આલમ હે.

હઝરત સૈયદ યુસુફ સયયુલ્લા રીફાઈ રહ, કે ખિરાદર સૈયદ મેહદી રહ. કી વફાત, તા. ૨ મોહર્રમ, સને ૧૧૧૩ હીજરીમેં હુધ. ઝોર કોકનકે રાજપુરીમેં મદખુન હેં. આપકે દુસરે ખિરાદર સૈયદ અહમદ રીફાઈ રહ, કી વફાત તા. ૧૨ શાઅબ્બાન, સને ૧૧૧૨ હીજરીમેં હુધ. ઝોર મુલકે ફારસકે ગંગ નામી જગામેં મદખુન હેં. ઝોર તીસરે ખિરાદર સૈયદ તુરૂદીન તા. ૨૭ રખીજિલ આખીર સને ૧૧૨૦ હીજરીમેં વફાત પાયે. ઝોર મઝાર આપકા શેહરે સુરતમેં મુસાશીર શાહ કશમીરી-કે તકીયે મેં હે. ઝોર આપકી હમશીરા શરીફા સરવર તા. ૨, રખીજિલ આખીર સને ૧૧૩૪ હીજરીમેં વફાત પાઈ. ઝોર શેહરે સુરતમેં આપકે વાલીદ સાહેબકે મઝારે મુખ્યારકે નઝદીક મદખુન હેં. ઝોર દુસરી હમશીરા, શરીફા મોઅમ્મીના તા. ૮ શવ્વાલ સને ૧૧૩૩ હી. મેં. વફાત પાઈ. ઝોર આપકે વાલીદ સાહેબકે મઝારકે કરીબ મદખુન હેં.

મવલાના સૈયદ હુસુફ સયયુલ્લા રીફાઈ રહ, કે તીન ફરજંદ થે. પેહલે મવલાના સૈયદ ઇમીદુદીન અહ-મ-દુલ્લા રીફાઈ, દુસરે મવલાના સૈયદ પુરહાનુદીન ઉર્ફ સૈયદ અલી મસ્તાન, ઝોર તીસરે મવલાના સૈયદ મોહયોદ્દીન સલી-મુલ્લા મે.

મવલાના સૈયદ ઇમીદુદીન અહમદુલ્લા રીફાઈ રહ, કી વીલા-ત સને ૧૧૩૩ હીજરીમેં. ઝોર વફાત તા. ૨૧ મોહર્રમ, સને

૧૧૯૨ હીજરીમેં કરમચે સીરગાંવ, કે જો પાલધરકે કરીય હે, વહાં હુધં, ઓર વહાંસે છે મહીને બાદ, આપકે ફરજંદ સૈયદ નુરદીન હાશીમ ફયઝુલ્લા રીફાઈ રહ, કબ્રસે બાશ નીકાલ-કર સુરત લે-આયે ઓર ખીરયાવી બાગલ પર, સુરતમેં ખાનકાહે રીફાઈયામેં દફન કીયે. ઓર મસજીદ ઓર મુસાફીર ખાના, ઓર કુંવા, આપકી યાદમેં આપકે મોઅતે-કદીનને તાઅમીર કીયે. આપ આલીમે ઉલુમે જાહીરી ઓર ખાતીની થે. જોહદ ઓર રીયાઝત આપકી ગાયત દરજ્જેકી થી. ખવારીફ ઓર કરામાત મશહુરે આલમ હેં, મશ્હાહીરે ઉલમા ઓર મશ્હાયેખીનને ખ-ગાયતે ખુબુસ, આપસે ઇસ્ત-ફાદયે બચઅત હાસીલ કીયા. હર શેહર ઓર દીચારમેં આપકે ખુલફાસે સીલસીલે બચઅત જરી હે. આપ બજાયે વાલીદે ખુઝુર્ગવાર, સજ્જાદા નશીન હુયે. ઓર ઓહ-દયે સજ્જાદા નશીની. આપકી અવલાદમેં તા હાલ જરી હે.

મવલાના સૈયદ ખુઝાનુદીન ઉર્ફ સૈયદ અલી મસ્તાન રહ, ૧૧ વીલાદત સને ૧૧૭૪ હીજરીમેં, ઓર વફાત સને ૧૧૭૪ હીજરીમેં હુધ મઝારે શરીફ આપકા શેહરે સુરતમેં હે. આપકે ફરજંદ મવલાના સૈયદ અબ્દુર રહીમે રહ, કી વફાત, સને ૧૨૩૫ હીજરીમેં હુધ. ઓર મઝાર આપકા શેહરે સુરતમેં વાલીદ સાહેબકે કરીય હે. સૈયદ અબ્દુર રહીમકે ફરજંદ મવલાના સૈયદ હુસેન રહ. કી વીલાદત સને ૧૧૭૪ હીજરીમેં, ઓર વફાત સને ૧૨૪૮ હીજરીમેં હુધ. મઝારે શરીફ શેહરે સુરત મેં હે. સૈયદ હુસેનકે ફરજંદ મવલાના મે અલી સાની રહ, કી વીલાદત સને ૧૨૦૬ હીજરી, ઓર વફાત સને-હીજરી મેં હુધ. મઝાર આપકા દકકન હયદરા-બાદ મેં આપકા ખલ્ફ કોઈ નહીં. ફક્ત એક દુખતર મુસમ્માત શરીફ

બેગમ થી. જે મીર કમાલુદ્દીન ખાન સાહેબ હમદાની, ખીરાદરે બખશી મીર અઝીમુદ્દીન ખાન સાહેબસે મનસ્થ થી.

મવલાના સૈયદ મોહમ્મદીન સલીમુલ્લા, ખીન સૈયદ સયદુલ્લાહી વીલાદત તા. ૨૬ શવ્વાલ બરોજે જુમઆ, સને ૧૧૩૬ હીજરી, ઓર વફાત રોજે જુમઆ, તા ૯ શાઅબ્બાન સને ૧૨૧૪ હીજરી મેં હુઠ. આપકા મઝાર સુરતમે મવલાના સૈયદ અબ્દુર રહીમ રીફાઈ રહ, કે પેહલુમે હે.

મવલાના સૈયદ હિમાદુદ્દીન અહમદુલ્લા, ખીન સૈયદ મુસુફ સય-પુલ્લા રહ, કે સાહેબ-ઝાદે સૈયદ નુરુદ્દીન હાશીમ ફયઝુલ્લા, ઓર સૈયદ અબુ ઝફર સમસામુદ્દીન ઉર્ફ સૈયદ અલી ઝતુયત્ત આમેદીન, ઓર સૈયદ બદરુદ્દીન મોહસીન હખીમુલ્લા, ઓર સૈયદ હીસામુદ્દીન મોહમ્મદ અમીનુલ્લા. વ-ગયરા યે.

મવલાના સૈયદ બદરુદ્દીન મોહસીન હખીમુલ્લા રહ, કી વીલાદત, તા. ૮ જુલક, સને ૧૧૬૪ હીજરીમે. ઓર વફાત તા. ૭ જમાદી-ઉલ અવ્વલ સને ૧૨૦૭ હીજરીમે, બ-મુકામ રાજપુરી, જજી-રયે હબસાન, વાકેઅ હુઠ. વહાંસે લાશ આપકી સુરત લાતે યે. મગર બંબઘમે લે-આયે. ઓર વહાંકે સુરીદાં ઓર ખુલકાઓને આપકે મદફનકે વાસને જાયે તજવીઝ કરકે; જાયે વકફ કીયે. ઓર બંબઘકે બીંદી બાઝારમે ખાસ રૌઝેમે આપકો દફન કીયે. જે અયારત-ગાહે આલમ હે. હર ખાસો આમ ફવાયેદે ઝાહીરી ઓર ખાતીની આપકી મઝારે મુકદ-દસસે હાસીત કરતે હે. ખવારીક ઓર કરાખાત. આપકી મશહુરે આલમ હે. આપ વલીયે કામીત હે. બાદ આપકે વાલીકકે સન્નમદા-બશીન ઓર મુતવ્વનીયે અવકાફ યે. ચુકે આપકા ખલફ

નથા. હસલીયે આપકી વફાતકે બાદ આપકે બિરાદર સજ્જનદા-નરીન કુયે.

મવલાના સૈયદ નુરદ્દીન હાશીમ ફયજુલ્લા રીફાઈ રહ, કી વીલા-
દત પંજ-થંઆ તા. ૧૦ રમઝાન સને ૧૧૭૬ હીજરી, ઓર વફાત
તા. ૨૭ શાઅમાન સને ૧૨૪૪ હીજરીમેં હુક. મઝારે મુઆરક
સુરતમેં વાલીદકે પેહલુમેં હે. ઝોહદો રીયાઝત આપકી ગાયત દરજે
થી રાહનુમાઈ ખલાયેકકી ફરમાતે રહે. ફયેઝ આપકા જરી હે. આપ
અપને બિરાદર મવલાના સૈયદ બદરુદ્દીન મોહસીન હખીમુલ્લાકે બાદ
સજ્જનદા નરીન કુયે.

મવલાના સૈયદ અબુ ઝફર સમસામુદ્દીન, ઉર્ફ સૈયદ અલી
અયુબ આબેદીન રહ, કી વીલાદત સને ૧૧૮૦ હીજરી, ઓર
વફાત સને ૧૨૫૨ હીજરીમેં હુક. મઝારે મુઆરક આપકી શેહર
અંબમમેં ખારે તાલાળ પર હે. આપને બહોત અરસે તક મુઝકોંકી
સયેર કી. ઓર કઈ સાલ ઇલાકયે દક્કનમેં, કોલાપુર, મીરજ, સાગલી,
વ-ગયરા શેહરોમેં રહે. વહાંકે રહસા ઓર વાલીયાંને મુલક આપસે હુરત
અકીદત રખતે, ઓર ન-ખુશુસ આપકી ખીદમત કરતે. ઓર આપકા
કયામ શેહરમેં મુશ્મમે ખયરો બરકત જનકર. આપકો વહીં રખતે.
બાઝોને આપસે બયઅત ઓર ઇરાદતકા ફખ્લી હાસીલ કીયા. દક્કનકા
ઇલાકા આપકે ફકીરોં, મુરીદોં ઓર ખુશ્કાઓંસે માઅમુર હે. આપકે
ખુશ્કા બડે સાહેબે રીયાઝત, ઓર કશફે કરામાત વાલે હુયે હેં.
જનકી વફાતકે બાદબી મઝારે શરીફસે સદ્દા ભોગ ફયેઝ પાતે હેં.
ઉર્ફ હર સાલ ધુમસે હોતોં હે. મસ્તાન-શાહ ખલીફયે રીફાઈ, જોડે
આપસે બયઅત રખતે હેં, સાહેબે કમાલ વલી હેં. જનકી દરગાહ

તાસગાંવકે કરીબ ચીંચનીમે' હે. ઓર મશહુર ઓર માઅરફ, પુર ફયેઝ હે. હર સાલ ઉર્સ હોતા હે. હજરહા લોગોંકા ફયેઝ હાસીલ હોતા હે. અન્ના હાજલ કયાસ, ઓર કદી ખુલ્લાઓંકી મઝારેસે ફયેઝો અરકત પાકર. લોગ ફયેઝા ઉઠાતે હે. ઓર ઉર્સે ઉંનકે જારી હે' હઝરત રહ, અખીર ઉમરમે' બંબઈ તશરીફ લાયે, ઓર વહાં આપકા ઈતેકાલ હુવા. હજરહા મુરીદ, ઓર ખુલ્લા આપકે હે. ઝાહદ ઓર રીયાઝત હદ દરજેકી થી. ઇલમે ઝાહીર ઓર બાતીન, બ-દરજે અતમ થા. ખવારીફ વ કરામાત મશહુર હે.

મવલાના સૈયદ હીસામુદ્દીન મોહંમદ અમીનુલ્લા, રહ, કા મઝારે મુબારક, ખાસ શેહરે બંબઈકે છતરી સરંગકે મેહલ્લેમે', મસજીદકે કરીબ, ઝયાન્ત-ગાહે આલમ હે. ખવારીફ ઓર કરામાત, આપસે બહોત સાદીર હુયે હે, ઇસ મુખ્તેસરમે' ગુંનાઇશ નહીં, આપ સય-પુત્ર લીસાન થે જો ઇરશાદ હોતા, વેહી ઝુહુર પાતા. આપ અકસર લાલતે જજમેમે' રહતે થે.

મવલાના સૈયદ ઇમાદુદ્દીન અહમદુલ્લા રહ, કે ફરઝદોં-મેંસે, મવલાના સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન રહ, કી અવલાદ બંબઈમે' મુકીમ રહી. ઓર મવલાના સૈયદ નુરુદ્દીન હાશીમ ફયઝુલ્લા રહ, કી અવલાદ મુરતમે' મુકીમ રહી. પેશનર મવલાના સૈયદ નુરુદ્દીન હાશીમ ફયઝુલ્લા રહ, કી બા લાદકા ઇક ખ્યાન કરક. ઉસકે બાદ મવલાના સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન રહ, કી અવલાદકા ઇક કીયા જાયેગા.

મવલાના સૈયદ નુરુદ્દીન હાશીમ ફયઝુલ્લા રહ, કે ફરઝંદ સૈયદ ફખ્રુદ્દીન ગુલામ ફસેન ઉફ અમીરમીયાં રહ, ઓર સૈયદ રઝીફુદ્દીન

મોહમ્મદ ઇબ્રાહીમ ઉર્ફ લાલામીયાં. ઓર સૈયદ કુતબુદ્દીન અહમદ ઉર્ફ બાદશાહ મીયાં રહ, યે.

મવલાના સૈયદ કબીરુદ્દીન ગુલામ-કુસેન ઉર્ફ અમીરમીયાં રીફાઈ રહ. કી વીલાદત સને ૧૧૯૪ હીજરી, ઓર વફાત તા. ૨૯ રબીઉલ અવ્વલ, સને ૧૨૨ હીજરીમે, વાકઅ હુઈ, મઝારે મુબારક આપકા શેહર બરોડેમે શકકર કુઈ પર, દાંડીયા બાઝારમે ખાનકાહે રીફાઈયામે જયારત-ગાહે આલમ હે. કથાફે કરામાત, આપકી મશહુર ઓર માઅ-રફ હે. સદહા આદમી આપકી દરગાહસે ફયેઝ-યાઅ હોતે હે. આપ સાહેબે ધલમો અમલ, ૭ મરાતીમે જલ્લીલા યે. ખવારીક ઓર કરામાત આપસે બહોત ઝુલુર પાયે. આપકા ઉર્સ હરસાલ બહોત ધુમસે હુવા કરતા હે. આપકે એકહી ફરજંદ સૈયદ અબ્દુર રહીમ રીફાઈ રહ, યે. મોહ આપકે બાદ, સબ્બા-નશીન હુયે. કિતાબ “ગુલ દસ્તમે સુલ્તાયે સુરત” મેં આપ. દો ફરજંદ હોનેકા હાલ લીખ્યા હે. મોહ ગલત હે. કયુંકે ઇસકા તમશીયા સને ૧૮૮૫ ઇસવામે. મોલાના સૈયદ નુરુદ્દીન સયયુદ્દા રીફાઈ રહ, ઓર અબ્દુર રહમાન ઉર્ફ સેદુમીયાં, કે દરમ્યાન ફાજલારી મુકદ્દમા નં. ૮ ચલાયા, ઉસમેં બરાબર હો-ચુકા હે. ઉસ મુકદ્દમેકી ફેશીયત, ઓર જડજમેટ, જો ફ. ક. માશરફેટ મી. હારાશાહ ડોસાભાઇને દીયા હે. મોહ છપવાકર હદીયે નાઝરીન હોગા.

મવલાના સૈયદ રઝીયુદ્દીન મોહમ્મદ ઇબ્રાહીમ ઉર્ફ લાલામીયાં રીફાઈ રહ, કી વીલાદત સને ૧૨૦૫ હીજરી, ઓર વફાત તા. ૧૩ જુલૈજ સને ૧૨૯૦ હીજરીમે શેહરે સુરતમે, વાકઅ હુઈ, મઝારે મુબારક આપકા, શેહરે સુરતમે મેહલ્લયે સૈયદવાડેમે, હવેલીયે

રીફાઈયાકે પીછે ઝયારત-ગાહે આલમ હે. આપ સાહેબે દરગતે આલીયા ઝોર મરાતીબે જલ્લીલા યે. આપ હલુમે ઝાહીરી ઝોર બા-તીનીમે મદરેકા તામ રખતે યે. રીયાઝત ઝોર મુળહીદાત, આપકે બ-દરજયે અતમ યે. કશકો કરામાત આપકે મશહુર, ઝોર માઅરફ હે. બહોત મુલકોંકી આપને સયેર કી. ઝોર સદહા ભોગોંકા આપસે ફેઝ હાસીલ હુવા. આપકી જલત બા-બરકાત, મુગ-તનેમાતસે થી. આપકે એહ-રયે મુબારકસે જલ-વયે અનવાર. મુ-ત-જલ્લી થા. ઉલમા ઝોર મશાયેખીન, અકસર બ-ગરજે ઇસ્ત-ફાદયે સોહબત, આપકી મજલીસમે શરીફ હોતે, ઝોર બહરા-અદોઝ પ્રયુઝાતે ઝાહીરી, ઝોર બાતીની, હર શખ્સ બકદે ઇસ્તેઅ-દાદે ખુદ, અપને મજલકા ફયેદા હાસીલ કરતા થા. આપકે ખ્યાન ઝોર પંદમે વોહ તાસીર થી, કે ઝાહીર-ખીન અપને મસાબેલે લા-હલકા હલ પાતા. ઝોર અહલ્લે દીલોંકે બાતીન, તજલ્લાયે અનવારમે પુર નુર. ઝોર રોશન હોતે અખીર હુમ્મરમે આપ સફરસે તશરૂફ લાકર ઉલ્લઝત ઇખત્યાર કીયે.

મવલાના! સૈયદ કુતબુદ્દીન અહમદ ઉર્ફ બાદશાહ મીયાંકી બહાત, તા. ૨૨ જમાદી ફલ અબ્વલ સને ૧૨૨૫ હીજરીમે, શેહર પીરાન પટ્ટનમે વાકેઅ હુધ, ઝોર મઝારે મુબારક આપકા હાજી બાવા રજબ રીફાઈ, પીરાન પટ્ટનીકી દરગાહકે રીઅ, ઝયારત-ગાહે આલમ હે. આપ આલીમ ઝોર ફાજીલ, ઝોર ઝોહદો રીયાઝતમે કામીલ યે. સાહેબે પ્રયુઝાતે ઝાહીરી ઝોર બાતીની યે. વાલીદે ખુઝુર્ગ-વારકે બાદ, આપ સજ્જાદા નશીને ખાનદાને રીફાઈયા હોકર. અરસયે કલીલમે ઇસિ ફારે ફાનીમે સેહલત ફરમાયે બાદ આપકે બિરાદર, સૈયદ રખીંદદીન

અમીર મીયાં રીફાઈ સજ્જન-દયે મશીખત પર. જલવા-આરા હુયે.
મવલાના સૈયદ ફખરુદ્દીન ગુલામ હુસેન, ઉર્ફ અમીર મીયાં
રીફાઈ રહ, કે સાહેબ-ઝાદે, સૈયદ અમદુર રહીમ, ઉર્ફ દાદામીયાં
રીફાઈની વફાત તા. ૧૯ રમઝાન સને ૧૨૬૪ હીજરીમેં વાકેઅ
હુધ મઝારે મુઆરક આપકા શેહરે સુરતમે હવેલીયે રીફાઈયાકે પીઠે
મશહુર હે. આપ સાહેબે વરેઅ ઓર તકવા, ઓર ઝોહદ ઓર
મુજ્જહીદાતમેં દાયમ મશગુલ થે. કસરે નફસી આપકી બહોત થી.
આપ બખશી મીર અઝીમુદ્દીન ખાન સાહેબકી હમશીરાસે મનસુખ થે,
ઉનકે બતનસે દો ફરઝંદ હુયે. એક સૈયદ અહમદુલ્લા રીફાઈ, કે
જો બાદ વાલીદકે સજ્જનદા નશીન હુયે. દુસરે સૈયદ કુતબુદ્દીન, કે જો
ઉનફવાને જવાનીમેં લા-વલદ ફાત હુયે. ઓર વાલીદકે પેહલુમેં
દફન હુયે. આપકી વફાત, સને ૧૩૦૧ હીજરીમેં હુધ.

મવલાના સૈયદ અહમદુલ્લા રીફાઈ રહ, ફી વીલાહત સને ૧૨૫૬
હીજરી, ઓર વફાત તા. ૪ જુલદ. સને સને ૧૩૦૧ હીજરીમેં શેહર
બરોડેમેં વાકેઅ હુધ, મઝાર આપકી શેહર બરોડેમેં, ખાનકાહે રીફા-
ઈયામેં આપકે જદ સૈયદ અમીર મીયાં રીફાઈ રહ, કે મરકદ મુઆરકકે
કરીમ મદફુન હે. બાદ વાલીદકે આપ સજ્જનદા નશીને ખાનદાને
રીફાઈયા, ઓર મુતવલ્લી હુયે ઓર બોહોત મુદતે દરાઝ તક, ઝોહદ
દયે સજ્જનદગી, બ-હુરા ખુશી અન્જમ દેતે રહે. કબલ વફાતકે
આપમે જો વસીયત કાંયે થે. ઉનકે બ-મુજ્જબ, સજ્જનદા નશીન.
મવલાના મોલ્લી જહોરત સૈયદ નુરુદ્દીન સયયુલ્લા રીફાઈ રહ. સાહેબ,
ફોનક અફદોઝ હુયે. આપકી સીફ તીન સાહેબ-ઝાદીયાં હુસેના બેમમ,

ઝોર રક્ષાધ્યા બેગમ, ઝોર ફાતીમા બેગમ, હેં ઉનમેં સે હુસેના બેગમ તા. ૧૬ માહે ૭-૬૦૪ સને ૧૩૩૫ હીજરીમેં ઇતિકાલ પાઈ. ઝોર ખાનકાહે રીક્ષાધ્યામેં મદકુન હુઈ.

મવલાના સૈયદ ઇમાદુદીન અહમદુલ્લા રહ, કે ફરજંદો-મેં સે મવલાના સૈયદ નુઝદીન હાશીમ ફયઝુલ્લા રહ, કી અવલાદ ને સુરતમેં મુકીમ રહી, ઉનકા એહવાલ ઉપ- તહગેર હો-ચુકા હે, અબ્બ હુસેર ફરજંદ સૈયદ ઝયતુલ આબેદીન રહ, કે ને બંબાઈમેં મુકીમ રહેં, ઉનકી અવલાદકા એહવાલ નંગલમેં દબ્બ કીયા ગયા હે.

મવલાના સૈયદ ઝયતુલ આબેદીન રીક્ષાઈ રહ, કે ફરજંદ મવલાના સૈયદ બદરુદીન અબ્બી સાલેહ બિં સૈયદ શાહે-જહાંગી વીલા-દત સને ૧૨૦૭ હીજરી, ઝોર વફાત તા. ૧૫ માહે રમઝાન સને ૧૨૫૫ હીજરી, મેં વાકેઅ હુઈ મઝારે મુખારક આપકી શેહર સુરતમેં ખીરમાવી ભાગલ પર, ખાનકાહે રીક્ષાધ્યામેં, હઝરત સૈયદ નુઝદીન હાશીમ ફયઝુલ્લા રીક્ષાઈ રહ. કે પેહલુમેં હે.

મવલાના સૈયદ બદરુદીન અબ્બી સાલેહ ઉર્ફ સૈયદ શાહે- જાંકે હો સાહેબ-ઝાદે, સૈયદ અબ્બાસ નસર મોહંમદ અમીનુલ્લા, બિં સૈયદ હીસામુદ્દીન, ઝોર સૈયદ ઇમામુદ્દીન, ઝોર એક સાહેબ-ઝાદી ઝેબુન નીસા બેગમ હેં.

મવલાના સૈયદ હીસામુદ્દીન રીક્ષાઈ રહ, કી વીલાદત, તા. ૧ મોહર્રમ સને ૧૩૧૫ હીજરીમેં, શેહર અહમદાબાદમેં વાકેઅ હુઈ. વહાંસે આપકે ફરજંદ, મવલા હઝરત સૈયદ નુઝદીન સયદુલ્લા રીક્ષાઈ, રહ, આપકી લાશ સુરતમેં લાયે. ઝોર ખાન-કાહે રીક્ષાધ્યામેં હઝરતકે વાલીદકે પેહલુમેં દફન કીયે. હઝરતને બહોત ખરસા સફરમેં યુબરા,

કકન, ઓર કોકનમેં આપને બહોત ક્યામ ફરમાયા. વહાં બહોતસે બકાબરીન ઓર મોઅજ-ઝઝીને, બ-ખુસુસ આપસે બચઅત ફાસીલ ફી, આપ નીહાયત ખલીફ, ઓર સલીસુત તમેઅ થે. આપસે બહોત ખવારીક ઓર કરામાતેં ઝુલુરમેં આઈ.

સૈયદ ઇમાદુદીન રીફાઈ રહ, કી વીલાદત સને ૧૨૪૬ હીજરીમેં વાકેઅ હુઘ. મઝાર આપકી શેહર બંબાઈમેં મશહુર ઓર માઅરફ હે. આપ આમીમ, ઓર ફાઝીલ, ઓર મુત-ફી પરફેઝ-માર થે આપકો એક ફરઝંદ સૈયદ યુલામે મોહંમદ રીફાઈ, ઓર એક દુખતર મરીયમ બેગમ ખલફ થે. મરીયમ બેગમ, રાજપુર જજરથે હબસાનમેં સૈયદ હસન, ખીન સૈયદ અબ્દુર રહમાન એદુસસે મનસુખ ફુઈ.

હઝરત સૈયદ હીસામુદીન રીફાઈ રહ, કે દો સાહેબ-ઝાદે, સૈયદ કુતબુદીન અયુબ કાસીમ, ઉર્ફ સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન રીફાઈ રહ, ઓર મવલાના સૈયદ અયુબ હસન શાફે-જહાં ઉર્ફ સૈયદ તુરદીન સયફુલ્લા રીફાઈ, રહ, ઓર એક સાહેબ-ઝાદી સદર-નીસા બેગમ હેં. જે સુરત-વાલે મીર ગાઝીસે મનસુખ હેં.

મવલાના સૈયદ કુતબુદીન અયુબ કાસીમ, ઉર્ફ સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન રીફાઈ રહ, કી વીલાદત તા. ૧૭ જુલકે, સને ૧૨૬૯ હીજરીમેં શેહર બંબાઈમેં હુઘ એક વફાત તા. ૨૭ શવ્વાલ, સને ૧૩૨૨ હીજરીમેં બંબાઈમેં વાકેઅ હુઘ. મઝારે મુખારક આપકો બંબાઈમેં માઅરફ હે. આપકી એક દુખતર મુતઅમાત રહીમુન્નીસા ઉર્ફ ઝયનુલ બેગમ હેં. જેકે મીર સદરદીન ખાન બખશી, ખીન મીર અઝીમુદીન

ખાન સાહેબ બખશી, સાકીને સુરતસે મનસુખ હેં.

મવલાના વ મુરશીદાના સૈયદ અબુલ હસન સાહે જહાં, ઉર્ફે સૈયદ નુરુદ્દીન સયયુદ્ધા રીઝાઈ રહ, ખીન મવલાના સૈયદ હીશામુદ્દીન સાહેબકી વીલાદત, તારીખ પેહલી સફર, સને ૧૨૭૧ હીજરીમેં હુમ, ઓર વફાત આપકી સને ૧૩૩૫ હીજરીમેં શેહર બરૌડેમેં વાકેઅ હુમ. ઇબ્તીદાઈ તાઅલીમ, ઓર તદરીસ ફારસીકી, હાજી સૈયદ અહમદ સાહેબ કાદરી, મદરાસીસે હાસીલ થી. ઓર બાદ ઉસકે જનાખ મોલવી નસીરુદ્દીન સાહેબસે, અરબીમેં ઇબ્તીદાઈ તાઅલીમ, ઓર તદરીસ, સરફ, નહુ, ઓર શીકાહ, વ-ગયરામેં જરી રહી, ઓર તકમીલ, મોલવી નીઝામુદ્દીન સાહેબ મુદરરીસે આલા, મદ્રસયે ઠમુ સેફકે નઝદીક હુમ, ઓર સરફ, નહુ. મનતક. મઆની, ઉસુલ, ઓર તફસીર, વ-ગયરા, મુખતલીફ ઉલુમ, જનાખ મૌસુફસે તહસીલ કીયા. ઓર જનાખ મોલવી ઉમેદુલ્લા રહ, સાહેબ મુદરરીસે આલા, મદ્રસયે જમે મસજીદ, બંબકે ફખર, જે ઉલુમ કે ના-તમામ થે, ઉનકી તકમીલ હાસીલ હુમ. તખીઅતકી ઉફતાદ, સુરીયાના દોનેસે ખસ વોહી જીસ્તજી રેહતી. મગર ખીદુન ઉસ્તાદ, ઓર રાહબરકે ઇસ ઇલમે ખાતીનકા સુરાગ પાના દુશવાર હે. અલ-હમદો લીલાહ, કે ઉસ સંકયે અઝલને, તીશના-ગામે જોયાયે આપકો. કા-સયે ખાયે હયાતે માઅરેફતસે સયરાખ ફરમાયા. ઓર ચકાયક ખીજરે રાહસે મુલાકી કીયા. યાને હઝરત મવલાના મોલવી હાજી સૈયદ હશીમુદ્દીન સાહેબ કાદરી, રહ, કી શાગીરદી નસીખ હુમ. હઝરત મૌસુફ નીરે મોલવીનહીં થે, બલકે આલીમે મુ-ત-બહ-હર, ઓર સુરીયે કમીલ,

બ-કક વાસીલ છે. ઉનકે કચઝાને સોહણતકા રોજ અદ્ધુ વોહ અમર પડતા ચકા, કે રોજ, બ-રોજ હર કિમકે ઇસરારે જાહીરી, ઝોર બાતીનીકા ઇન-કિશ્કાફ હોને લગા. ઝોર પર-તવે અનવારે માઅરેફત દીલપર પરતવ અદ્ધગન હુયે, ગોયા ખાખસે બેદારી હાસીલ હુઝ. હઝરત મોઝહુદને, યાને આપકે ઉસ્તાદ, રાહ-બરે કામીલ, ઝોર પીરો મુન્શીદને, ઇલમી તાઅલીમહી નહીં કી, બલકે અ-મ-લીતઝોરસે તકમીલ કી ઝોર સાથ-હી અનકાર, ઝોર અજગાલમ પા-બંદ કરકે, સાહીબે મુરાદ પર પહોંચાયે.

ઇખ્તિઝો બચઅત, ઝોર દસ્તારે ખીલાફત, તીકયે આલીયા, રીહાબયા, ઝોર જમી તરા-યેકે સુરીયાયે હીરામકા, અપકે વાલીદ હઝરત મવલાના સૈયદ હીસામુદ્દીન રીહાઈ સાહેબ મરહુમને તા. ૧૧ શવ્વાલ, સને ૧૨૮૪ હીજરીમે, બ-મુકામ શેહર રાજપુરમે બ-હુજુરે ખુલકાયાં ઝોર મુરીદાં, ઝોર અકાબીરાંકે, દસ્તારે ખીલાફત વ મશી-અત, અપને દસ્તે મુખ્યારકસે સરફરાજ ફરમાયે, મીન બાદ આપકે ઉસ્તાદ મવલાના મોલવી હઝરત હાજી સૈયદ હશીમુદ્દીન કાદરી રહ, નેખી તરીકયે કાદરીયા, નકશ-બંદીયા, સોહવરદીયા, ઝોર ચીશ્તીયા, વ-ગથરાકી, ઇખ્તિઝો બચઅત. અતા ફરમાકર, માલામાલ ફરમાયે. ઝોર તાઅલીમ ઝોર તદરીસ, ઉલુમે જાહીરી, ઝોર બાતીની ફરમાતે, ઝોર રમુઝ ઝોર તુકાત, ઝોર ઇસરાર, ઝોર દકાયેકે માઅરેફત, નીહાયત ઉમદગીસે સમજા-કર, હર દો તરીકસે બહોત વજાહતસે ફહમાયેશ કરતે, ઇસી તરેહ અરસયે ફરાજ તક, અપની ખીદમતમે જમાના રોજ, મુસ્તરીઝ ફરમાયે. અલ-હમદો લીલાહ,

કે ઉસ રખખલ નાસને, અપને ફજસો કરમસે અમસે, મુશીયે કામીલ, આલીમે આમીલ, મુરશીદે સાહેબે દીલ, આરીફ ઓર બ-હક વાસી-લકી તાઅલીમ, ઓર તરખીયતમે ખીલા-કર, અપને ફજસો કરમસે સર ખુલદં ફરમાયે.

તારીખ ૪ જુલદ, સને ૧૩૦૧ હીજરીમે, શેહર બરાકેમે હઝરત સૈયદ અલમદુલ્લા સાહેબ રીફાઈ રહ, સજ્જાદા-નશીને ખાનદાને રીફાઈયાને ઇતકાલ ફરમાયા. ઓર કબલ અપની વફાતકે તખરરૂકતે સજ્જાદગી, યાને અમામા, ગુખ્ત્યા, ઓર તસખીદ, અપને મામું, જનાબ બખશી મીર અઝીમુદ્દીન ખાન સાહેબ, મરહુમ પર, ઘરસાલ ફરમાયે. ઓર વસીયતે મસનુના કીયે, કે મેરે ખાદ મોલવી સૈયદ તુરૂદીન સયકુલ્લા રીફાઈ સાહેબકો, સજ્જાદા નશીન, ઓર મુતવક્લી મેરી જાયે પર, બ-હુજુરે કુલ મશાયેખીન ઓર સજ્જાદગાન, ઓર ઉલમા, ઓર ખુલહા, ઓર મુરીદાં, ઓર કુકરા, વ-ગયરા, કે મજ્જમેમે મેરા જાયે-નશીન સજ્જાદા બનાકર, યે દસ્તાઈ સજ્જાદગી સરપર રખના, ઓર ગુખ્ત્યાયે મશીખત પેહના કર. તસખીદે તરીકત હાથમે દેના. યુનાંયે આપડી વસીયત બ-મુજ્જ, બ-હુજુરે સજ્જાદગાં, ઓર મશાયેખાં, ઉલમા, ઓર કુકરા, ઓર ખુલહા, ઓર મુરીદાં-વ-ગયરા, કે મજ્જ-મયે કસીરમે. તા. ૨૦ જુલદ સને ૧૩૦૧ હીજરીમે જોહ-દયે સજ્જાદા-નશીન, ઓર તવલીયત દેકર, સર-ફરાજ કીયે, ઓર મઝહરે સજ્જાદગી ઓર તવલીયત પર, સમોંને મવાહીર ઓર હસ્ત-ખતસે જીનત બખશી, ઓર હસ્તખલ હુકમ આપકે, હઝરત

સૈયદ અહમદુલ્લા રીફાઇ ૨૬, કી બડી સાહેબ-ઝાદી હુસેના બેગમસે
મુન-અકદ ફરમાયા. ઉનકે બતનસે સૈયદ બદરુદ્દીન મોહમદ ફયઝુલ્લા
રીફાઇ, બ-તારીખ ૧૦ રમઝાનુલ મુબારક, સને ૧૩૦૨ હીજરીમે
તવલ્લુદ હુયે.

મવલાના સૈયદ તુરુદ્દીન સમઘુલ્લા રીફાઇ સાહેબ ૨૬, ને અપને
સાહેબ-ઝાદે સૈયદ બદરુદ્દીન મોહમદ ફયઝુલ્લા રીફાઇકો, તા. ૧૪ સફર
સને ૧૩૧૫ હીજરીમે, બ-હુઝુરે સજ્જાદગાં, ઝોર મજાહેબાં, ઝોર
ઉલમા, ઝોર ખુલ્લા, ઝોર પુકરા, ઝોર અકાખીરાં વ-ગયરા, કે
દસ્તારે ખીલાફત, ઝોર મશીખત સરપર ખાંચ કર, ઇજાઝે બયબને
તરાયેકે સુરીયાયે ઉઝઝામ, બતા ફરમાયે. ઝોર ખુદકી તાબલીમ
ઝોર તરબીયતમે રખ્યે. ઝોર હઝરત મવલાના-સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન
ખીન સૈયદ હીસામુદ્દીન રીફાઇ સાહેબ ૨૬, જોકે બગાયે વાલીદે
મરહુમકે શેહર બંબાઇમે કાયેમ મુકામ, વ ઓહ-દયે સજ્જાગી, વ
તવલીયત પર કાયેમ યે, વોહ તા. ૨૭ શવ્વાલ સને ૧૩૨૨ હીજરી,
કો ઇસ દારે ફાનીસે રહલત ફરમાયે, ઉનકી ઝયારતકે રોઝ, યાને
તા. ૨૮ શવ્વાલ સને ૧૩૨૨ હીજરીકે દીન, બ-હુઝુરે કાઝીયાને
શેહર, વ ઉલમા, વ મજાહેબાં, વ પુકરા, ઝોર અકાખીરાંને શેહર.
ઝોર ખુલ્લા, વ પુકરા, ઝોર મુરીદો, વ-ગયરા, કે રમઝ, દરગાહે સરીફ
હઝરત કિદ-વતુલ વાસેલીન, જુબ-દતુલ આરેશીન. વલીયે કામીલ સૈયદ
બદરુદ્દીન મોહમ્મીન હખી-ખુલ્લા રીફાઇ ૨૬, મે. સૈયદ બદરુદ્દીન મોહમદ
ફયઝુલ્લા રીફાઇકો, સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન રીફાઇ મરહુમકે બાયે-
નશીન બનાકર, દસ્તારે મશીખત સરપર ખાંચ.

સૈયદ બદરુદ્દીન રીફાઇની શાદી, શહેર સુરતમે' શહેર કાઝી મીર માઅસુમ-અલીખાન સાહેબકી, સાહેબ-ઝાદી મેહર-ઝાદી બેગમકે સાથ હુધ, ઉનકે બતનસે ચાર ફરજદ પયદ કુચે હેં. અબ્બલ સૈયદ હીસામુદ્દીન હેં, ઉનકી વીલાદત તા. ૨૯ માહે ૭૬૪, સને ૧૩૨૩ હીજરીમે' બ'બધમે' હુધ. દુસરે સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન હેં, વીલાદત ઉનકી તા. ૨૭ શબ્તલ સને ૧૩૨૫ હીજરીમે' બ'બધમે' હુધ. તીસરે સૈયદ રઝીઉદ્દીન હેં. ઉનકી વીલાદત તા. ૧૨ માહે ૨૪૫ સને ૧૩૨૮ હીજરીમે' બડોદમે' હુધ. ઓર ચૌથે ફરજદ સૈયદ ફકરુદ્દીન હેં. ઉનકી વીલાદત તા. ૧૭ ૨૪૫ સને ૧૩૩૦ હીજરીમે' બડોદમે' હુધ. ખુદા ધન સાહેબોકો સલામત રખે. આમીન. સુન્ના આમીન.

મવલાના સૈયદ બદરુદ્દીન મોહમદ ફયઝુલ્લા રીફાઇ સાહેબને અપને સાહેબ-ઝાદે સૈયદ હીસામુદ્દીન રીફાઇ, ઓર સૈયદ ઝયનુલ આબેદીન રીફાઇકો તા. ૨૯ માહે ૨૫૫૬ અબ્બલ, સને ૧૩૩૯ હીજરીમે' બ-હુઝરે મશાયેખાં, ઓર ઉલમા, ઓર ખુલ્લા, મુરીદાં, ઓર અકાબીરાં વ-ગયરા, કે શહેર બરોડેમે' ખાનકાહે રીફાઇયામે', હઝરત મવલાના સૈયદ ફખરુદ્દીન ઉર્ફ અમીર મીયાં રીફાઇ રહ, કે ઉર્સકે રોજ હસ્તારે ખીલાફત, ઓર મશીખત, સરપર બાંધકર ઇમ્મઝતે બચઅતે તરાયેકે સુધીયાયે ઉઝામ અતા ફરમાયે.

હઝરત મવલાના, વ મુરશીદોના, મોઝવી હઝરત સૈયદ તુરુદ્દીન સયયુલ્લા રીફાઇ સાહેબ રહ, ઇલમે ઝાહીરી ઓર બાતીનીમે' આલીમે મુ-ત-બહ-હર થે, નીયાઝાત, ઓર મુન્નદીદાત, આપકી ગાયત ફરજે-કી થી ફરજો કરામાત, આપકે બેહદ હેં. આપને મુલકે કાકન, દક્કન, ગુજરાત વ-ગયરા, મુલકોંકી સથેર કી. ઓર હમરોં લોગોંકા આપસે ફયેઝ હાસીલ હુવા હે. આપકે એક-રયે મુખારકસે જલ-૧યે

અનવાર મુ-ત-જલ્દી થા. ઉલમા, ઓર મસાયેખીન, ઓર તાલેખીન
 અકસર બ-ગરજે ઇસ્ત-ફાદયે સોહબત. આપકી મજલીસમેં શરીફ
 હોતે થે. ઓર બહાર-અદોઝ કુચકાતે જહીરી, ઓર બાતીની હર
 શખ્સ અપની ઇસ્તેઅ-દાદ મુજબ હાસીલ કરતા થા. આપ ફરિદુલ
 હીસાન વાએઝ થે. ઓર અકસર તસવ્વુફકે મજામીન ખ્યાન કરને થે.
 આપકી વાઅઝકી મજલીસમેં હજારોં આદમી જમા હોતે થે. આપકે
 ખ્યાન ઓર પદમેં વોહ તાસીર થી, કે જાહીર-ખીન અપને મસાયેલે
 લા-હલકા હલ પાતે થે. ઓર અહમે દીલોંકે બાતીન, તજલ્લાયે
 અનવારસે પુર નુર ઓર રોશન હોતે થે. આપકે હજારોં મુરીદ, તાલીખ,
 ઓર કુકરા, ઓર સદ્દા ખુશકા હેં. દુર દુર મુઝકોંસે તાલેખીન, ફયેઝ
 હાસીલ કરનેકે લીયે, આપકી ખીદમત શરીફમેં હાજીર હોકર,
 આપસે બચઅત કરતે થે. ઓર અપની મુશહોંકા પહોંચતે થે.
 આપ નીહાયત ખલીફ, ઓર ખુશ-તબેઅ, ઓર મેહમાન નવાઝીમેં
 મશહુર ઓર માઅરફ થે.

આપને ચંદ કિતાબેં તસનીફ કી હેં. ઉનમેંસે ચંદ કિતાબેં છપ-ગઇ
 હેં, ઓર ચંદ કિતાબેં હનુઝ છપી નહીં હેં. આપકી તસનીફ શુદ્ધ
 કિતાબોં-મેંસે “તોહ-ફયે રીફાઇયા.” “રાતીબે રીફાઇયા.” “તરીકે
 શરીઅત.” વ-ગયરા હેં,

આપ આલા દરજેકે શાએરે શીરી સુખન થે. આપકા કોઇ
 દીવાન હનુઝ છપા નહીં હે. બેકીન ચંદ ગઝલેં વ-ગયરા, હલામ
 જમા હેં. ઉનમેંસે બાએ છપ ચુકે હેં, આપકા હલામ અયસા શીરી
 ઓર પુર તાસીર હે, કે જીસ મજલીસમેં પઢહા જતા હે, વહાં
 બુલમેં હવરતકા સમા બંધ જતા હે. ઓર માશા-અલ્લાહકા

પ્રત્યંદ હોતા હે. આપકે કલામ-મેંસે ચંદ ગઝલેં, ઇસ રીસાલેકી અખીરમેં દરજ કરદી હેં. ઉસસે માઅલુમ હોગા, કે આપકે કલામસે તવહીદ ટપક રહી હે. આપ સુબુક ઝોર નાઅતીયા કલામ મોઝુ કરતે થે. ઝોર આપકી તબીયત રવાં હોનેકે સબબ, કલામકી બંદીશ, ઉમદા, ઝોર મજામીન પુર મગઝ હોતે થે. ઝોર અબ્વામમેં આપકે કલામ મશહુર હેં. આપને શાએરીકા ફન, આપકે મામુ સાહેબ સૈયદ અહમદ ખીન સૈયદ અબ્બાસ અલી કાફરી, બગદાદીસે દાસીલ કીયા થા.

આપ ઉસ ઝમાનેકે કુતબુલ-વક્ત થે, ઝોર આપકી તવજ્જો ખાસ, જીમપર હોતી થી, વોહ વલીયે કામીલ બન જતા થા. બહોતસે લોગ આપકી તવજ્જો ખાસ, ઝોર ફચલે સોહબતસે ઇસ દરજેકો પહોંચ ચુકે હેં. જીસકા ઇઝહાર કરના મુનાસીબ નહીં હે. ઝોર જીસકો કીસમત ખુદાયે તખાલ્લુકે પ્રત્યંદ કી હે, વોહી ઇસ નેઅમતે ઉઝમાકો પાતા હે. આપકે તાવીજત, ઝોર તુકુશમેં વોહ તાસીર, અદ્લાહ પાકને દી થી, કે જીસ મરઝકે વાસતે દીયે જાતે થે. વોહ ખીમારી, ઝોર બલીયાત વ-ગયરા, દુર હોતી થી.

આપ અકસર સફરમેં રેહતે થે, ઝોર સફરસે વાપીસ આકર શેદરે સુરત, યા બરોડેમેં તશરીફ રખતે થે. લેકીન આપ સુરતસે બરોડેમેં રેહના જયાદા પસંદ કરતે થે, ચુકે વહાંકી આબો, હવા આપકો જયાદા મોવાશીક આતી થી.

આપ ખુશ નવીશ થે ઝોર આપકા ખત ફારસી, ઝોર અરબી ઉમદા. ઝોર કાબીલે તાઅરીફ હે. બલકે આપને જો તુગરે અરબી ખતમેં લીખ્તે હેં, વયસે બહોત કમ નઝર આતે હેં, ગરઝ થે, કે આપ હરએક ફનમેં યકતાયે ઝમાના થે. આપ ફારસી, ઝોર અરબી

કમાનમેં અયસી ઉમદા ગુફતગુ કરતે થે, કે કોઇ શખ્સ ચેતમીઝ નહીં કરે, કે આપ હીંદી હેં, બલકે આપ અજમીયા અરબી હેં, અયસા ખ્યાલ કરતે થે, આપકી તાઅરીફ કહાં તક ખ્યાન કી-જાયે. ખુદાવંદે કરીમ, આપકી બેઝારે મુબારકકો અપને ફઝલો કરમ, ઝોર અપની રહમતસે પુર તુર કરે, ઝોર આપકા ફયેઝ હમેશા જારી રહે. આમીન, આમીન, યા રખ્મુલ આલ-મીન,

હઝરત મવલાના વ મુરશીદોના મોલવી, પીર સૈમદ તુરહીન સયયુદ્ધા રીફાઇ રહ. સાહેબ શેહર બરોડેમેં, સને ૧૩૩૫ હીજરીમેં તા. ૩ માહે રબીઉલ અવ્વલ બ-રોજે જુમઆ, બર વક્ત નમાઝે જુમઆકે ઇસ દારે ફાનીસે રેહલત ફરમાયે, “કાલુ ઇન્ના ત્રિદકાફ વ-ઇન્ના ઇલય-હે રોજે ઉન.” આપકી વફાત અપને મકાને ખાસમેં હુષ, ઝોર ઉસી રોજ શબકો ગ્યારા બજે આપકો ગદગુન કીયે ગયે. આપકા જનાઝા મકાનસે જીસ વક્ત બાહર નીકાલા ગયા, તો અલગે ઇસલામકા ઇતના ઇઝદીદામે કસીર થ. કે જનાઝેકો કંધા દેખતી બહોત લોગોંકો નસીબ ન-હુવા. આપકા જનાઝા ઇઝદીદામે કરીરક સાથ લેહરી-પુરા દરવાઝેકી ખીચકી કમાનમેંસે જમેબ મસજીદમે લે-ગયે. ઝોર વહાં આપકે જનાઝેકી નમાઝ પઢી ગઇ. ઝોર બહુ દુઆયે મગફરત ઝોર ફાતેહાકે, જનાઝા વાપીસ ખાનકાહે રીફાઇ-યામે લાયા ગયા. ઝોર આપકી લાશે અતહરકો, હઝરત કિદનાતુલ

× શેહર બરોડેમેં લહેરી-પુરેકી કોઇબી કમાન-મેંસે કીમીઝા જનાઝા લે-જનેકી સરકારી મુમાનેઅત હે. લેકીન બ-ફઝલે રમ આપકે જનાઝેકો કીસીને રોકા નહીં. થેલી ઝેક કરોશમા હે.

વાસેલીન ઝુબ્દતુલ આરેફીન, પીર સૈયદ રૂખોદીન ઉર્ફ અમીર મીયાં રીફાઇ રહ, કી મઝારે મુઆરકકે યાઝુમેં મદખુન કીયે ગયે.

આપકે વિસાલકી ખબર શેહરમેં હોનેસે આખીરો દીદાર કરનેકે લીયે, ઝોર અયસે યુઝુર્ગ, વલીયે કામીલ ઝોર કુતબે વકતકે જના-ઝેકો કંધા દેકર. સવાબ હાસીલ કરનેકી નિયતસે, ઝોર નમાઝે જનાઝા પઢનેસે, અપની નમતકા બાએસ જનકર, હમરેં મોઅતે-કદીન, જમા હુવે થે, ઝોર અયસે ખુદા-રસીદા, ઝોર મુરશીદે કામીલકા ઇસ જહાંસે ઇતેકાલ હોનેસે નિહાયત અફસોસ કરતે થે. આપકી રૈહલતકી ખબર અખબારો-મેંબી છપી થી આપકી વફાતકી ખબર શેહરે સુરત, બંબઇ, પટ્ટન, બીંલીમોરા, બલસાડ, વ-ગયરા બહોત શેહરોમેં બ-જરીયે તાર દી-ગઇ થી. ઇસલીયે ઉન શેહરો-સેબી બહોત મુરીદ વ-ગયરા, બરોડેમેં હાઝીર હુયે થે. ઝોર જહાં જહાં આપકે મુરીદ હેં, વહાં-પર આપકી જીયારતકી ફાતેહા દીલવા કર નિયાઝ ખીલાઇ ગઇ થી.

આપકી વફાતકે દુસરે રોજ, યાને હફતેકે રોજ શેહર બરોડાકે મુસલમાન અકાબીરોને આપકે ગમમેં કામ કંધા બંધ કરનેકે લીયે, તમામ શેહરમેં એલાન કીયા, ઝોર તમામ મુસલમાન દુકાન-દારોને અપની દુકાનેં બંધ કરી, ઝોર શેહરમેં જીતની ઘોડેકી બાકુતી ગાડીયાં થી, વોહ તમામ હોંદુ મુસલમાનોને ઉસરોજ શીરાનેકા મોકુફ કીયા થા. અયસા ઇતેફાક આજ તક કીસી મુસલમાનકે લીયે બરોડેમેં નહીં હુવા થા.

આપકા સંદૂલ બડી-ધામધુમસે મઝે નશાનોકે શેહરમેં ઇઝ-દીદામે કસીરકે સાથ શીનાકર દરગાહ શરીફ પર ચડાયા જાતક હે. ઝોર આપકે ઉર્સ શરીફ પર, શેહરકે મુસલમાન, ઝોર હોંદુ કસરતસે

જમા હોતે હેં. ઓર બહોત દુઝ્ઝરસે લોગ ઉર્સી શરીફકે મોકે-પર હાઝીર રહેતે હેં. ચુકે આપ ઝીંદગીમેં ઝીંદા વલી મજ્જુર હો-ચુકે થે. ઓર બહોત કરામતેં આપકી હયાતીમેં ઝુલ્ફરમેં આ-ચુકી થીં, ઓર બાદ વફાતકેબી સદ્દા કરામતેં ઝાહીર હુઝ હેં. ઓર હમરોં આદમી અપની મુરાદોંકો પા-ચુકે હેં, ઓર દરગાહ શરીફપર હમેશા ફયેઝ હાસીલ કરનેકે લીયે આયા કરતે હેં, ઓર અપની મુરાદોસે માલામાલ હોતે હેં.

અશઆર.

વલીયે નામ-વર કુતબે ઝમાં હેં પીર તુરદીન,
મોખનો દસ્તગીરે બે-કસાં હેં પીર તુરદીન.
કરામતકા હે જીનકી ચાર સુ આફકમેં ચરચા,
હમારે પીર વોહ આલી-નશાં હેં પીર તુરદીન.

કિતઆતે તારીબે વિસાહ, આરંદે બા-કમાત, પોતે હક આગાહ, હઝરત મવલાના મોતવે સૈયદ તુરદીન સમુદ્દા રીફાત, સજ્જાદ નશીને ખાનદાને રીફાહના ખરોડા રહ.

અઝ નલીબયે તબયે-રસા, મુનશી યુક્તમે ખાત, તબક્કુમ અદબ.

ઊઠે જાતે હેં બહાસે સાહેબે ફયજો કમાત,
હો-રહા હે આહ કયા અધેર ઝેરે આમમાં,
જીનકે દમસે થી ઝીયાબે માઅરફત ફયલી હુઝ,
હો-રહે હેં વોહ યુઝુર્ગ અપની નિગાહોંસે નીલાં,
કયું ન દીલ હો મુઝ-તરીબ આંખેં હમારી અશ-આર,
ફરતે ગમસે કયું ન-આયે લખપે ફયાદો ફુગાં.

યે જો તુરદીન સયપુદ્ધા રોહાઈ અહલે ફયેઝ,
 સાહેબે સજાવદા ફખરે દહેર ફખરે ખાનદા.
 સૈયદે આલી મરાતીજ મુરશીદે-વાલા મુકામ,
 રહખરે રાહે તરીકત હાદીયે પીરે જવાં.
 માહે મૈલુદુન-નખીકી તીસરી તારીખકો,
 જુમઆકે દીત હો-ગયે વોહ વાસીલે રખ્યે જહાં.
 કયું ન દુ-યા અહલે દુ-યાકી નઝરમેં હો સીયાહ,
 છુપ-ગયા ઝેરે ઝમીં એક આફતામે ઝુ-રીઆં.
 હો-રહે હેં તાલીખાને ફયેઝ સારે દર્દ મંદ,
 અશમે તરસે સખકી નેહરે અશકે હસરત હે રવાં.
 કયસે તસકી હો મુરીદાને અકીદત-મંદકો,
 અપને પીરે બા-સફાકો ગમ-ઝદા પાયેં કહાં.
 કયે હઝરત પર હે બારીશ રહમતે માઅયુદ્ધકી,
 જાન દેકર વરસે જાનાંસે હુયે હેં સાદમાં,
 અય અદખ તહરીર કહો મીસ્રયે સાલેવિસાલ,
 હો-ગયે રૈનક ફિઝાયે ખુદદે મમદુહે ઝમાં.
 સને, ૧૩૩૫ હીજરી.

અમરજન.

હુઝ હે પીર તુરદીનકી રેહલત,
 કલક યે જાં ગુસીલ ઓર ગમ હે જાન કાહ.
 જો યા આંદ આસમાને માઅરેફતકો,
 નઝરસે અપની પો-લીલા હે વોહ માહ.
 અદખને મીસ્રયે તારીખ લીખ્યા,
 હુવા હે ગુલ ચિરાગે બે-બદલ આહ.
 સને ૧૩૩૫ હીજરી.

અયઝન.

સૈયદે નેક સીયર પીરે ઝમન નુરદીન,
 જે થે અરખાળે તરીકતમે જલીલો મુમતાઝ.
 અલ બસે ખીસ્તો નહુમ માહે ડીસંબરકો વોહ,
 અસ્મે તરે ખાકે બશર ગમસે હેં ફુલ અહલે-યાઝ.
 મીસ્ત્રિયે સાલે મસીહી યે અફઘમ તુમ કેહદો,
 નેઅમતે કુરખે ખુદા પા-ગયે વોહ વાકીફે રાઝ.

સને ૧૯૧૬ ઇસ્વી.

અયઝન.

મુ' રેહનત કદ નુરદીન અઝ રીફાઇયા,
 હમેશા બર રવા-નશ રહમતે રખે જનાં.
 મુનીર અઝ હાતીફે ગયખી પયે સાલસ નીદા આમદ,
 તુફે સરવરે આલમ મુકામે ઉ જનાં બાસદ.
 સને ૧૩૩૫ હીજરી.

(યે કિતઆ આપકે રૈઝય મુઆરક પર, સંજે મરમરકી તખ્તીમે
 મકતુબ હે, ઓર વોહ તખ્તી આપકે ખલીફા સફદર અલી શાહ
 સાહીને મુરતને અપને તરફસે લગાઇ હે.)

ગઝલ.

જમાલે પાકે રખે મુસતફા નઝર આયા,
 ખુદાકે તુરમે તુરે ખુદા નઝર આયા,
 ફરોજે લમ-બયે અમશુદ-ફદા નઝર આયા,
 ઝીમાયે ચેહ-રયે બદરૂદ ફુલ નઝર આયા.
 મેહનકે ખીલ-અતે તૌહીદ બનકે રહ-ખરે મુલક,

બ-શાને શક્યે અરખ રખ-નુમા નઝર આયા,
 જો દેખા ચરમે હમીતમે બયઅતે હકકા,
 હમારે હસ્તપે દતે ખુદા નઝર આયા.
 હે મુસ્તશીઝ જવાઝ ફયએ મુરશીદે કામીલ,
 હે ચરમે વા ઉસે કુત્ત મદઆ નઝર આયા.
 નહીં મુશ્કાલીદા હે શૂઝ તસબુરે અવલ,
 જો તારા દેખા તો શમસુદ-હુદા નઝર આયા.
 ચેહી હે કાય-દયે મુસ્તકીમ વ રાહે વુસુલ,
 ઉસીસે દેખે હરએક અવલીયા નઝર આયા.
 વોહ કામયાખ હુવા રમઝે મન રઆનીસે,
 કે અસકો ચેહ-રયે વહદત-નુમા નઝર આયા.
 ઉસીકા પરતવે અનવાર પુર ઝીયા અય નુર,
 હરએક જરરાસે જલવા શીઝા નઝર આયા.

ગઝલે-નુર.

નુમાયા હે તુમહારા જલવયે અનવાર ઇતસામે,
 અગરમે સીતમે પેહલુમે હીઝમે અરમમે જમે,
 તુમહારે નાખુતે પામ કહા હે હુસ્ન ખુશામે,
 મલકમે હુરમે ગીલમમે ઝોર અન્તો ઇતસામે,
 તુમહારે હુસ્નકા ચરખ હે શાદા ચારસુ હર દમ,
 અરખમે હોદમે ઝોર રમને અકલીમે ધરામે,
 ઝીયા કય હે મીનાલે રયે અદમદ બલકે યક અમ્મા,
 સીતારામે સવાબેતમે કમરમે મેહરે દરખશામે,
 પડે શીરતે હે શયદા આપકે હર લેહઝા સર ગરદા,
 ચમનમે શેહરમે કાદસારમે હસ્તો ખાશાખામે,

૧૫૫

ન ઠેરંગા મોયસ્સર ગર નહો પા-ખોસીયે હઝરત,
જનાંમે ખુદમે શીરદોસમે ગુલઝારે રીઝવાંમે,
ફરે દદાંને હઝરતકી કહાંસે આખો તાખ આવે,
ગોઢરમે લાલમે યાકુતમે હીરમે મીરજાંમે,
ન ઠેર એક લેદઝા ને તેરે રીઝેકો દેખ આવે,
હવેલીમે મકાનાંમે મેહલમે કસરે અયવાંમે,
પલાહી હીરજો જાં હો નામે અહમદ તા રહું ખુર્રમ,
જહાંમે કશ્શમે શીરદોસમે મેહશ્શરકે મયદાંમે,
ઉસીકે તુરકા અય તુર યે હે અકસ હર શયમે,
ઝમીમે ચર્ખમે ખુરશીદમે ઝોર માહે તાખાંમે,

ગઝલ.

તેરા જલવા હે નઝરોંમે સમાયા,
જલર દેખા નઝર તુહી તુ આયા,
મીટાયા હસ્તીયે મો-હુમ અપની,
ફના હોકર બકાકા લુલ્હ પાયા.
તસદ-ફક તુઝપે જાન અય મેરે રહબર,
મુઝે મતલુબસે તુને મીલાયા.
સર-સીમા થા હર સુ જીસ્તજી-મે,
ખ-પજબત કદમને મુઝદા સુનાયા,
નખીકો જીસને દેખા રબકો દેખા,
તજલ્લાયે અહલ અહમદમે, પ્રાયા.
વોહી હે કસરે તનમે જલવા-આરા,
નશા અગ્યારકા મુતલક મીટાયા,

છુપે થે લાખ પરદેમેં જો સાહેબ
 નીગાહે શૈકને બેકીન દીખાયા.
 તલત-તુફસે મેરે પીરે મુગાને,
 ખાલા સીરરે વહ-હતકા પીખાયા,
 તુફરે ઇશકે અહમદને સરાસર,
 મુઝે મસ્તાના વ શયદા બનાયા.
 મુનવર તુર હે અય તુર હર સુ,
 ઉસીકા તુર હે સખમેં સમાયા.

ગઝલો તુર.

બા-દયે તવહીદસે એક દમમેં મસ્તાં હો-ગયે,
 જોકે દીલસે ખાદીમાને અકલે ઇરફાં હો-ગયે.
 નહનો અક-રજરો પતા લગનાહે સાહેબ આપકા,
 લા-મકાંસે ઇસ મકાં તક આકે પીન્હાં હો-ગયે.
 ગો-શયે દીલમેં સુકુનત આપને કી ઇખતવાર,
 ઓર આશીક હુંડને લાખોં પરેશાં હો-ગયે,
 મરમીટે મરનેસે પેકલે ઇસ્કકી શમશીરસે,
 છ ઉકે ઓર વાસીલે દરગાહે સુખહાં હો-ગયે.
 દેખતે હેં તુરે વહદા યજમેં કસરતમેં ચકી,
 હમમેં અય સાહેબ અયાં ઇસરારે પીનહાં હો-ગયે.
 બઝમ-ગાહે કુદસહેયે દીલ હમારા ખીલ-ચકી,
 જમા ઇસમ રહો રહમન તુરે યજશાં હો-ગયે.
 પાયે હમ મઝમું અના મીન તુરે હકકા છસ-ધડી,
 પરતવે અનવાર હર શયસે તુમાયાં હો-ગયે.

ગઝલે-નુર

કોન હે ઇસ્કે ઇલાહીમે જો રંજુર નહીં,
 અશ્મ ગીરીયાં નહીં આર શીશયે દીલ ચુર નહીં,
 સર નહીં નશ્શયે ઉલ્લસે જો મખમુર નહીં.
 દીલ નહીં જોકે તેરે ઇસ્કસે માઅમુર નહીં,
 નહનો અક-રખસે હુવા રાઝ ખશીકા ઝાહીર.
 આપ નઝદીકહી મેરે હેં કહીં દુર નહીં,
 લખ્યે હુસ્નસે હે નુર ફિઝા સખ આલમ,
 કોન શયે હે જો તેરે નુસ્સે પુર નુર નહીં.
 નહીં ઉતરે હે ખુમાર અઝ સરે મસ્તાને અલસ્ત,
 જાયે તૌહીદ હે યે બા-દયે અંગુર નહીં.
 હીરઝે જાં હે મેરે દીલ-દારકા ઇસ્મે આઝમ,
 લોહે દીલ-પર બ-જુઝ ઇસજુકે મસ્તુર નહીં.
 જોશે વહ-દામેં શબો રોજ ખીયા-ખાં ભટકા,
 તેરે ઉશ્શાકકો ખોફે શબો દીગુર નહીં.
 દુરો ગીલમાનો જીનાંકી નહીં ખાલીશ વાએઝ.
 તાલીખે યાર હેં હમકો ત-લ-બે દુર નહીં,
 રોજે શબ કામ હે અય નુર મુઝે દાદસે બસ.
 મહવે નઝઝારા હે યે દીદયે-દીલ દુર નહીં.

ગઝલો-નુર.

નશાં તેરા અય બે-નશાં દેખતે હે,
 હમ અપનેમેં તુજકો આગે દેખતે હે.
 તજદારે આગવારે તજ-દારે હરદમ,
 પુરેલે શહે ઇન્કો-આં દેખતે હે.
 જો કા બંદ આખે તો દીલકી નઝરસે,
 તજદી હમ નુરે નિહાં દેખતે હે.
 મગર અહલે ગફલત કદા દેખતે હે,
 સમા અરઝો અરઝો ઉલા ઝોર કુરસી,
 હમ અપનેમેં સબ કુછ આગે દેખતે હે.
 હુવા હમકો શી અ-ફાસો-કુમસે ઝાહીર,
 નશાં બે-નશાંકા યદાં દેખતે હે.
 બરા હે તેરે નુરદીસે દો-આલમ,
 મકાંસે જો તા-લા-મકાં દેખતે હે.

ગઝલો-નુર.

બ-અસ્મે બાતીન નઝર જમા-કર જમલે ખય-રૂલ વરાકો દેખો,
 તો મન રઆનીકા રમઝ પાઓ નખાકો દેખો ખુદાકો દેખો.
 નઝર જમાના નહીં હે આસાં ચે સમય મુશ્કીલ હે અય મોહીબો,
 અગર તલબ હે તો પેહલે જાન જમાલે પીરે હુદાકો દેખો.
 બનાકે મુરશીફકે નુરકે તર્ક મિસાલે આફના મહબ હોકર,

ઉસ આઘનેમેં જમાલે નુરે ખુદાકો દેખો ખુદાકો દેખો.
જમાલે મુરશીદમેં મહવ હોકર ખુદીકો અપની ફના કરો તબ,
ફનાકે અંદર ફના હો હાસીલ તો શીર ફનામેં બકાકો દેખો.
ફનામેં અપની ખુદીકો જીસ-દમ ફના કરોએ તો ઉસકે આગે.
નહીં ફના હો મગર બકા હો બકામેં ઉસ માહ લીકાકો દેખો,

ગઝલે-નુર.

મદ્દુનું હો દીલસે જોકે રિસાલત મઆબકા,
જરરાબી હો તો રત્યા મીલે આફતાબકા,
હે રોજે હથ હમકો સદારા જનાબકા,
મુતલક નહીં હો ખૈફ હિસાબો કિતાબકા.
બરતર હે સબસે શાન તુમહારી શહે ઉમમ,
ઝીના હે અર્શ આપરી આલી જનાબકા,
માહે અરબકે મેહરકા હે રૌશનીયે દીન,
જલ્વા હે માહતાબમેં ઉસ આફતાબકા,
ખાલો રખે નબીસે ચે રૌશન હુવા મુઝે,
શબ માહતાબકી હે તો દીન આફનાબકા,
દસ્તે કરમસે સાકીયે કૌસર ખેલીસ્તમેં,
સાગર પીલાઈંગે હમેં કૌસરકે આબકા.
અસ્તે મયે બ-લસ્ત મેં રોજે અઝલસે હું,
નરશા હે મુઝમેં હુબબે નબીકી શરાબકા,

પહોંચે શમે વિસાલ હાથીએ ખુદા જહાં,
 યારા મલક-કોબી ન-રહઃ હમ-રિકાબકા,
 કયા રતબે સરક હે રહુલ-અર્મીની એક,
 દરયાં હે આસતાને રિસાલત મઆબકા,
 વોહ કુર્બ શાહે દાકા ચા હાસીલ શમે વિસાલ,
 ચા દુર દરમીયાંસે પરદા નિકાબકા.
 ખુલવાઇયે શિતાબ મદીનેમેં હિંદસે,
 બહતા ચલા હે હાલ મેરે ઇઝતિરાબકા.
 મુશતાકે દીદ આપેં હેં દીદાર હો નસીબ,
 બહરે ખુદા ઉઠાઇયે પરદા નિકાબકા.
 આબાદ દીલકો ઇશકે નખીસે તુ કર ખુદા,
 માલીક ન-હોવે ખુમ ચે બયતે ખરાબકા.
 હાસીલ હે સુખ-રહ ઉસે દો-જહાનમેં,
 બંદા જો મદહે-ખાં હો રિસાલત મઆબકા.
 ઇનકાર હોગા અહમદે મુખતારસે ઉસે,
 મુનકીર જો હો ખુદાકા ઓર ઉસકી કિતાબકા.
 મહમ્મદમેં તુર ઉમ્મતે આસીકે વાસ્તે,
 બસ હે વસીલા શાફએ ચૌમુલ હિસાબકા.

તમામ શુદ્ધ.

પુરા ખખર!!

પુરા ખખર!!!

હમારી ખાસે નીચે લખેલી કિતાબો, તથા એ સિવાય બીજી પાણુ મજરો, એક કાર્ડ સખવાથી વી. પી. થી મોકલવ.માં આવશે.

વઝાયેફ કાદેરી — એમાં શેઝ રોજગાર અને મલવાના, મોલકમત કરવાના વાગેરે અમલીયાત છે. કીમત ૦-૨-૦

દોલતે બે-ઝવાલ — એમાં મુદ્દેસરી દુર કરવાની તદબીરી, અને દુઆઓ તથા મસજાઓ છે. કીમત ૩૦ ૦-૮-૦.

હયાતે જાનેદાની — નવારીએ હમરત પીગને પીર હસ્તગીર, માને સૈયદ અમદુલ-હકીર જુલાની રદ,ની કરામાતો, અને જાંદગીનો એદવાલ છે. કીમત ૦-૮ ૦.

રમુઝે દીલપસંદ — આ ખાસે કિતાબોમાં ઉગ્દુ અને ગુજરાતી ગુલઝારે ઝરાફત | જમાનમાં નસીદન-ઉપી દુઆઓ, અને રમુજ આખતોથી ખરખર છે. કીમત ૨૨એકની ૦-૮-૦

ઝીંદા કરામાત — એમાં મોલકમત કરવાના, અદાવત અને આફત અને બક્ષા દૂર કરવાના, રોજગારમાં વધારો કરવાના વાગેરે લખી જાનનાં અમલો, અને જાંતર મંતર છે. કીમત ૩૧, ૦-૨-૦-૦

બઝમે કબાલી

ફીરદોસકા ગઝરા

સયરે ચમન

સોહાની હરીયાલી

બહારે પરસ્તાં

બુલેબુલે બંગાલી

ગોહરે સુખન.

આ સાત જાંતની માયનની કિતાબોમાં દરએકમાં જુદી જુદી કબાલી.

અને ઈસ્કી ગઝલો અને નાટકના ઉગ્દુ તથા ગુજરાતી ચુંદી કાદેબાં ગાયનો, ગદરા, હમઝી, કેદેગ્સ, વીગેરે ઉસ્તાદી ગાયનો વીગેરે દરએકમાં જુદાંજુદાં છે.

કીમત દરએકની ૩૧. ૦-૪-૦

કિતાબો મલવાનું દેકાણું.

સૈયદ બનુમીયાં બીન સૈયદ અમીરમીયાં કાદરીની કાંઠ

મા૦ બીલીમારા, જલ્દો — પરત.

